

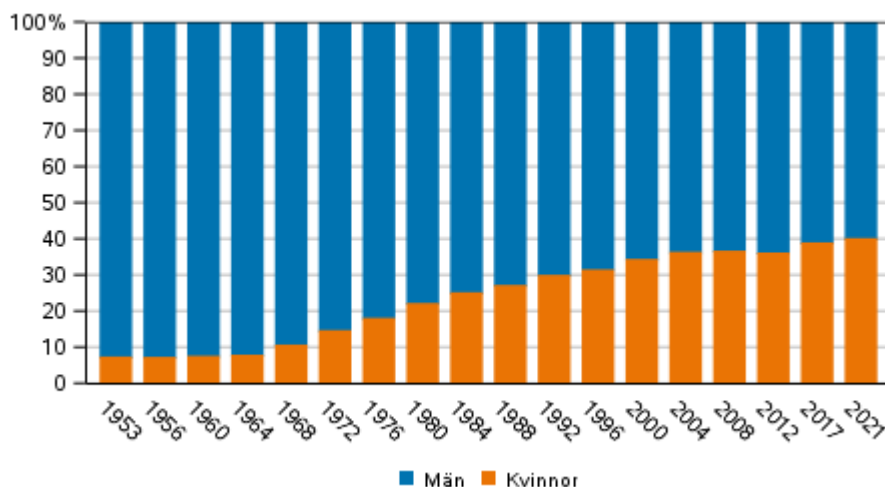
Kommunalvalet 2021

Bakgrundsanalys av kandidater och invalda

Av de invalda i kommunalvalet 2021 är 43,9 procent nya ledamöter

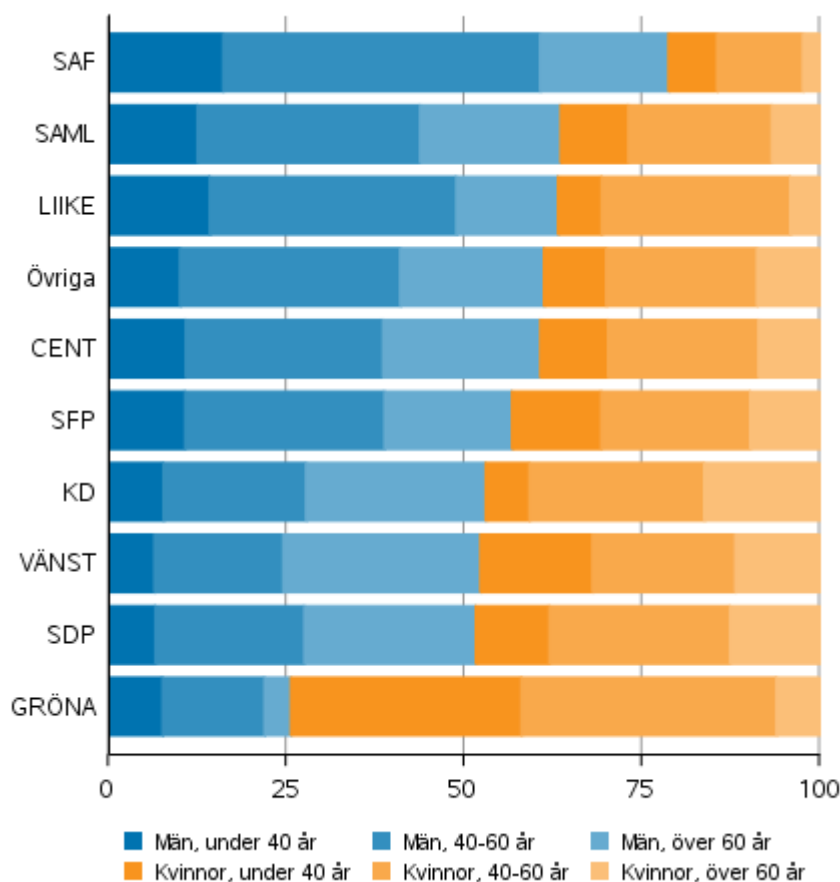
I kommunalvalet 2021 valdes 8 859 ledamöter till kommun- och stadsfullmäktige. Av de invalda var 43,9 procent nya ledamöter. Av de invalda ledamöterna var 40,2 procent kvinnor, vilket är 1,2 procentenheter fler än i det föregående valet.

Andelen män och kvinnor bland de invalda ledamöter i kommunalvalet 1953-2021, %



Kvinnornas andel av de fullmäktigeledamöterna som valts i kommunalvalet är störst när det gäller riksdagspartierna bland Gröna förbundet, 74,1 procent, och minst bland Sannfinländarna, 21,1 procent. I valet år 2021 var medelåldern för de invalda ledamöterna 50,8 år, för kvinnorna 48,2 år och för männen 52,6 år. Medelåldern för nya ledamöter var lägst bland Gröna förbundet (42,9 år) och högst bland Kristdemokraterna (54,9 år).

Andelen män och kvinnor av de invalda efter parti och ålder i kommunalvalen 2021, %



Av alla invalda var 56,1 procent personer som redan är fullmäktigeledamöter. Andelen finsk- och samiskspråkiga av de nya fullmäktigeledamöterna var 92,8 procent, andelen svenskspråkiga 6,3 procent och andelen som inte har ett inhemskt språk som modersmål 0,8 procent. Av de invalda var 78,6 procent sysselsatta och 18,5 procent utanför arbetskraften. Medianen för de invalda ledamöternas disponibla inkomster är 33 700 euro.

Tabell 1. Bakgrundsfaktorer för de invalda i kommunalvalet 2021 partivis

| | Riksdagsledamot. (%) | Kommun fullmäktige ledamot. (%) | Ålder i gsnit. | Finsk- och samisk-språk. (%) | Svensk-språk. (%) | Annat språk (%) | Syssels. (%) | Arbetslösa (%) | Utanför arbetskraft. (%) | Inkomster i gsnit. |
|--------|----------------------|---------------------------------|----------------|------------------------------|-------------------|-----------------|--------------|----------------|--------------------------|--------------------|
| Totalt | 2,0 | 56,1 | 50,8 | 92,8 | 6,3 | 0,8 | 78,6 | 2,9 | 18,5 | 33 700 |
| SDP | 2,5 | 66,9 | 53,4 | 95,5 | 3,0 | 1,5 | 73,7 | 3,4 | 22,9 | 32 400 |
| SAF | 2,6 | 37,6 | 49,0 | 98,8 | 0,4 | 0,8 | 76,8 | 5,8 | 17,3 | 30 200 |
| SAML | 2,1 | 55,3 | 50,2 | 98,2 | 1,2 | 0,6 | 81,0 | 1,5 | 17,5 | 41 100 |
| CENT | 1,0 | 59,3 | 51,3 | 99,8 | 0,1 | 0,1 | 81,3 | 2,1 | 16,6 | 33 800 |
| GRÖNA | 3,7 | 51,5 | 42,9 | 96,1 | 1,4 | 2,5 | 82,4 | 4,2 | 13,4 | 34 800 |
| VÄNST | 2,8 | 66,5 | 52,3 | 96,9 | 1,2 | 2,0 | 69,9 | 4,7 | 25,4 | 29 300 |
| SFP | 1,9 | 59,2 | 50,0 | 5,8 | 93,1 | 1,1 | 83,2 | 0,4 | 16,4 | 35 400 |
| KD | 1,6 | 56,3 | 54,9 | 88,1 | 11,6 | 0,3 | 74,9 | 1,0 | 24,1 | 33 100 |
| LIIKE | 2,0 | 26,5 | 49,2 | 91,8 | 8,2 | - | 83,7 | 2,0 | 14,3 | 39 900 |
| Övriga | - | 54,4 | 51,0 | 95,9 | 3,0 | 1,0 | 80,7 | 2,7 | 16,6 | 32 600 |

Mer detaljerade uppgifter om kandidaterna och de invalda i kommunalvalet finns i översikten:
Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2021.

Innehåll

| | |
|---|----|
| 1. Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2021..... | 6 |
| 1.1. Sammandrag..... | 6 |
| 1.2. Kandidater, invalda och röstberättigade efter kön..... | 8 |
| 1.3. Åldersstruktur..... | 15 |
| 1.4. Utländsk bakgrund..... | 23 |
| 1.5. Utbildningsnivå..... | 28 |
| 1.6. Arbetsmarknadsställning..... | 30 |
| 1.7. Familjeställning..... | 35 |
| 1.8. Inkomstnivå..... | 39 |

Tabeller

| | |
|---|----|
| Tabell 1. Antalet kandidater och invalda efter parti i kommunalvalen 2012, 2017 och 2021..... | 10 |
| Tabell 2. Andelen kvinnor av röstberättigade, kandidater och invalda efter parti i kommunalvalet åren 2008-2021, %..... | 12 |
| Tabell 3. Kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti i kommunalvalet 2021..... | 20 |
| Tabell 4. Kandidaternas och de invaldas partifördelning efter kommunstorlek i kommunalvalet 2021, %..... | 22 |
| Tabell 5. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål och landskap i kommunalvalet 2021, %..... | 24 |
| Tabell 6. Röstberättigade och kandidater efter modersmål, specificerat enligt de största språkgrupperna, i kommunalvalet 2021, %..... | 25 |
| Tabell 7. Röstberättigade, kandidater och invalda efter härkomst i kommunalvalet åren 2008-2021..... | 26 |
| Tabell 8. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2021, %..... | 29 |
| Tabell 9. De röstberättigades, kandidaternas och de invaldas (18-64 år) relativa sysselsättningstal efter kön och landskap i kommunalvalet 2021, %..... | 32 |
| Tabell 10. Kandidater och de invaldas efter arbetsgivarsektor och kommunstorlek i kommunalvalet 2021, %..... | 35 |
| Tabell 11. Röstberättigade, kandidater och invalda partivis efter familjeställning i kommunalvalet 2021, %..... | 37 |
| Tabell 12. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter antalet barn (barn i genomsnitt) i kommunalvalet 2021..... | 39 |
| Tabell 13. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas disponibla penninginkomster (euro/år) landskapsvis i kommunalvalet 2021..... | 40 |
| Tabell 14. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas partivis disponibla penninginkomster (euro/år) i kommunalvalet 2021..... | 41 |

Figurer

| | |
|--|----|
| Figur 1. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter kön i kommunalvalet 2021, %..... | 11 |
| Figur 2. Kvinnornas andel av kandidaterna och de invalda efter landskap i kommunalvalet 2021, %..... | 13 |
| Figur 3. Andel som kandiderade år 2017 och nya kandidater av alla kandidater partivis i kommunalvalet 2021, %..... | 14 |
| Figur 4. Andel nya ledamöter efter parti i kommunalvalet 2017 och 2021, %..... | 15 |
| Figur 5. De röstberättigades åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2021, %..... | 16 |
| Figur 6. Kandidaternas åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2021, %..... | 17 |
| Figur 7. Invaldas åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2021, %..... | 18 |

| | |
|---|----|
| Figur 8. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter åldersklass i kommunalvalet 2021, %..... | 19 |
| Figur 9. Kandidaternas och de invaldas andel av åldersklassen efter kön i kommunalvalet 2021, %..... | 21 |
| Figur 10. Andel personer med främmande modersmål av röstberättigade, kandidater och de invalda (partivis) i kommunalvalet 2021, %..... | 25 |
| Figur 11. Andel personer med utländsk härkomst av röstberättigade, kandidater och de invalda i kommunalvalen 2008, 2012, 2017 ja 2021, %..... | 27 |
| Figur 12. Andel personer med utländsk härkomst av röstberättigade, kandidater och de invalda (partivis) i kommunalvalet 2021, %..... | 28 |
| Figur 13. Andelen som avlagt högskoleexamen av röstberättigade, kandidater och de invalda efter landskap i kommunalvalet 2021, %..... | 30 |
| Figur 14. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2021, %..... | 31 |
| Figur 15. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter socioekonomiskt ställning i kommunalvalet 2021, %..... | 33 |
| Figur 16. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter arbetsgivarsektor i kommunalvalet 2021, %..... | 34 |
| Figur 17. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter familjeställning i kommunalvalet 2021, %..... | 36 |
| Figur 18. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter antalet barn i kommunalvalet 2021, %..... | 38 |
| Figur 19. Kandidater och invalda som hörde till den högsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalet 2021, % (disponibla penninginkomster)..... | 42 |
| Figur 20. Kandidater och invalda som hörde till den längsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalet 2021, % (disponibla penninginkomster)..... | 43 |
| | |
| Kommunalval, kvalitetsbeskrivning..... | 44 |

1. Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2021

I det följande granskas röstberättigade och personer som partierna ställt upp som kandidater samt invalda fullmäktigeledamöter utgående från olika bakgrundsuppgifter. Uppgifterna om röstberättigade personer har erhållits ur det rösträttsregister som upprättats 23.4.2021 och kandidatuppgifterna ur det kandidatregister som upprättats 14.5.2021. Bakgrundsuppgifterna baserar sig på Statistikcentralens statistiska material, bl.a. på befolknings-, sysselsättnings- och familjestatistik samt på examensregistret.

Kandidaterna skiljer sig till sin ålders- och könsstruktur från alla röstberättigade. Bland kandidaterna finns betydligt färre personer under 30 år och över 70 år än bland de röstberättigade samt fler män än kvinnor. Detta måste tas i beaktande, då kandidaterna jämförs med de röstberättigade. I tabellerna och figurerna i analysen har uppgifterna inte åldersstandardiserats. Vid en åldersstandardisering skulle skillnaden mellan kandidater och röstberättigade minska något, t.ex. då man jämför kandidaternas och de röstberättigades utbildningsnivå, huvudsakliga verksamhet, familjeställning och socioekonomiska ställning.

I följande granskning har bara riksdagspartierna specificerats. Övriga partiers kandidater och valmansföreningarnas kandidater presenteras som en enda klass ”Övriga”.

1.1. Sammandrag

Centern fick flest fullmäktigeplatser, Sannfinländarna ökade sina fullmäktigeplatser mest

Under 2000-talet har trenden varit att antalet kandidater minskar i kommunalvalet, men den vände nu uppåt. Sammanlagt 35 627 kandidater ställdes nu upp i kommunalvalet, dvs. 2 009 fler kandidater än år 2017. Antalet kandidater minskade dock inom många partier. Centern och SDP förlorade flest kandidater jämfört med föregående val. Centern har 590 färre kandidater och SDP 512 färre än i valet 2017. Mest ökade antalet kandidater bland Sannfinländarna. Antalet kandidater ökade från föregående gång med 2 122 kandidater, dvs. med 55 procent.

Sammanlagt 8 859 fullmäktigeledamöter invaldes. Även om Samlingspartiet och SDP till antalet röster klart var före Centern, har Centern fortfarande flest fullmäktigeplatser (2 445) trots att partiet förlorade totalt 379 platser jämfört med år 2017. Centerns andel av alla fullmäktigeplatser är 27,6 procent. Näst flest fullmäktigeplatser har Samlingspartiet (17,5% av alla invalda) och tredje flest SDP (16,4%). Sannfinländarnas andel av fullmäktigeplatserna ökade med 6,7 procentenheter från 8,6 procent till 15,3 procent.

Av kandidaterna har andelen kvinnor redan länge legat på omkring 40 procent. Bara Gröna förbundet har kvinnlig majoritet bland sina kandidater. Av partiets kandidater är omkring 60 procent kvinnor. Av riksdagspartierna har Sannfinländarna minst kvinnliga kandidater, 22 procent av kandidaterna. Kvinnornas andel av de invalda steg till över 40 procent. Ökningen från föregående val är 1,2 procentenheter.

Kandidaterna är i genomsnitt ett år yngre än de röstberättigade. De kvinnliga kandidaterna är i medeltal fyra år yngre än de kvinnliga röstberättigade, medan de manliga kandidaterna är något över ett år äldre än de manliga röstberättigade. De kvinnliga kandidaterna är något under tre år yngre än de manliga. Genomsnittsåldern är 51,0 år för de manliga kandidaterna och 48,3 år för de kvinnliga kandidaterna.

De invalda är i genomsnitt 50,8 år, ungefär ett halvt år äldre än i det föregående valet. Omkring en femtedel är under 40 år och 29 procent har fyllt 60 år. Antalet invalda under 40 år var betydligt färre än år 2017, då en fjärdedel av de invalda hörde till denna åldersgrupp.

Ungefär fyrtiofyra procent av platserna i fullmäktige till andra än till nuvarande ledamöter

Av alla kandidater som partierna ställt upp var över hälften kandidater också i kommunalvalet år 2017. Av kandidaterna var 47 procent också föregående gång kandidater för samma parti som nu och omkring tre procent kandiderade på något annat partis eller en valmansförenings listor. Det parti som förnyat sin kandidatlista allra mest från föregående val är Sannfinländarna. Av partiets kandidater var över 60 procent inte uppställda i föregående kommunalval. Av kandidaterna för Rörelse.nu, som kom med som nytt parti, var omkring 16 procent uppställda som kandidater för något annat parti eller någon annan valmansförening i valet år 2017.

Något under en femtedel av kandidaterna är fullmäktigeledamöter. Flest fullmäktigeledamöter finns på Centerns listor, omkring 27 procent av partiets kandidater. Av nuvarande riksdagsledamöter ställer 176 upp som kandidater i kommunalvalet. Av ledamöterna i de nya fullmäktige var 43,9 procent inte fullmäktigeledamöter vid tidpunkten för valet.

I kommuner med ett litet invånarantal, mindre än 20 000 invånare, har Centern en maktposition. I kommuner med mindre än 5 000 invånare har rentav 35 procent av kandidaterna ställts upp av Centern. I större kommuner, med mer än 100 000 invånare, är kandidaternas fördelning på parti betydligt jämnare och inget parti har en andel på mer än 20 procent av kandidaterna. I små kommuner med färre än 20 000 invånare fick Centern flest fullmäktigeplatser, i större kommuner är Samlingspartiet det största partiet.

Underrepresentation av kandidater med utländsk bakgrund

Jämfört med de röstberättigade är personer med utländsk bakgrund underrepresenterade bland kandidaterna. Personer med utländsk bakgrund, dvs. personer vars båda föräldrar är födda utomlands, utgör omkring sju procent av de röstberättigade, 2,7 procent av kandidaterna och 0,8 procent av de invalda. Flest kandidater med utländsk bakgrund har SFP (5,6 %) och minst Sannfinländarna (1,5 %).

Sett till modersmål är resultatet likadant. Bland kandidaterna och de invalda finns det klart färre personer med främmande språk som modersmål än bland de röstberättigade. Antalet kandidater som talar främmande språk är 953. Den största gruppen är den ryska, 191 kandidater, och den näst största den estniska, 95 kandidater. Sammanlagt 75 av de invalda talar ett främmande språk som modersmål. De största grupperna med ett främmande språk som modersmål var de engelskspråkiga med 12 invalda och de somaliska med 10 invalda i fullmäktige.

Bland kandidaterna finns det över 60 olika länders medborgare, även om andelen utländska medborgare är under en procent av alla kandidater. Av de röstberättigade är 4,5 procent utländska medborgare. Sammanlagt kandiderar 331 utländska medborgare. Av de invalda är färre än tio utländska medborgare.

Personen kan vara medborgare i flera länder. Sammanlagt kandiderar 637 personer med finskt medborgarskap som också är medborgare i ett annat land. Deras andel av alla kandidater är 1,8 procent. Av alla röstberättigade har omkring 2,4 procent ett dylikt dubbelt medborgarskap. Av de invalda i kommunernas fullmäktige har 64 dubbelt medborgarskap.

Högre utbildning bland kandidaterna och de invalda och flera med i arbetslivet

Till sin utbildning avviker kandidaterna klart från de röstberättigade. Av kandidaterna har nästan 90 procent någon form av examen efter grundnivån, medan 76 procent av de röstberättigade har avlagt examen efter grundnivå. Till stor del förklaras detta av att de röstberättigade och kandidaterna har olika åldersstruktur. Den högsta utbildningsnivån har Gröna förbundets kandidater. Av dem har över 60 procent avlagt högskoleexamen, då examen på motsvarande nivå har avlagts av 36 procent av alla kandidater och av 24 procent av de röstberättigade.

De invalda i kommunfullmäktige är högre utbildade än de röstberättigade och de uppställda kandidaterna. Av de invalda har omkring 44 procent examen på högskolenivå och något under sju procent har enbart utbildning på grundnivå.

Skillnaderna mellan kandidaternas, invaldas och de röstberättigades åldersstruktur återspeglas också i skillnaderna i arbetsmarknadsställningen: nästan 80 procent av de invalda är sysselsatta, 70 procent av kandidaterna och något över hälften av de röstberättigade. Trettioen procent av de röstberättigade är för sin del pensionerade, av kandidaterna 18 procent och av de invalda 15 procent. Det relativa sysselsättningstalet räknas som andelen sysselsatta av befolkningen i åldern 18–64 år. Bland kandidaterna är det relativa sysselsättningstalet ungefär 81 procent, bland de röstberättigade omkring tio procentenheter lägre dvs. ungefär 72 procent. De invaldas relativa sysselsättningstal är högt, 90 procent på hela landets nivå. Det är nio procentenheter högre än hos kandidaterna och nästan 20 procentenheter högre än hos de röstberättigade.

Sett till socioekonomisk ställning finns det fler företagare bland kandidaterna och de invalda än bland de röstberättigade. Företagarnas andel av de sysselsatta invalda är 23,5 procent, av kandidaterna 17,5 procent och av de röstberättigade tio procent. Flest företagare finns det bland kandidaterna för Rörelse.nu (27,8 %) och näst flest bland Centerns kandidater (26,9 %), av vilka över hälften är jord- och skogsbruksföretagare. Också bland Samlingspartiets kandidater är omkring en fjärdedel företagare.

Den offentliga sektorn sysselsätter fler kandidater än röstberättigade. Av de sysselsatta som invalts i fullmäktige arbetar omkring 36 procent inom den offentliga sektorn, av kandidaterna något under en tredjedel, av de sysselsatta röstberättigade 27 procent. Mest sysselsätter den offentliga sektorn kandidater i de största kommunerna med över 50 000 invånare. I dessa kommuner är särskilt andelen kandidater sysselsatta inom den statliga sektorn större än i de mindre kommunerna. I små kommuner med mindre än 5 000 invånare, är företagarnas andel av sysselsatta kandidater över en fjärdedel.

Av de invalda är ungefär 40 procent föräldrar i en barnfamilj

Kandidaterna och de invalda skiljer sig också till familjeställningen från de röstberättigade: bland de invalda är nästan 40 procent föräldrar i en barnfamilj och av kandidaterna ungefär 34 procent, dvs. betydligt fler än bland de röstberättigade (22 %). Något under 14 procent av de invalda är ensamboende och ungefär 21 procent av kandidaterna, medan omkring 28 procent av de röstberättigade bor ensamma. Olikheterna i familjeställning förklaras redan av det att kandidaterna och de röstberättigade inte har en likadan åldersstruktur.

Nuvarande familjeställning anger inte hur många kandidater och röstberättigade har eller har haft egna barn. Saken kan dock granskas på grundval av uppgifterna om antalet barn i Befolkningsdatasystemet. Kandidaterna och de invalda har fler barn än genomsnittet. Av kandidaterna har 78 procent och av de invalda 85 procent egna barn, av de röstberättigade är motsvarande andel 65 procent. Kandidaterna har i genomsnitt 2 barn, de invalda 2,3 och de röstberättigade 1,5 barn. Flest barn har Kristdemokraterna, dvs. 2,5 barn, och minst Gröna förbundets kandidater, dvs. 1,6 barn.

Den högsta inkomstnivån har Samlingspartiets kandidater och invalda

Kandidaterna och de invalda är högre utbildade än de röstberättigade och av dem är också en större del med i arbetslivet. Detta förklarar delvis också det faktum att deras inkomstnivå är högre än de röstberättigades. Medianen för kandidaternas disponibla penninginkomst år 2019 var 28 400 euro, de invaldas 33 700 och de röstberättigades 22 300 euro. Med disponibla penninginkomster avses penninginkomster efter skatt, som består av arbets- och kapitalinkomster, naturaförmåner med anknytning till arbete samt inkomstöverföringar.

Sett till parti varierar medianen för kandidaternas disponibla penninginkomster från Samlingspartiets 33 900 euro till Vänsterförbundets 25 100 euro. När den röstberättigade befolkningen sorteras efter inkomst och indelas i tio lika stora delar, erhålls den röstberättigade befolkningens inkomstdeciler. Av dessa har var och en omkring 440 000 personer. Hos den tiondel av den röstberättigade befolkningen som har de högsta inkomsterna är den disponibla inkomsten minst 41 400 euro och hos den tiondel som har de lägsta inkomsterna högst 9 400 euro per år.

Av alla kandidater hör 18 procent till den högsta inkomstdecilen och av alla invalda nästan 30 procent. Samlingspartiets kandidater och invalda har de högsta inkomsterna i inkomstfördelningen. Av Samlingspartiets manliga och kvinnliga kandidater hör 36 procent respektive 25 procent till den högsta inkomstdecilen. Av Samlingspartiets invalda hör nästan hälften till den högsta inkomstdecilen.

Både bland de röstberättigade, kandidaterna och bland de invalda finns det färre kvinnor i den högsta inkomstdecilen. Av de invalda männen hör omkring en tredjedel till den högsta inkomstdecilen, av kvinnorna något under en fjärdedel.

Till den lägsta inkomstdecilen hör alltså en tiondel av alla röstberättigade. Av kandidaterna hör färre hit, något under sex procent. Sett till parti hör flest kandidater till den lägsta inkomstdecilen av Rörelse.nu-partiets och Gröna förbundets kandidater, dvs. något över åtta procent. Av de invalda hör bara omkring tre procent till den lägsta inkomstdecilen.

1.2. Kandidater, invalda och röstberättigade efter kön

Bland Sannfinländarna ökade antalet fullmäktigeplatser med 75 procent, det fjärde största partiet i fråga om antalet fullmäktigeplatser

I kommunalvalet uppställdes 35 627 kandidater. Detta är 2 009 kandidater fler än år 2017.

Liksom under tidigare år har Centern i Finland flest kandidater (6 871), även om partiets kandidater minskade betydligt från förra gången. Näst flest kandidater ställde Samlingspartiet upp (6 010 kandidater) och tredje flest Sannfinländarna (5 953 kandidater). (Tabell 1.)

Mest ökade antalet kandidater både absolut och relativt sett hos Sannfinländarna, som nu har 2 122 kandidater på sina kandidatlistor, dvs. 55 procent fler än i valet år 2017. Antalet kandidater ökade också hos Samlingspartiet (+ 271), Gröna förbundet (+ 203) och SFP (+ 61). Övriga partiers kandidater minskade för sin del från förra kommunalvalet. Mest minskade antalet kandidater för Centern (– 590). SDP:s kandidatantal minskade med 512 och Kristdemokraternas med 26 personer.

I valet valdes 8 859 ledamöter till kommunernas fullmäktige i Fasta Finland. Detta är en minskning med 140 ledamöter från år 2017. Till minskningen av antalet invalda bidrar de kommunsammanslagningar som skett mellan valen samt förändringar i folkmängden på kommunnivå. År 2017 valdes ledamöter till 295 kommuners fullmäktige, nu är antalet kommuner två färre.

Antalet invalda minskade sammantaget med 1,6 procent från föregående val. Relativt sett förlorade Vänsterförbundet (-22,8%) och Gröna förbundet (-18,9%) flest fullmäktigeplatser. Antalet invalda minskade mer än i genomsnitt också hos SDP och Centern. Antalet fullmäktigeledamöter ökade mest bland Sannfinländarna, både kvantitativt och relativt sett. Jämfört med år 2017 ökade antalet fullmäktigeplatser för Sannfinländarna med 581, dvs. med omkring 76 procent. Också jämfört med år 2012 ökade Sannfinländarna sitt platsantal. Också Samlingspartiet samt valmansföreningarna och representanterna för de mindre partierna ökade sina mandat.

Även om Samlingspartiet och SDP till antalet röster klart var före Centern, har Centern fortfarande flest fullmäktigeplatser (2 445) trots att partiet förlorade totalt 379 platser jämfört med år 2017. Centerns andel av alla fullmäktigeplatser är 27,6 procent.

Näst flest fullmäktigeplatser har Samlingspartiet (17,5% av alla invalda) och tredje flest SDP (16,4%). Sannfinländarnas andel av fullmäktigeplatserna ökade med 6,7 procentenheter från 8,6 procent till 15,3 procent.

Tabell 1. Antalet kandidater och invalda efter parti i kommunalvalen 2012, 2017 och 2021

| | Antalet kandidater | | | Förändring från föregående val, % | | | Antalet invalda | | | Förändring från föregående val, % | | |
|--|--------------------|--------|--------|-----------------------------------|-------|------|-----------------|-------|-------|-----------------------------------|-------|-------|
| | 2012 | 2017 | 2021 | 2012 | 2017 | 2021 | 2012 | 2017 | 2021 | 2012 | 2017 | 2021 |
| Kandidater | 37 124 | 33 618 | 35 627 | -3,6 | -9,4 | 6,0 | 9 674 | 8 999 | 8 859 | -7,1 | -7,0 | -1,6 |
| Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 6 987 | 6 132 | 5 620 | -9,3 | -12,2 | -8,3 | 1 729 | 1 697 | 1 451 | -16,3 | -1,9 | -14,5 |
| Sannfinländarna SAF | 4 393 | 3 831 | 5 953 | 138,8 | -12,8 | 55,4 | 1 195 | 770 | 1 351 | 169,8 | -35,6 | 75,5 |
| Samlingspartiet SAML | 6 874 | 5 739 | 6 010 | -9,9 | -16,5 | 4,7 | 1 735 | 1 490 | 1 552 | -14,1 | -14,1 | 4,2 |
| Centern i Finland CENT | 8 401 | 7 461 | 6 871 | -15,8 | -11,2 | -7,9 | 3 077 | 2 824 | 2 445 | -12,5 | -8,2 | -13,4 |
| Gröna förbundet GRÖNA | 2 299 | 2 600 | 2 803 | 4,9 | 13,1 | 7,8 | 323 | 534 | 433 | -12,7 | 65,3 | -18,9 |
| Vänsterförbundet VÄNST | 3 506 | 3 203 | 3 010 | -14,7 | -8,6 | -6,0 | 640 | 658 | 508 | -23,2 | 2,8 | -22,8 |
| Svenska folkpartiet i Finland SFP | 1 350 | 1 324 | 1 385 | -4,1 | -1,9 | 4,6 | 480 | 471 | 463 | -6,1 | -1,9 | -1,7 |
| Kristdemokraterna i Finland KD | 1 870 | 1 971 | 1 945 | -2,7 | 5,4 | -1,3 | 300 | 316 | 311 | -14,5 | 5,3 | -1,6 |
| Rörelse Nu LIIKE | - | - | 469 | - | - | - | - | - | 49 | - | - | - |
| Övriga | 1 444 | 1 357 | 1 561 | -16,4 | -6,0 | 15,0 | 195 | 239 | 296 | -35,0 | 22,6 | 23,8 |

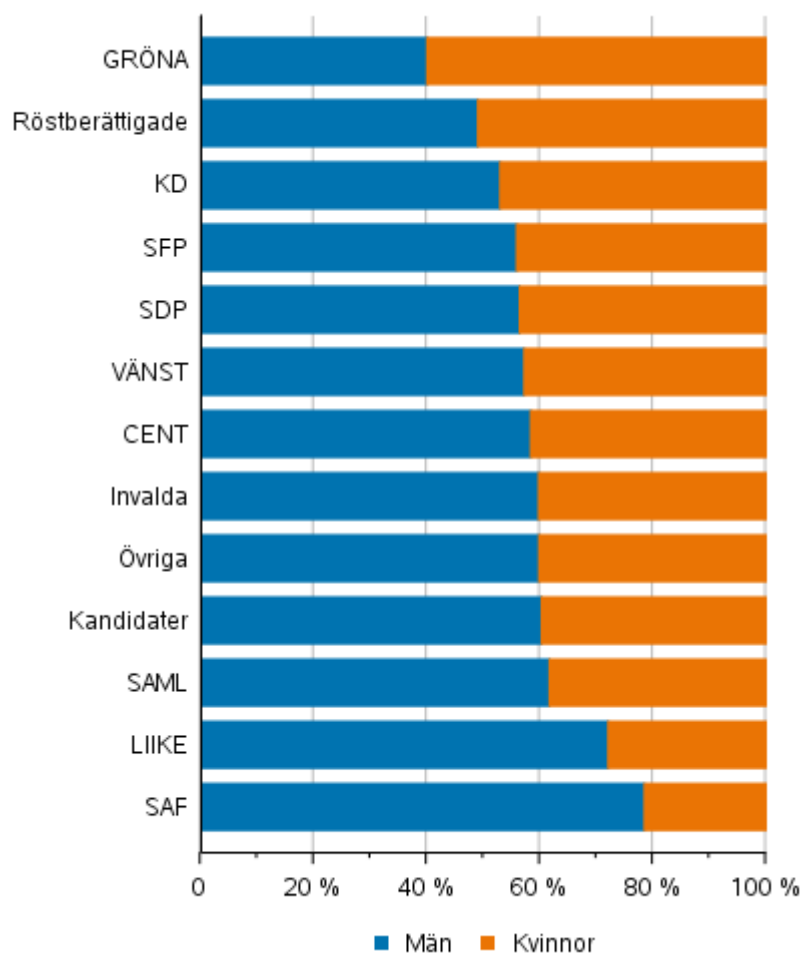
Kvinnornas andel av de invalda steg till över 40 procent

Av kandidaterna är 39,7 procent kvinnor. Av de röstberättigade är majoriteten kvinnor, dvs. 51 procent. Inga nämnvärda förändringar skedde jämfört med valet år 2017. Bara Gröna förbundet har kvinnlig majoritet bland sina kandidater. Av partiets kandidater är 60 procent kvinnor. Näst flest kvinnliga kandidater har Kristdemokraterna, där andelen kvinnor är 47 procent. Tredje flest har Svenska folkpartiet i Finland, 44,1 procent. Inom Centern, Vänsterförbundet och SDP är kvinnornas andel av kandidaterna över genomsnittet, varierande mellan 41,6 och 43,6 procent. Minst kvinnliga kandidater har Sannfinländarna, 21,5 procent av kandidaterna. Också det nya partiet Rörelse.nu har rätt så få kvinnliga kandidater (27,9 %). Bland Sannfinländarna och Samlingspartiet har de kvinnliga kandidaternas andel också minskat från förra valet. (Figur 1)

Andelen kvinnor av de invalda är 40,2 procent. Kvinnornas andel av de invalda ökade med 1,2 procentenheter från föregående val. Av de nya fullmäktigeledamöterna, dvs. de som för närvarande inte är fullmäktigeledamöter, är andelen kvinnor något mindre (38,2%).

En klar majoritet av Gröna förbundets invalda är kvinnor, omkring 74 procent. Fler kvinnor än genomsnittet finns också bland SDP:s (48,7 %), Vänsterförbundets (47,8 %) och Kristdemokraternas (46,6 %) invalda. Minst kvinnor invaldes i kommunernas fullmäktige från Sannfinländarna. Av dem är bara något över en femtedel kvinnor. Också när det gäller de invalda fullmäktigeledamöterna av Rörelse.nu:s, Samlingspartiets och Centrerns kandidater är kvinnornas andel under 40 procent. (Figur 1)

Figur 1. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter kön i kommunalvalet 2021, %



Kvinnornas andel av alla kandidater har hållit sig kring 40 procent under hela 2000-talet. Hos de flesta partierna har andelen kvinnor av partiets kandidater legat på en ytterst oförändrad nivå. Bara Vänsterförbundet, Gröna förbundet och SDP har under de senaste åren klart ökat andelen kvinnor av sina kandidater. Hos Vänsterförbundet har andelen kvinnor av kandidaterna stigit med över sex procentenheter från år 2008, hos Gröna förbundet med över tre procentenheter och hos SDP med 2,8 procentenheter. Bland Sannfinländarna är kvinnornas andel nu den lägsta under hela 2000-talet. Det är över fyra procentenheter lägre än i valet år 2008 och jämfört med förra valet år 2017 är kvinnornas andel 3,7 procentenheter lägre.

Tabell 2. Andelen kvinnor av röstberättigade, kandidater och invalda efter parti i kommunalvalet åren 2008-2021, %

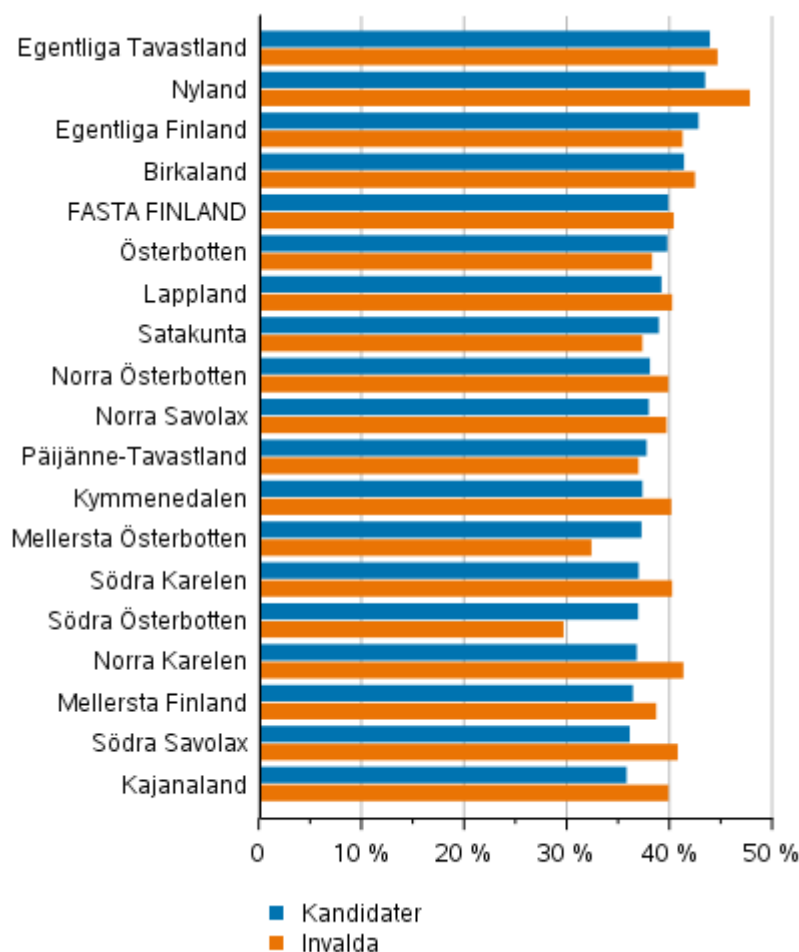
| | | 2008 | 2012 | 2017 | 2021 |
|---------------------------------------|---------------------------------------|---------|------|------|------|
| | Röstberättigade | 51,5 | 51,4 | 51,2 | 51,0 |
| Kandidater | Kandidater | 40,4 | 38,8 | 39,9 | 39,7 |
| | Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 40,8 | 40,4 | 40,9 | 43,6 |
| | Sannfinländarna SAF | 25,7 | 23,3 | 25,2 | 21,5 |
| | Samlingspartiet SAML | 40,3 | 39,1 | 39,0 | 38,3 |
| | Centern i Finland CENT | 40,3 | 39,8 | 39,7 | 41,6 |
| | Gröna förbundet GRÖNA | 56,8 | 56,8 | 57,9 | 60,0 |
| | Vänsterförbundet VÄNST | 36,6 | 37,9 | 39,8 | 42,8 |
| | Svenska folkpartiet i Finland SFP | 42,9 | 43,5 | 43,7 | 44,1 |
| | Kristdemokraterna i Finland KD | 48,2 | 45,3 | 46,7 | 47,0 |
| | Rörelse Nu LIIKE | - | - | - | 27,9 |
| | Övriga | 33,6 | 32,8 | 33,8 | 40,2 |
| | Invalda | Invalda | 36,7 | 36,2 | 39,0 |
| Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | | 41,0 | 41,7 | 44,4 | 48,7 |
| Sannfinländarna SAF | | 20,8 | 23,2 | 21,8 | 21,1 |
| Samlingspartiet SAML | | 35,9 | 35,7 | 35,9 | 36,8 |
| Centern i Finland CENT | | 34,1 | 35,1 | 36,1 | 39,5 |
| Gröna förbundet GRÖNA | | 64,3 | 68,1 | 67,8 | 74,1 |
| Vänsterförbundet VÄNST | | 32,4 | 35,8 | 40,4 | 47,8 |
| Svenska folkpartiet i Finland SFP | | 38,2 | 38,3 | 40,1 | 43,0 |
| Kristdemokraterna i Finland KD | | 43,0 | 38,7 | 46,5 | 46,6 |
| Rörelse Nu LIIKE | | - | - | - | 36,7 |
| Övriga | | 34,3 | 29,7 | 31,0 | 37,5 |

Procentuellt sett flest kvinnliga kandidater finns det i Egentliga Tavastland (43,7 %) och Nyland (43,3 %), minst i Kajanaland (35,6 %) och Södra Savolax (35,9 %). Utöver Egentliga Finland och Nyland finns det fler kvinnliga kandidater än genomsnittet bara i landskapen Egentliga Finland och Birkaland. (Figur 2)

Flest kvinnor invaldes i kommunernas fullmäktige i Nyland. Av ledamöterna i de nya fullmäktige i kommunerna i Nyland är kvinnornas andel 47,6 procent. Också i Egentliga Tavastland, Birkaland, Norra Karelen, Egentliga Finland och Södra Savolax var kvinnornas andel av de invalda över genomsnittet för hela landet.

Kvinnornas andel av de invalda är minst i landskapet Södra Österbotten (29,5 %). I dessa landskap blev också klart färre kvinnor invalda än som ställde upp som kandidater (36,7 %). Däremot är t.ex. i Södra Savolax, Norra Karelen, Nyland och Kajanaland kvinnornas andel av de invalda över fyra procentenheter större än deras andel av kandidaterna.

Figur 2. Kvinnornas andel av kandidaterna och de invalda efter landskap i kommunalvalet 2021, %



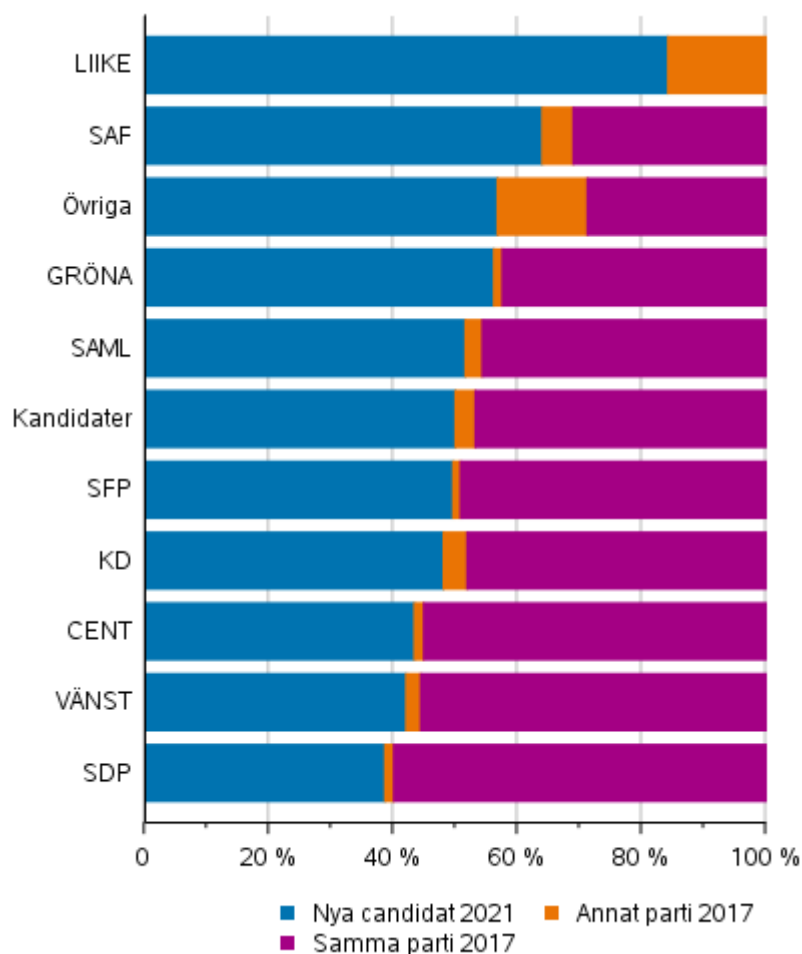
Av de invalda är 44 procent nya ledamöter

Hälften av alla kandidater som partierna ställt upp är nya, dvs. de var inte uppställda i valet år 2017. Av kandidaterna var 46,8 procent förra gången uppställda som kandidat för samma parti som nu och 3,2 procent var uppställda på listorna för något annat parti eller någon annan valmansförening.

Av de partier som hade kandidater både år 2017 och 2021 har Sannfinländarna flest nya kandidater. Rentav 64 procent av partiets kandidater är helt nya. Också över hälften av Gröna förbundets och Samlingspartiets kandidater är nya, liksom också i gruppen andra, som innehåller valmansföreningar och partier som inte är representerade i riksdagen. Av det nya partiet Rörelse.nu är största delen, dvs. 84 procent, nya kandidater och resten var förra gången uppställda av ett annat parti. Kandidater som ställt upp i båda valen och som bytt parti utgör något över tre procent, flest sådana kandidater finns det bland Sannfinländarna (5,0 %). (Figur 3)

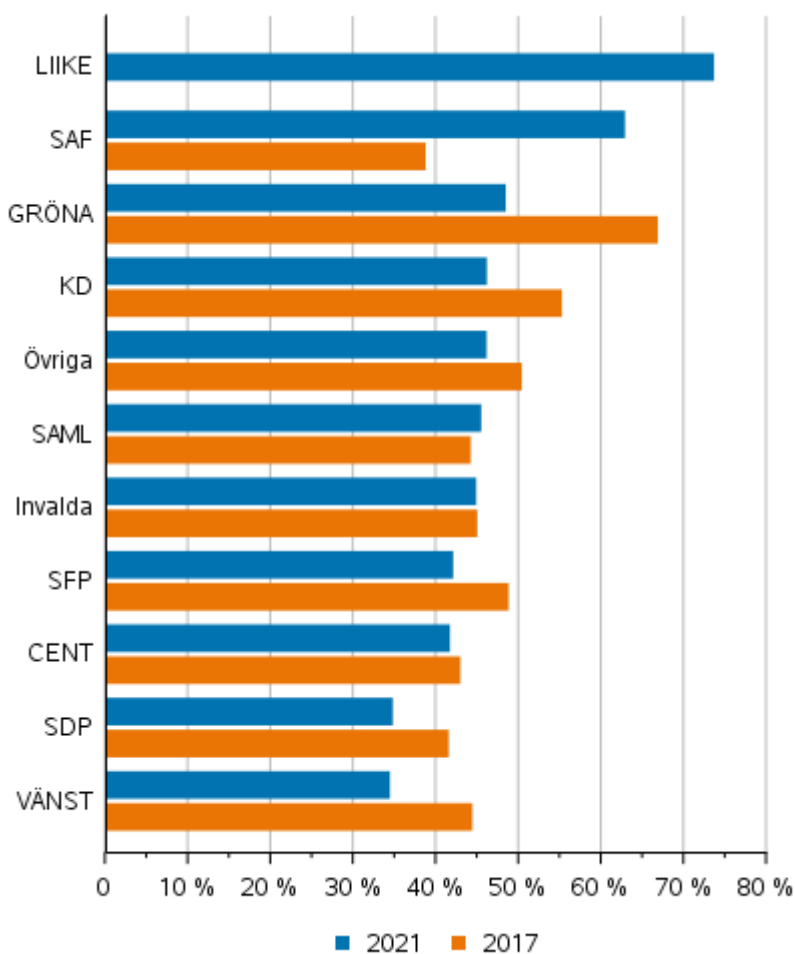
Av alla kandidater är något under en femtedel fullmäktigeledamöter. Flest fullmäktigeledamöter finns på Centerns listor, omkring 27 procent av partiets kandidater, och minst på kandidatlistorna för Rörelse.nu, 3,4 procent, och på Sannfinländarnas listor, omkring tio procent. Av nuvarande riksdagsledamöter ställer 176 upp som kandidater i kommunalvalet.

Figur 3. Andel som kandiderade år 2017 och nya kandidater av alla kandidater partivis i kommunalvalet 2021, %



I kommunernas fullmäktige invaldes 8 859 ledamöter av vilka 3 888, dvs. ungefär 44 procent inte var fullmäktigeledamöter då valet förrättades. Av Sannfinländarnas invalda är omkring 62 procent andra än nuvarande kommunfullmäktigeledamöter och nästan tre fjärdedelar av invalda från Rörelse.nu, som kom med som nytt parti, är nya kommunfullmäktigeledamöter. Minst nya fullmäktigeledamöter finns bland Vänsterförbundets och SDP:s invalda, dvs. omkring en tredjedel var inte kommunfullmäktigeledamöter under valet. (Figur 4)

Figur 4. Andel nya ledamöter efter parti i kommunalvalet 2017 och 2021, %



1.3. Åldersstruktur

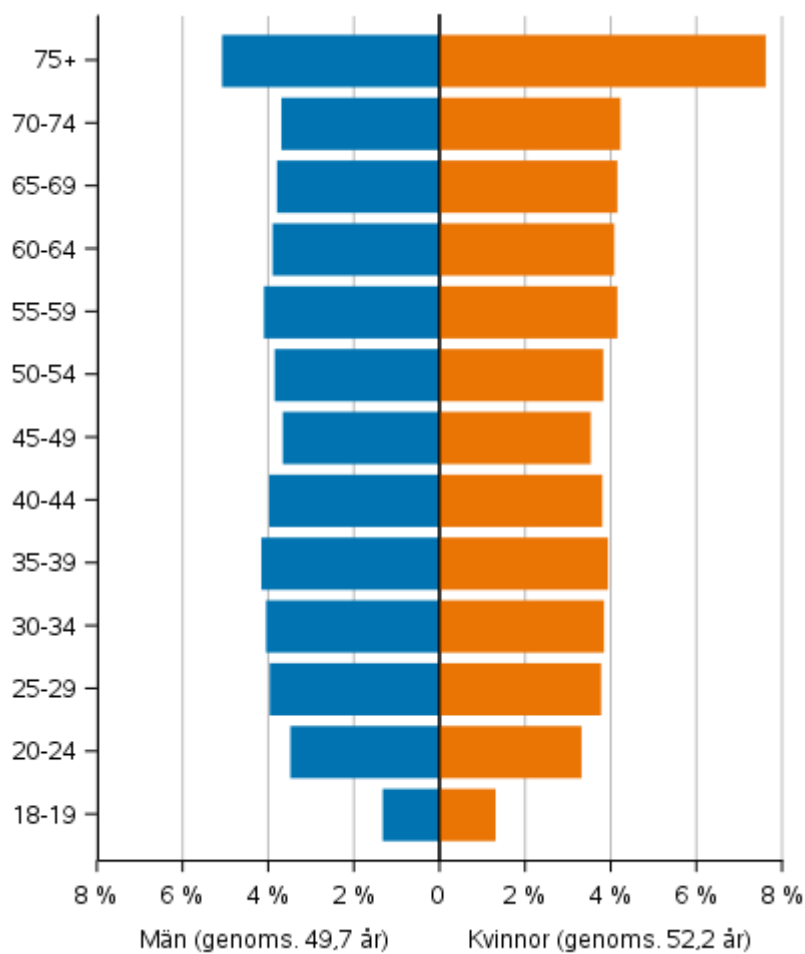
De äldsta fullmäktigeledamöterna hos Kristdemokraterna, de yngsta hos Gröna förbundet

Kandidaterna är nu i genomsnitt ett halvt år äldre än i föregående val och omkring två år äldre än kandidaterna år 2008. De kvinnliga kandidaterna är något under tre år yngre än de manliga.

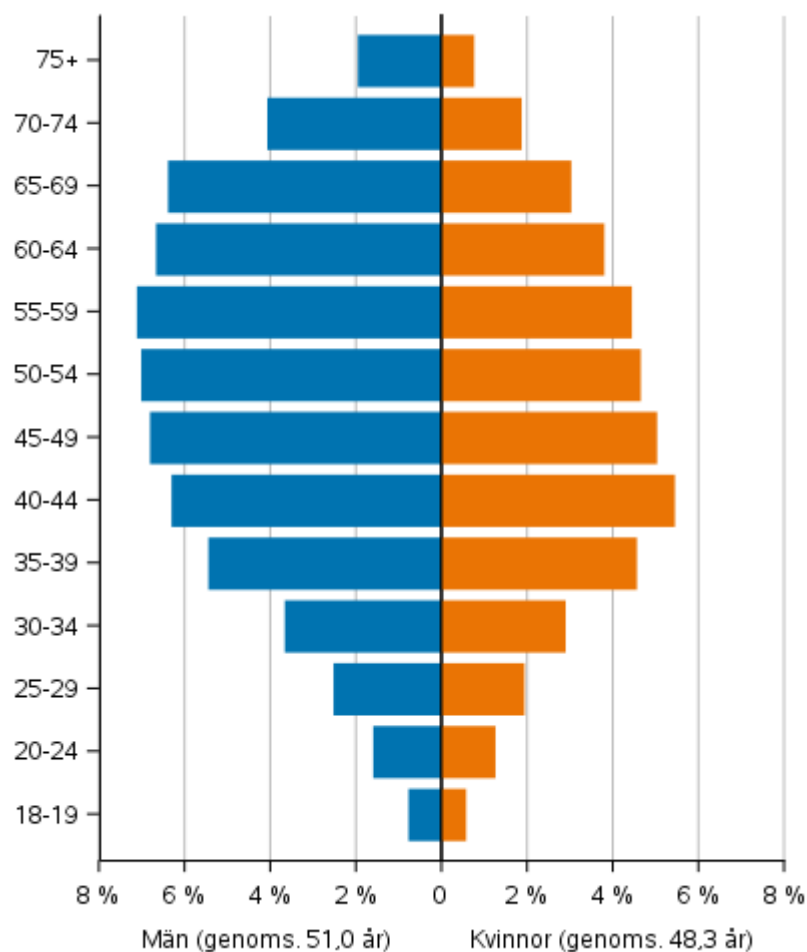
Genomsnittsåldern är nu 51,0 år för de manliga kandidaterna och 48,3 år för de kvinnliga kandidaterna. De kvinnliga kandidaterna är i medeltal fyra år yngre än de kvinnliga röstberättigade, medan de manliga kandidaterna är något över ett år äldre än de manliga röstberättigade. De röstberättigades genomsnittsålder har stigit med något under ett år från föregående kommunalval och från år 2008 med något över två år. Männen genomsnittliga ålder på valdagen är nu 49,7 år och kvinnornas 52,2 år.

Kandidaternas köns- och åldersstruktur avviker i stor utsträckning från de röstberättigades (figurerna 5 och 6). Ålderspyramiden liknar varken i den ena eller i den andra gruppen längre någon pyramid: de röstberättigades åldersfördelning påminner närmast om ett torn och kandidaternas om ensidig snurra, där man ser att både de yngsta och de äldsta åldersklasserna saknas och att männen är i majoritet. Hos de manliga kandidaterna är tyngdpunkten i åldersklasserna 45–69 år och hos de kvinnliga i åldersklasserna 35–59 år.

Figur 5. De röstberättigades åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2021, %

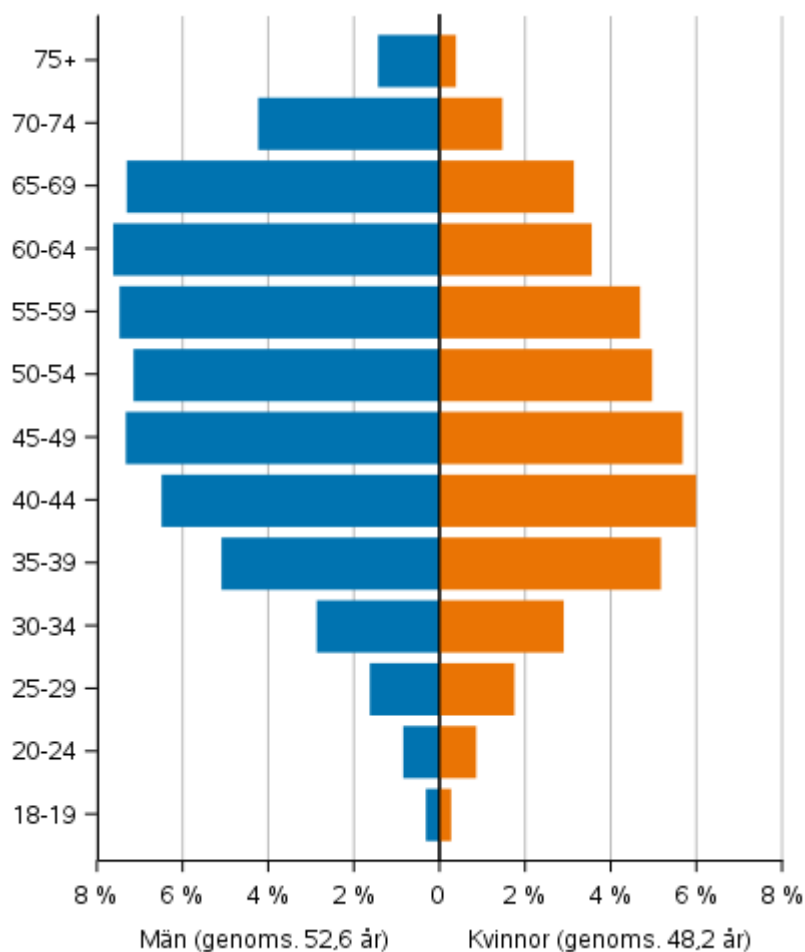


Figur 6. Kandidaternas åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2021, %



När man ser till parti har Kristdemokraterna de äldsta kandidaterna: Andelen kandidater som fyllt 60 år är omkring 40 procent och genomsnittsåldern är 53,9 år. Också av SDP:s och Vänsterförbundets kandidater är en tredjedel 60 år eller äldre. De yngsta kandidaterna finns hos Gröna förbundet. Av dem är nästan 37 procent yngre än 40 år och kandidaternas genomsnittliga ålder är 44,6 år. Av alla kandidater är omkring 25 procent yngre än 40 år och omkring 28 procent 60 år eller äldre. (Figur 6, Tabell 3)

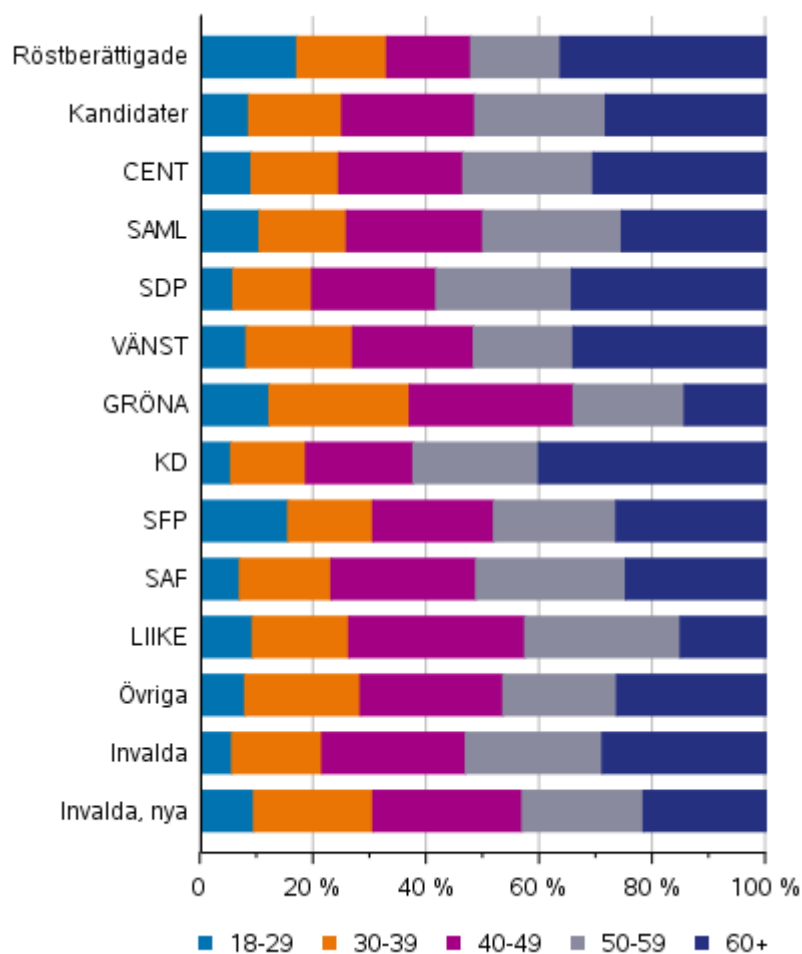
Figur 7. Invaldas åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2021, %



Omkring en femtedel av de invalda fullmäktigeledamöterna är under 40 år och 29 procent har fyllt 60 år. Antalet invalda under 40 år var betydligt färre än år 2017, då en fjärdedel av de invalda hörde till denna åldersgrupp. Också andelen personer som fyllt 60 år av de invalda minskade med två procentenheter.

De invalda var i genomsnitt 50,8 år, omkring ett halvt år äldre än i det föregående valet. De äldsta fullmäktigeledamöterna är Kristdemokraternas invalda, i genomsnitt 55 år. De yngsta är i sin tur de invalda från Gröna förbundet – deras genomsnittsålder är 43 år. (Tabell 3)

Figur 8. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter åldersklass i kommunalvalet 2021, %



Tabell 3. Kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti i kommunalvalet 2021

| | | Totalt | Män | Kvinnor |
|------------|---------------------------------------|--------|------|---------|
| | Röstberättigade | 51,0 | 49,7 | 52,2 |
| Kandidater | Kandidater | 50,0 | 51,0 | 48,3 |
| | Centern i Finland CENT | 50,4 | 51,8 | 48,4 |
| | Samlingspartiet SAML | 49,1 | 49,8 | 48,1 |
| | Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 52,2 | 53,5 | 50,6 |
| | Vänsterförbundet VÄNST | 50,7 | 52,9 | 47,8 |
| | Gröna förbundet GRÖNA | 44,6 | 45,8 | 43,8 |
| | Kristdemokraterna i Finland KD | 53,9 | 54,2 | 53,5 |
| | Svenska folkpartiet i Finland SFP | 48,1 | 49,1 | 47,0 |
| | Sannfinländarna SAF | 49,9 | 50,2 | 48,4 |
| | Rörelse Nu LIIKE | 47,1 | 47,6 | 45,7 |
| | Övriga | 49,2 | 50,5 | 47,3 |
| Invalda | Invalda | 50,8 | 52,6 | 48,2 |
| | Centern i Finland CENT | 51,3 | 52,9 | 48,9 |
| | Samlingspartiet SAML | 50,2 | 51,6 | 47,9 |
| | Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 53,4 | 56,2 | 50,4 |
| | Vänsterförbundet VÄNST | 52,3 | 56,9 | 47,4 |
| | Gröna förbundet GRÖNA | 42,9 | 45,8 | 41,9 |
| | Kristdemokraterna i Finland KD | 54,9 | 56,2 | 53,4 |
| | Svenska folkpartiet i Finland SFP | 50,0 | 51,7 | 47,8 |
| | Sannfinländarna SAF | 49,0 | 49,8 | 46,0 |
| | Rörelse Nu LIIKE | 49,2 | 49,7 | 48,4 |
| | Övriga | 51,0 | 52,6 | 48,4 |

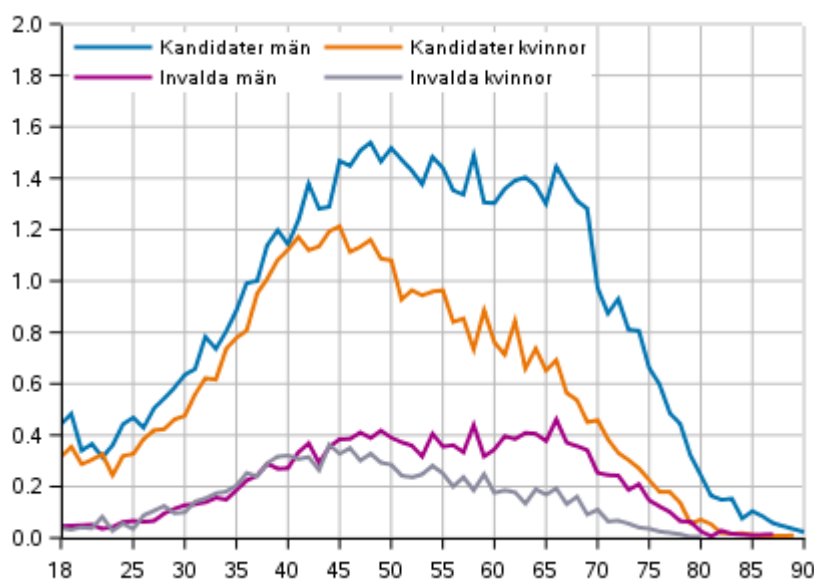
Knappt någon skillnad mellan könen i de invaldas andelar av åldersklassen bland personer under 40 år

Av de röstberättigade männen är en procent kandidater och av kvinnorna 0,6 procent. Andelen kvinnliga kandidater är lägre i alla åldersklasser jämfört med andelen manliga. Andelen kandidater av åldersklasserna stiger brant hos kvinnorna fram till ungefär 40 år och hos männen till 50-årsålder. Ända fram till ungefär 40-årsålder är deltagaraktiviteten hos kvinnor bara något lägre än hos män, men efter det ökar skillnaden. När kvinnornas deltagaraktivitet börjar sjunka efter 40-årsåldern, börjar männens deltagaraktivitet minska kraftigare först kring 70-årsåldern och sjunker till samma nivå som den är hos män i 40-årsåldern.

De manliga kandidaternas andel av åldersklassen är som störst mellan åldrarna 42-69 år, då omkring 1,3–1,5 procent av varje 1-årsklass är uppställd som kandidat. Av kvinnorna ställer flest upp som kandidater mellan åldrarna 37 och 55 år, dvs. 1,0–1,1 procent av åldersklassen. (Figur 9)

Andelen invalda av åldersklasserna följer kandidaternas andel av åldersklasserna. Ju större andel av åldersklassen har varit uppställda i valet desto större andel har sannolikt också blivit invald. I förhållande till åldersklassens storlek invaldes flest män som var 60 år eller äldre. När det gäller kvinnorna var flest invalda i fullmäktige något över 40 år. De invaldas andelar av åldersklassen var mycket lika bland både män och kvinnor ända till 44 års ålder, varefter kvinnornas andel sjunker, medan männens andel är på samma nivå ända till över 60-åringar.

Figur 9. Kandidaternas och de invaldas andel av åldersklassen efter kön i kommunalvalet 2021, %



Centerns det största partiet i små kommuner, Samlingspartiet i större kommuner

I kommuner med ett litet invånarantal, mindre än 20 000 invånare, är Centern det största partiet mätt med antalet kandidater. I kommuner med mindre än 5 000 invånare har omkring 35 procent av kandidaterna ställts upp av Centern. Näst mest och tredje mest kandidater har Sannfinländarna och Samlingspartiet ställt upp i kommuner av denna storleksklass. I stora städer med över 100 000 invånare är Centerns andel av kandidaterna omkring tio procent. (Tabell 4.)

I de större kommunerna uppnår inget parti en lika stor andel av kandidaterna som Centern i de små kommunerna. I kommuner med 20 000–99 999 invånare är Samlingspartiet, SDP och Sannfinländarna de tre partier som ställt upp flest kandidater, var och en med en andel på något under 20 procent av alla kandidater.

I de största kommunerna med över 100 000 invånare är partifördelningen betydligt jämnare: också i de större städerna har flest kandidater uppställts av Samlingspartiet och SDP, båda partiernas andel av kandidaterna är något över 14 procent. I de stora städerna har också Gröna förbundet och Vänsterförbundet fler kandidater än genomsnittet. Sannfinländarnas andel av kandidaterna är omkring 17 procent i kommuner med färre än 100 000 invånare och i de största städerna omkring 14 procent.

I kommuner med mindre än 20 000 invånare fick Centern flest mandat i kommunfullmäktige. I kommuner med mindre än 5 000 invånare är rentav över 40 procent av de invalda sådana som invalts på Centerns mandat, i kommuner med 5 000–19 999 invånare 25-30 procent. Om andra och tredje plats tävlade Samlingspartiet, Sannfinländarna och SDP med 12-18 procent av antalet fullmäktigeplatser. I kommuner med över 20 000 invånare invaldes flest fullmäktigeledamöter bland Samlingspartiets och näst flest bland SDP:s kandidater. Tredje flest fullmäktigeplatser fick Sannfinländarna, utom i de största städerna med över 100 000 invånare, där tredje plats gick till Gröna förbundet.

Tabell 4. Kandidaternas och de invaldas partifördelning efter kommunstorlek i kommunalvalet 2021, %

| | | Kommunens storleksklass (folkmängd i slutet av år 2020, %) | | | | | | |
|---|---|--|--------|-------------|---------------|---------------|---------------|----------|
| | | Totalt | -4 999 | 5 000-9 999 | 10 000-19 999 | 20 000-49 999 | 50 000-99 999 | 100 000+ |
| Kandidater | Centern i Finland CENT | 19,3 | 35,3 | 24,5 | 20,1 | 13,1 | 13,2 | 9,8 |
| | Samlingspartiet SAML | 16,9 | 15,2 | 15,2 | 18,3 | 19,1 | 19,3 | 14,4 |
| | Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 15,8 | 12,0 | 15,0 | 16,9 | 18,2 | 18,5 | 14,3 |
| | Vänsterförbundet VÄNST | 8,4 | 5,3 | 8,4 | 6,6 | 9,6 | 8,8 | 11,4 |
| | Gröna förbundet GRÖNA | 7,9 | 2,5 | 4,5 | 5,7 | 9,8 | 11,5 | 13,4 |
| | Kristdemokraterna i Finland KD | 5,5 | 3,9 | 5,2 | 6,1 | 5,3 | 5,2 | 6,9 |
| | Svenska folkpartiet i Finland SFP | 3,9 | 1,1 | 5,3 | 5,1 | 3,0 | 3,3 | 5,6 |
| | Sannfinländarna SAF | 16,7 | 17,5 | 16,6 | 17,6 | 17,7 | 17,1 | 13,9 |
| | Rörelse Nu LIIKE | 1,3 | 0,4 | 0,8 | 0,7 | 1,3 | 1,3 | 3,2 |
| | Övriga | 4,4 | 6,8 | 4,6 | 2,8 | 2,8 | 1,7 | 7,0 |
| | Totalt | 100,1 | 100,0 | 100,1 | 99,9 | 99,9 | 99,9 | 99,9 |
| | Invalda | Centern i Finland CENT | 27,6 | 43,6 | 29,8 | 25,2 | 14,8 | 14,7 |
| Samlingspartiet SAML | | 17,5 | 13,6 | 14,3 | 18,2 | 22,3 | 22,2 | 25,3 |
| Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | | 16,4 | 12,2 | 15,0 | 17,4 | 20,5 | 21,8 | 19,0 |
| Vänsterförbundet VÄNST | | 5,7 | 4,3 | 6,1 | 4,5 | 7,4 | 5,6 | 9,4 |
| Gröna förbundet GRÖNA | | 4,9 | 1,4 | 2,5 | 4,4 | 8,2 | 8,9 | 15,6 |
| Kristdemokraterna i Finland KD | | 3,5 | 2,8 | 3,8 | 4,3 | 3,6 | 3,4 | 3,1 |
| Svenska folkpartiet i Finland SFP | | 5,2 | 1,5 | 9,2 | 8,1 | 3,9 | 5,0 | 2,6 |
| Sannfinländarna SAF | | 15,3 | 14,3 | 14,6 | 15,8 | 16,8 | 17,7 | 13,8 |
| Rörelse Nu LIIKE | | 0,6 | 0,3 | 0,5 | 0,5 | 0,6 | 0,6 | 1,6 |
| Övriga | | 3,3 | 6,1 | 4,3 | 1,7 | 1,7 | - | 0,8 |
| Totalt | | 100,0 | 100,1 | 100,1 | 100,1 | 99,8 | 99,9 | 100,0 |

1.4. Utländsk bakgrund

Under en procent av kandidaterna med främmande språk invaldes

Antalet svenskspråkiga kandidater är något fler (5,4 %) än antalet svenskspråkiga röstberättigade (4,6 %). Särskilt i Nyland och Österbotten är de svenskspråkiga aktivare, deras andel av kandidaterna är 12,4 procent i Nyland och 54,4 procent i Österbotten. På motsvarande sätt är andelen svenskspråkiga av de röstberättigade 7,5 procent i Nyland och 50,3 procent i Österbotten. (Tabell 5.)

Av de röstberättigade talar något över sju procent något annat språk än de inhemska. Andelen kandidater med ett främmande språk som modersmål är betydligt mindre, bara 2,7 procent. Andelen kandidater med främmande modersmål har dock ökat något från valet år 2017, då deras andel av alla kandidater var 2,2 procent.

Relativt sett flest kandidater med ett främmande modersmål finns det i Österbotten, där 5,3 procent av kandidaterna har ett främmande modersmål, och näst flest i Nyland, 4,8 procent. Motsvarande andelar av de röstberättigade är 6,5 och 13,7 procent.

I Fastlandsfinland är underrepresentationen av personer med ett främmande språk som modersmål 4,6 procentenheter. Det innebär alltså att det finns färre kandidater med ett främmande språk som modersmål än det i befolkningen finns röstberättigade med ett främmande modersmål. Största delen av underrepresentationen finns inom de områden där andelen personer med ett främmande modersmål är störst i förhållande till folkmängden, dvs. i Nyland – särskilt i huvudstadsregionen – och i Egentliga Finland. I Nyland finns det 8,9 procentenheter färre och i Egentliga Finland 4,6 procentenheter färre än det finns bland dessa röstberättigade.

Bland kandidaterna med ett inhemskt språk som modersmål är andelen samiska kandidater större än genomsnittet. Av de samiskspråkiga röstberättigade kandiderar 2,3 procent. Av alla röstberättigade kandiderar i genomsnitt 0,8 procent. (Tabell 5.)

Av de invalda talar mindre än en procent ett främmande språk som modersmål, dvs. färre än antalet uppställda kandidater och betydligt färre än det finns röstberättigade med ett främmande språk. Flest personer med ett främmande språk som modersmål invaldes i Nylands och i synnerhet i huvudstadsregionens fullmäktige. Av ledamöterna i de nya fullmäktige i kommunerna i Nyland har 2,3 procent ett främmande språk som modersmål. I huvudstadsregionen är andelen invalda med ett främmande språk som modersmål något över fem procent. I kommunerna i Södra Savolax invaldes ingen med ett främmande språk som modersmål till fullmäktige.

Av de svenskspråkiga invaldes fler (6,3 %) än vad deras andel är av kandidaterna eller de röstberättigade. Flest svenskspråkig invaldes i Österbotten, där 71 procent av de invalda är svenskspråkiga. Av de röstberättigade är ungefär hälften svenskspråkiga i Österbotten. Också i Nyland invaldes över två gånger så många svenskspråkiga (16,2 %) som deras andel av de röstberättigade. Däremot är andelen svenskspråkiga ledamöter (2,8 %) i Mellersta Österbotten betydligt mindre än andelen svenskspråkiga av befolkningen (9,1 %).

Tabell 5. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål och landskap i kommunalvalet 2021, %

| | Röstberättigade | | | Kandidater | | | Invalda | | |
|-----------------------|-----------------|---------|--------------------|-----------------|---------|--------------------|-----------------|---------|--------------------|
| | Finska, samiska | Svenska | Annat språk, okänd | Finska, samiska | Svenska | Annat språk, okänd | Finska, samiska | Svenska | Annat språk, okänd |
| FASTA FINLAND | 88,1 | 4,6 | 7,3 | 91,9 | 5,4 | 2,7 | 92,8 | 6,3 | 0,8 |
| Nyland | 78,7 | 7,5 | 13,7 | 82,8 | 12,4 | 4,8 | 81,6 | 16,2 | 2,3 |
| Egentliga Finland | 87,3 | 5,6 | 7,2 | 91,0 | 6,4 | 2,6 | 92,3 | 6,3 | 1,4 |
| Satakunta | 96,0 | 0,3 | 3,7 | 98,1 | 0,4 | 1,5 | 99,6 | 0,2 | 0,2 |
| Egentliga Tavastland | 95,4 | 0,4 | 4,2 | 98,3 | 0,6 | 1,1 | 99,2 | 0,3 | 0,6 |
| Birkaland | 94,7 | 0,4 | 4,9 | 97,5 | 0,6 | 1,9 | 99,1 | 0,4 | 0,5 |
| Päijänne-Tavastland | 94,5 | 0,3 | 5,1 | 97,3 | 0,4 | 2,4 | 99,7 | - | 0,3 |
| Kymmenedalen | 93,3 | 0,8 | 5,9 | 95,1 | 1,6 | 3,3 | 97,3 | 1,8 | 0,9 |
| Södra Karelen | 93,8 | 0,2 | 6,0 | 96,1 | 0,1 | 3,8 | 99,6 | - | 0,4 |
| Södra Savolax | 96,6 | 0,2 | 3,2 | 98,2 | - | 1,8 | 100,0 | - | - |
| Norra Savolax | 97,0 | 0,1 | 2,9 | 97,5 | 0,4 | 2,1 | 99,0 | 0,8 | 0,2 |
| Norra Karelen | 96,3 | 0,1 | 3,6 | 97,4 | 0,1 | 2,5 | 99,7 | - | 0,3 |
| Mellersta Finland | 96,4 | 0,2 | 3,4 | 98,0 | 0,1 | 1,9 | 99,3 | - | 0,7 |
| Södra Österbotten | 97,4 | 0,3 | 2,3 | 97,5 | 0,6 | 1,9 | 99,6 | - | 0,4 |
| Österbotten | 43,2 | 50,3 | 6,5 | 40,3 | 54,4 | 5,3 | 27,2 | 71,0 | 1,8 |
| Mellersta Österbotten | 87,9 | 9,1 | 3,0 | 91,1 | 7,0 | 1,8 | 96,7 | 2,8 | 0,6 |
| Norra Österbotten | 96,9 | 0,2 | 2,9 | 98,4 | 0,2 | 1,4 | 99,5 | - | 0,5 |
| Kajanaland | 97,2 | 0,1 | 2,7 | 98,4 | 0,1 | 1,4 | 99,5 | - | 0,5 |
| Lappland | 97,0 | 0,3 | 2,8 | 98,2 | 0,2 | 1,5 | 99,0 | - | 1,0 |

Det är betydligt mer sällsynt att kandidater med ett främmande språk som modersmål ställer upp som kandidater. Av kandidaterna har 953 ett främmande språk som modersmål, vilket är 0,3 procent av de röstberättigade med ett främmande språk som modersmål. Den största gruppen är den ryska, 191 kandidater, och den näst största den estniska, 95 kandidater. (Tabell 6.)

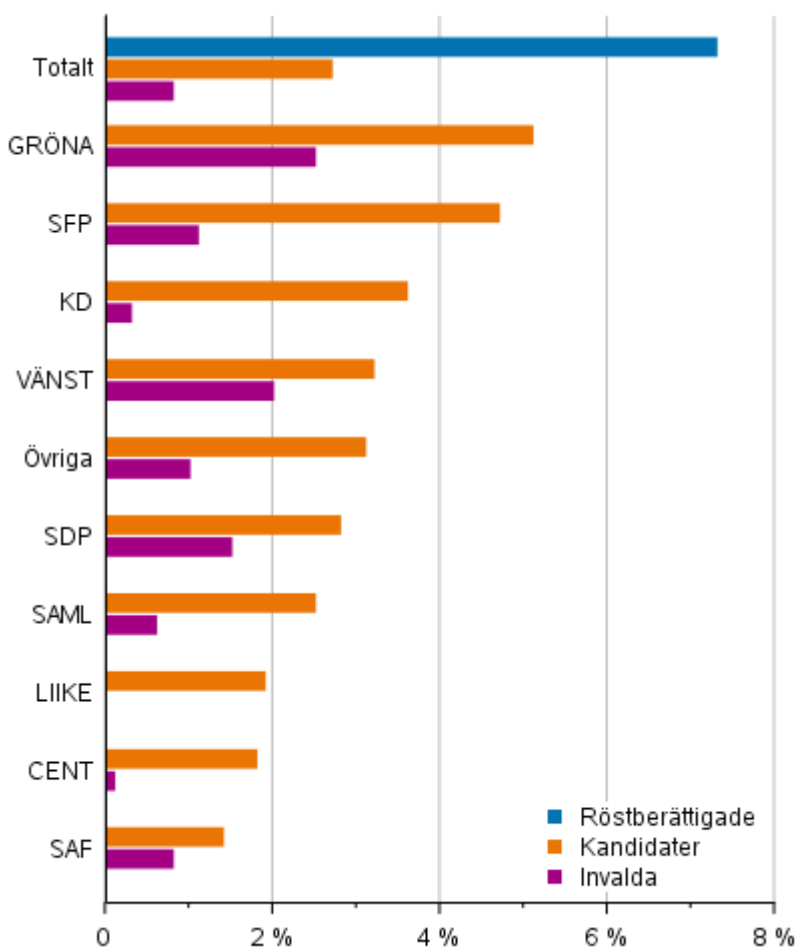
I fullmäktige invaldes totalt 75 personer med ett främmande språk som modersmål. De största grupperna med ett främmande språk som modersmål var de engelskspråkiga 12 och de somaliska med 10 invalda i fullmäktige.

Flest kandidater med främmande modersmål har Gröna förbundet, 5,1 procent av kandidaterna, och näst flest SFP (4,7 %). Den minsta andelen med främmande modersmål har Sannfinländarna (1,4 %). När det gäller de invalda har Gröna förbundet flest personer med ett främmande språk som modersmål (2,5 %). Av Rörelse.nu:s listor invaldes inga personer med ett främmande språk som modersmål och av Centerns invalda har bara 0,1 procent ett främmande språk som modersmål. Även om Kristdemokraterna hade tredje flest kandidater med ett främmande språk som modersmål (3,5%) efter Gröna förbundet och SFP, var andelen invalda med ett främmande språk som modersmål bara 0,3 procent. (Figur 10)

Tabell 6. Röstberättigade och kandidater efter modersmål, specificerat enligt de största språkgrupperna, i kommunalvalet 2021, %

| | Röstberättigade | Kandidater | % av röstberättigade |
|------------------------|-----------------|------------|----------------------|
| Totalt | 4 464 815 | 35 627 | 0,8 |
| INHEMSKA SPRÅK TOTALT | 4 141 093 | 34 674 | 0,8 |
| finska | 3 932 759 | 32 711 | 0,8 |
| svenska | 206 848 | 1 929 | 0,9 |
| samiska | 1 486 | 34 | 2,3 |
| FRÄMMANDE SPRÅK TOTALT | 323 722 | 953 | 0,3 |
| ryska | 65 372 | 191 | 0,3 |
| estniska | 39 785 | 95 | 0,2 |
| engelska | 16 692 | 71 | 0,4 |
| arabiska | 20 514 | 50 | 0,2 |
| persiska | 10 204 | 50 | 0,5 |
| turkiska | 6 531 | 40 | 0,6 |
| kurdiska | 10 213 | 36 | 0,4 |
| spanska | 7 307 | 30 | 0,4 |
| somaliska | 13 261 | 26 | 0,2 |
| tyska | 5 819 | 25 | 0,4 |
| franska | 3 890 | 22 | 0,6 |

Figur 10. Andel personer med främmande modersmål av röstberättigade, kandidater och de invalda (partivis) i kommunalvalet 2021, %



Ledamöter med utländsk bakgrund fortfarande ganska ovanliga

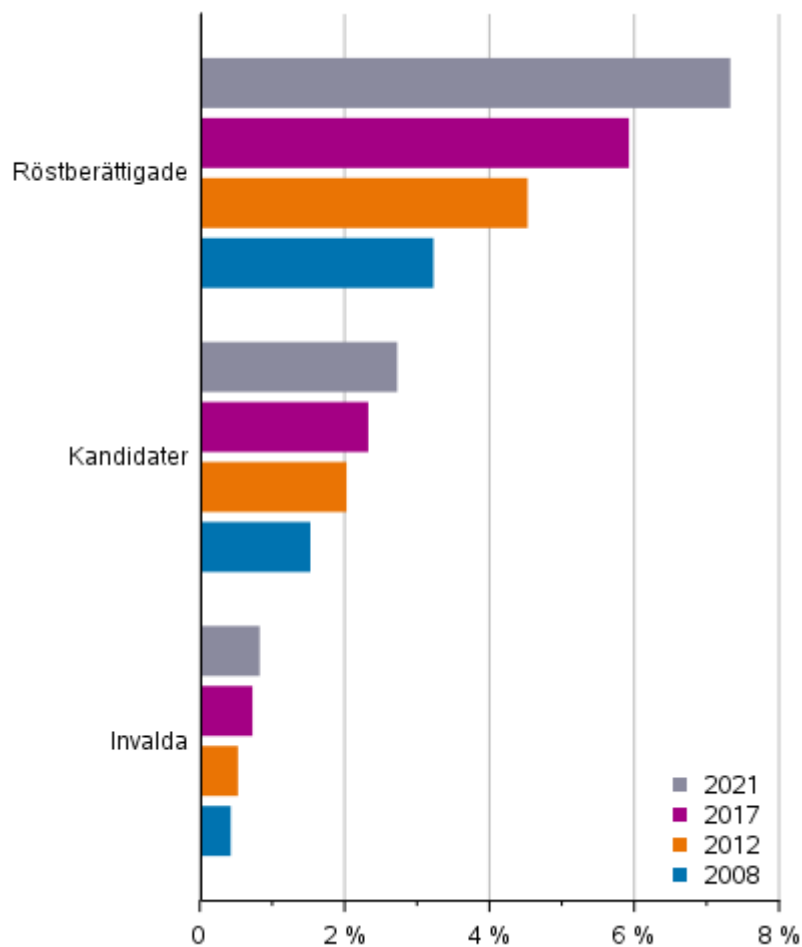
Man kan också granska befolkningen med utländsk bakgrund efter personens härkomst. Av de röstberättigade har 92,7 procent och av kandidaterna 97,3 procent finländsk bakgrund, dvs. de har minst en förälder som är född i Finland. Utländsk bakgrund har alltså något över sju procent av de röstberättigade och nästan tre procent av kandidaterna. Av de invalda har 0,8 procent utländsk bakgrund. Fr.o.m. år 2008 har andelen personer med utländsk bakgrund av de invalda stigit med 0,4 procentenheter.

Både bland de röstberättigade (0,3 %) och bland kandidaterna (0,1 %) finns det fortfarande ganska få andra generationens invandrare, dvs. sådana som själva är födda i Finland, men vars föräldrar är födda utomlands. När det gäller första generationens invandrare (personen själv och föräldrarna är födda utomlands) finns det en klar underrepresentation bland både kandidaterna och de invalda. Av alla röstberättigade tillhör sju procent denna grupp, medan bara 2,6 procent av kandidaterna och 0,7 procent av de invalda gör det.

Tabell 7. Röstberättigade, kandidater och invalda efter härkomst i kommunalvalet åren 2008-2021

| | Röstberättigade | | | | Kandidater | | | | Invalda | | | |
|--|-----------------|-----------|-----------|-----------|------------|--------|--------|--------|---------|-------|-------|-------|
| | 2008 | 2012 | 2017 | 2021 | 2008 | 2012 | 2017 | 2021 | 2008 | 2012 | 2017 | 2021 |
| Totalt | 4 196 532 | 4 303 064 | 4 397 006 | 4 464 815 | 38 505 | 37 124 | 33 618 | 35 627 | 10 412 | 9 674 | 8 999 | 8 859 |
| Personer med finländsk bakgrund totalt | 4 061 377 | 4 111 446 | 4 135 878 | 4 138 679 | 37 925 | 36 399 | 32 859 | 34 666 | 10 373 | 9 624 | 8 933 | 8 788 |
| Finländsk bakgrund, inrikes född | 4 028 034 | 4 075 699 | 4 097 547 | 4 097 007 | 37 647 | 36 066 | 32 502 | 34 253 | 10 319 | 9 564 | 8 860 | 8 706 |
| Finländsk bakgrund, utrikes född | 33 343 | 35 747 | 38 331 | 41 672 | 278 | 333 | 357 | 413 | 54 | 60 | 73 | 82 |
| Personer med utländsk bakgrund totalt | 135 155 | 191 618 | 261 128 | 325 802 | 580 | 725 | 759 | 961 | 39 | 50 | 66 | 71 |
| Utländsk bakgrund, inrikes född | 3 272 | 5 141 | 9 540 | 14 772 | 30 | 30 | 24 | 40 | 6 | 5 | 4 | 9 |
| Utländsk bakgrund, utrikes född | 131 883 | 186 477 | 251 588 | 311 030 | 550 | 695 | 735 | 921 | 33 | 45 | 62 | 62 |
| Okänd | - | - | - | 334 | - | - | - | - | - | - | - | - |

Figur 11. Andel personer med utländsk härkomst av röstberättigade, kandidater och de invalda i kommunalvalen 2008, 2012, 2017 ja 2021, %

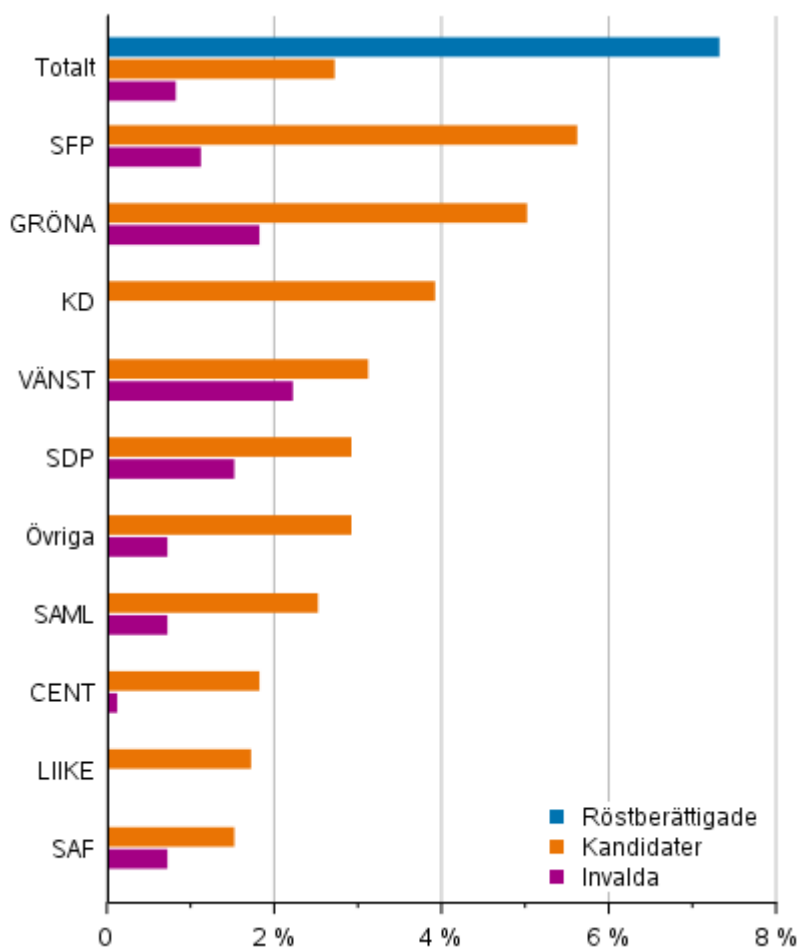


I fråga om befolkningen bosatt i Finland är den senaste uppgiften från i slutet av år 2020

Granskat efter parti hade SFP flest kandidater med utländsk bakgrund, 5,6 procent av kandidaterna, medan Sannfinländarna och Rörelse.nu hade minst kandidater med utländsk bakgrund, dvs. 1,5 procent respektive 1,7 procent. I genomsnitt fler kandidater med utländsk bakgrund finns också bland kandidaterna för Gröna Förbundet och Kristdemokraterna. (Figur 10)

Den största andelen fullmäktigeledamöter med utländsk bakgrund har Vänsterförbundet (2,2%) och näst största Gröna förbundet (1,8%). Ingen av Kristdemokraternas och Rörelse.nu:s invalda har utländsk bakgrund. Också av Centerns invalda har en rätt så liten andel utländsk bakgrund, dvs. 0,1 procent.

Figur 12. Andel personer med utländsk härkomst av röstberättigade, kandidater och de invalda (partisvis) i kommunalvalet 2021, %



Totalt 637 kandidater med dubbelt medborgarskap

Bland kandidaterna finns det över 60 olika länders medborgare, även om andelen utländska medborgare är under en procent av alla kandidater. Av de röstberättigade är 4,5 procent utländska medborgare. Sammanlagt kandiderar 331 utländska medborgare. Den största medborgargruppen är Estland med 65 kandidater och därefter kommer Sverige med 32 kandidater och Ryssland med 31 kandidater.

Sammanlagt kandiderar 637 personer med finskt medborgarskap som också är medborgare i ett annat land. Deras andel av alla kandidater är 1,8 procent. Av alla röstberättigade har sammanlagt nästan 108 000, dvs. 2,4 procent, ett dubbelt medborgarskap. Flest personer med dubbelt medborgarskap finns det hos den ryska gruppen, 123 kandidater, och näst mest hos den svenska gruppen, 67 kandidater.

Av de invalda är färre än tio utländska medborgare. Antalet invalda som utöver finskt medborgarskap har ett annat lands medborgarskap, uppgick till 64 personer.

1.5. Utbildningsnivå

Tre fjärdedelar av Gröna förbundets invalda har högskoleexamen

Till sin utbildning avviker kandidaterna klart från de röstberättigade. Av kandidaterna har nästan 90 procent någon form av examen efter grundnivån, medan 76 procent av de röstberättigade har avlagt examen efter grundnivå. Till en viss del förklaras detta av att det finns väldigt få representanter för de äldre åldersgrupperna, vars utbildningsnivå i allmänhet är svagare än de yngre. Minst lägre högskoleexamen har 33 procent av de röstberättigade och 48 procent av kandidaterna. (Tabell 8.)

Tabell 8. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2021, %

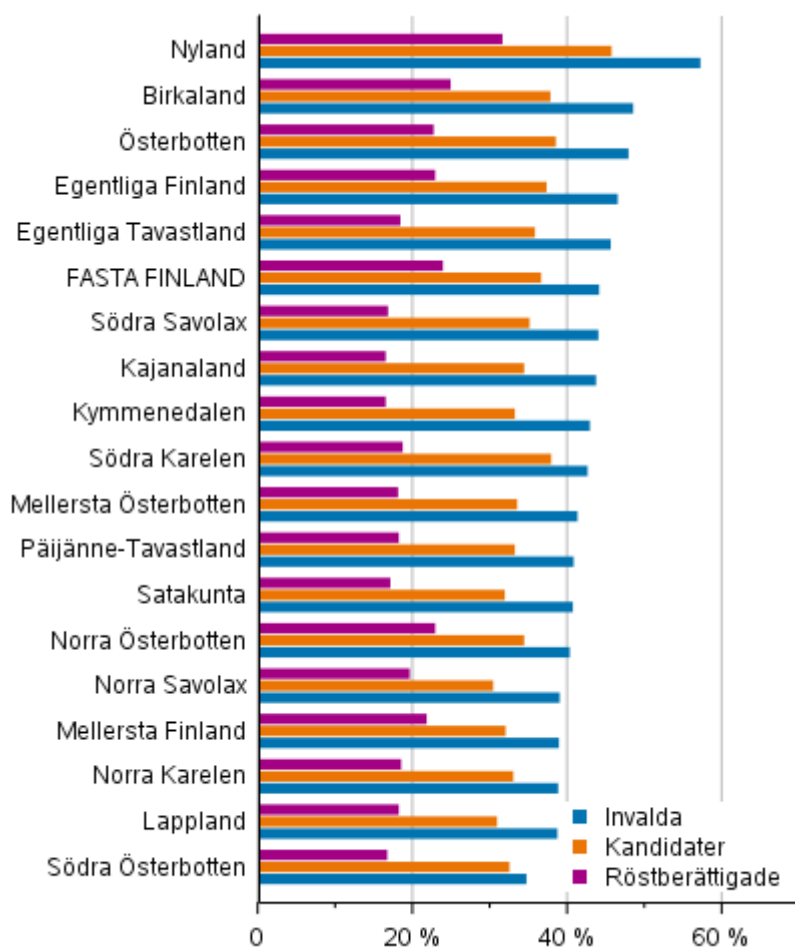
| | Grund nivå | Mellan nivå | Lägsta högre nivå | Lägre högsk. nivå | Högre högsk. nivå, forsk.utb. |
|--|------------|-------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|
| Röstberättigade | 24,3 | 42,6 | 9,4 | 12,3 | 11,4 |
| Kandidater | 10,6 | 41,9 | 11,1 | 16,5 | 19,8 |
| Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 11,0 | 47,6 | 11,5 | 14,9 | 14,9 |
| Sannfinländarna SAF | 16,9 | 57,9 | 8,7 | 10,0 | 6,5 |
| Samlingspartiet SAML | 8,6 | 30,6 | 13,2 | 19,7 | 27,9 |
| Centern i Finland CENT | 7,9 | 39,5 | 14,1 | 19,1 | 19,4 |
| Gröna förbundet GRÖNA | 6,3 | 26,5 | 6,5 | 20,4 | 40,2 |
| Vänsterförbundet VÄNST | 12,3 | 50,4 | 7,4 | 15,3 | 14,6 |
| Svenska folkpartiet i Finland SFP | 8,4 | 29,2 | 9,7 | 21,5 | 31,1 |
| Kristdemokraterna i Finland KD | 9,3 | 34,7 | 14,5 | 16,5 | 25,0 |
| Rörelse Nu LIIKE | 9,0 | 48,2 | 9,6 | 15,8 | 17,5 |
| Övriga | 13,5 | 44,1 | 10,5 | 15,3 | 16,6 |
| Invalda | 6,8 | 36,5 | 12,9 | 19,0 | 24,9 |
| Män | 9,5 | 43,5 | 12,5 | 14,9 | 19,5 |
| Kvinnor | 2,7 | 26,1 | 13,4 | 25,0 | 32,8 |

Klart högst utbildade är Gröna förbundets kandidater. Av dem har över 60 procent avlagt högskoleexamen, då examen på motsvarande nivå har avlagts av 36 procent av alla kandidater och av de röstberättigade 24 procent. Också hos SFP och Samlingspartiet finns det fler kandidater som avlagt högskoleexamen än bland kandidaterna i genomsnitt.

De invalda i kommunfullmäktige är högre utbildade än de röstberättigade och de uppställda kandidaterna. Av de invalda har omkring 44 procent examen på högskolenivå och något under sju procent har enbart utbildning på grundnivå. Av Gröna förbundets invalda har rentav 76 procent och av Samlingspartiets invalda 58 procent examen på högskolenivå. När det gäller Sannfinländarna är andelen som avlagt examen på högskolenivå på samma nivå som hos andelen röstberättigade, dvs. 24 procent.

Kandidaternas utbildningsnivå avspeglar skillnaderna i utbildningsstruktur i regionerna. I Nyland är andelen högutbildade både av de röstberättigade och av kandidaterna större än i övriga delar av landet (Figur 13). I Nyland har omkring 45 procent av kandidaterna avlagt examen på högskolenivå. I andra delar av landet stannar andelen kandidater som har avlagt examen på högskolenivå under 40 procent. Skillnaden mellan landskapen syns också tydligt när det gäller de invalda. Av de invalda i kommunerna i Nyland har största delen, dvs. 57 procent, examen på högskolenivå. I övriga landskap är andelarna betydligt lägre.

Figur 13. Andelen som avlagt högskoleexamen av röstberättigade, kandidater och de invalda efter landskap i kommunalvalet 2021, %



1.6. Arbetsmarknadsställning

De invalda starkt med i arbetslivet

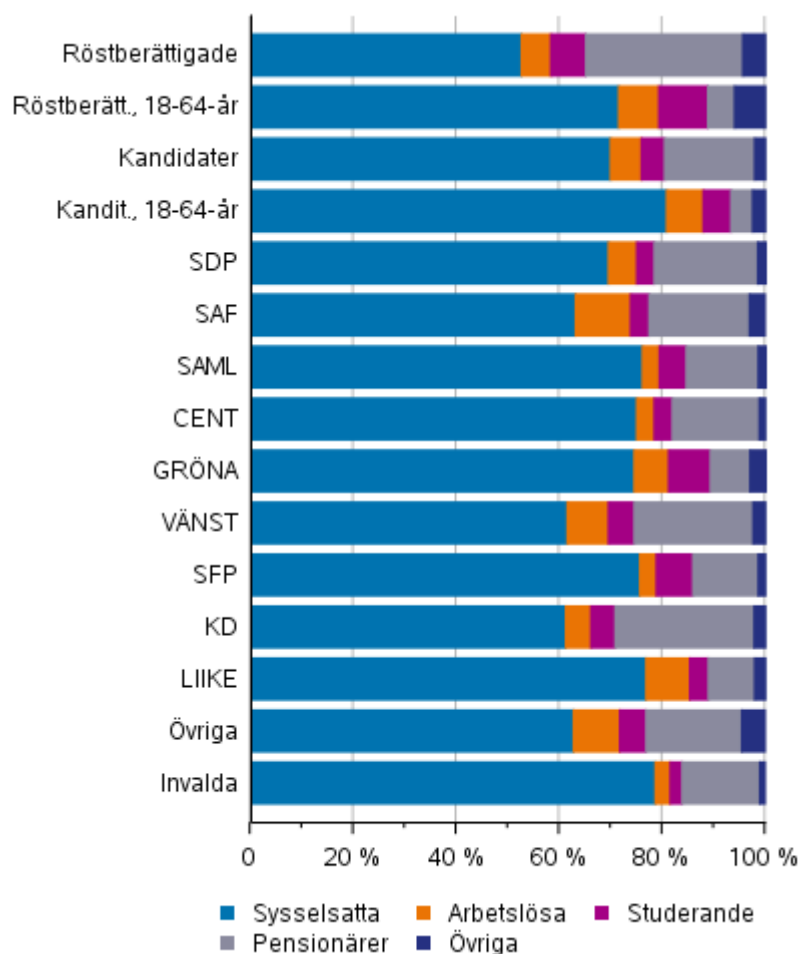
Av kandidaterna är 70 procent sysselsatta, och arbetslösa är lika många som bland de röstberättigade, omkring sex procent. Andelen pensionärer bland kandidaterna är klart färre, dvs. omkring 18 procent. När man granskar den arbetsföra befolkningen (18–64-åringar) är omkring 81 procent av kandidaterna sysselsatta, medan andelen sysselsatta bland röstberättigade i samma ålder är nio procentenheter lägre. Bland röstberättigade i den här åldersgruppen finns det klart fler studerande och andra personer utanför arbetskraften än bland kandidaterna. (Figur 14)

Av alla röstberättigade har över hälften, omkring 53 procent arbete. Andelen arbetslösa är sex procent och pensionärer 31 procent. Bland de röstberättigade är sju procent studerande och omkring fyra procent är av andra orsaker utanför arbetskraften.

Flest sysselsatta finns det bland kandidaterna för Rörelse.nu, Samlingspartiet, SFP, Centern och Gröna förbundet (75–77 procent). Andelen studerande är störst bland Gröna förbundets kandidater, dvs. omkring åtta procent. Flest pensionerade kandidater har Kristdemokraterna (27 %) och Vänsterförbundet (23,1 %).

Av de invalda är en ännu större andel än av kandidaterna med i arbetslivet, dvs. nästan 80 procent av de invalda är sysselsatta. Andelen pensionärer är 15 procent och andelen arbetslösa tre procent av de invalda.

Figur 14. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2021, %



Det relativa sysselsättningstalet för de invalda 90 procent

Det relativa sysselsättningstalet räknas som procentandelen 18–64-åriga sysselsatta av befolkningen i samma ålder. Av alla kandidater i åldern 18–64 år är 81 procent sysselsatta. De röstberättigades relativa sysselsättningstal är nio procentenheter lägre. Kandidaternas relativa sysselsättningstal följer de allmänna relativa sysselsättningstalen i landskapen. Där det relativa sysselsättningstalet för hela befolkningen är högt, är det högt också för kandidaterna. Österbotten har det högsta relativa sysselsättningstalet för hela befolkningen, 76,2 procent, och där är också 85 procent av kandidaterna med i arbetslivet. I Norra Karelen, där det allmänna relativa sysselsättningstalet är landets lägsta, är på motsvarande sätt kandidaternas sysselsättning också lägre än genomsnittet. (Tabell 9.)

De invaldas relativa sysselsättningstal är högt, 90 procent på hela landets nivå. Det är nio procentenheter högre än hos kandidaterna och nästan 20 procentenheter högre än hos de röstberättigade. De regionala variationerna är också stora. De invaldas relativa sysselsättningstal varierar från Södra Österbottens 93,6 procent till Päijänne-Tavastlands 84,1 procent.

Tabell 9. De röstberättigades, kandidaternas och de invaldas (18-64 år) relativa sysselsättningstal efter kön och landskap i kommunalvalet 2021, %

| | Röstberätt., 18-64-år | | | Kandit., 18-64-år | | | Invalda 18-64-år | | |
|-----------------------|-----------------------|------|---------|-------------------|------|---------|------------------|------|---------|
| | Totalt | Män | Kvinnor | Totalt | Män | Kvinnor | Totalt | Män | Kvinnor |
| FASTA FINLAND | 71,5 | 70,4 | 72,7 | 80,8 | 80,2 | 81,5 | 90,0 | 90,1 | 89,8 |
| Nyland | 73,7 | 73,2 | 74,3 | 82,3 | 81,8 | 82,8 | 90,3 | 89,5 | 91,1 |
| Egentliga Finland | 71,8 | 70,7 | 72,9 | 81,2 | 80,8 | 81,6 | 91,4 | 91,3 | 91,5 |
| Satakunta | 71,2 | 69,6 | 72,9 | 83,4 | 83,2 | 83,7 | 91,1 | 90,9 | 91,3 |
| Egentliga Tavastland | 72,8 | 71,5 | 74,2 | 82,7 | 82,1 | 83,5 | 92,6 | 92,8 | 92,4 |
| Birkaland | 70,8 | 69,8 | 71,8 | 79,0 | 80,2 | 77,3 | 88,4 | 90,9 | 85,4 |
| Päijänne-Tavastland | 69,6 | 68,7 | 70,6 | 80,5 | 79,8 | 81,7 | 84,1 | 84,5 | 83,5 |
| Kymmenedalen | 68,4 | 66,5 | 70,4 | 76,7 | 75,9 | 78,1 | 87,4 | 83,5 | 92,6 |
| Södra Karelen | 68,1 | 65,7 | 70,8 | 79,5 | 78,6 | 81,2 | 89,8 | 88,5 | 91,7 |
| Södra Savolax | 69,7 | 67,3 | 72,3 | 79,1 | 78,2 | 80,6 | 88,1 | 89,8 | 86,0 |
| Norra Savolax | 69,8 | 68,0 | 71,6 | 79,7 | 79,6 | 79,9 | 89,2 | 89,0 | 89,4 |
| Norra Karelen | 65,5 | 63,4 | 67,8 | 74,8 | 74,6 | 75,2 | 86,6 | 86,5 | 86,9 |
| Mellersta Finland | 67,9 | 66,7 | 69,1 | 77,2 | 75,7 | 79,5 | 88,5 | 89,2 | 87,6 |
| Södra Österbotten | 73,6 | 72,2 | 75,1 | 83,8 | 83,2 | 84,8 | 93,6 | 93,4 | 94,1 |
| Österbotten | 76,2 | 75,4 | 77,0 | 85,2 | 85,3 | 85,2 | 92,0 | 93,8 | 89,2 |
| Mellersta Österbotten | 73,6 | 73,4 | 73,9 | 83,5 | 83,3 | 83,9 | 91,7 | 91,7 | 91,7 |
| Norra Österbotten | 69,0 | 68,3 | 69,8 | 79,9 | 79,1 | 81,1 | 89,9 | 90,1 | 89,5 |
| Kajanaland | 68,9 | 65,6 | 72,5 | 78,8 | 76,6 | 82,1 | 89,3 | 87,4 | 91,9 |
| Lappland | 70,5 | 68,4 | 72,8 | 81,7 | 79,6 | 84,8 | 91,3 | 90,9 | 91,8 |

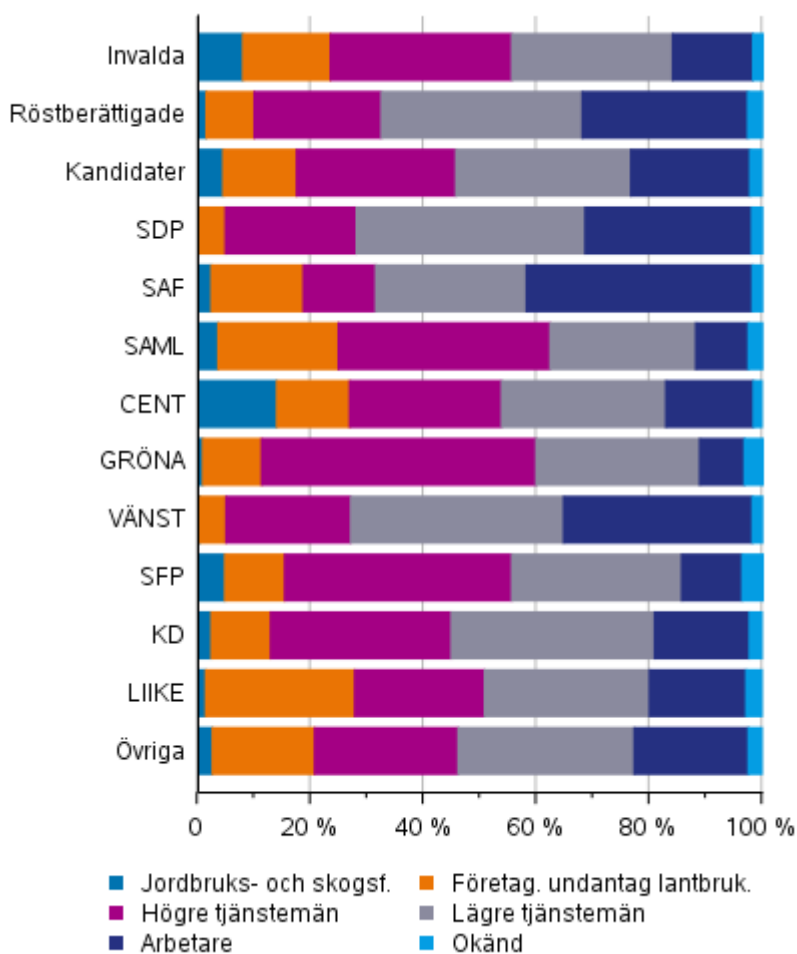
Av de invalda är 60 procent tjänstemän

Av alla sysselsatta kandidater är nästan 30 procent högre tjänstemän och av alla sysselsatta röstberättigade omkring 20 procent. Flest högre tjänstemän, dvs. nästan hälften av de sysselsatta kandidaterna, har Gröna förbundet. Också av SFP:s och Samlingspartiets kandidater är nästan 40 procent högre tjänstemän. Minst högre tjänstemän finns bland Sannfinländarnas (13,5 %) kandidater. (Figur 15)

Av alla sysselsatta kandidater är 17,5 procent företagare och av alla röstberättigade 10,0 procent. Flest företagare finns det bland kandidaterna för Rörelse.nu (27,8 %) och näst flest bland Centerns kandidater (26,9%), av vilka över hälften är jord- och skogsbruksföretagare. Också av Samlingspartiets kandidater är en fjärdedel företagare, dock med tyngdpunkten på andra än jord- och skogsbruksföretagare. Flest arbetare finns bland Sannfinländarnas kandidater, omkring 40 procent, och näst flest bland Vänsterförbundets kandidater, omkring en tredjedel av de sysselsatta kandidaterna.

Sett till socioekonomisk ställning är 60 procent av de invalda tjänstemän, 14,2 procent arbetare, åtta procent jord- och skogsbruksföretagare och 15,5 procent andra företagare.

Figur 15. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter socioekonomiskt ställning i kommunalvalet 2021, %



Den offentliga sektorn och företagsverksamhet sysselsätter fler invalda än röstberättigade

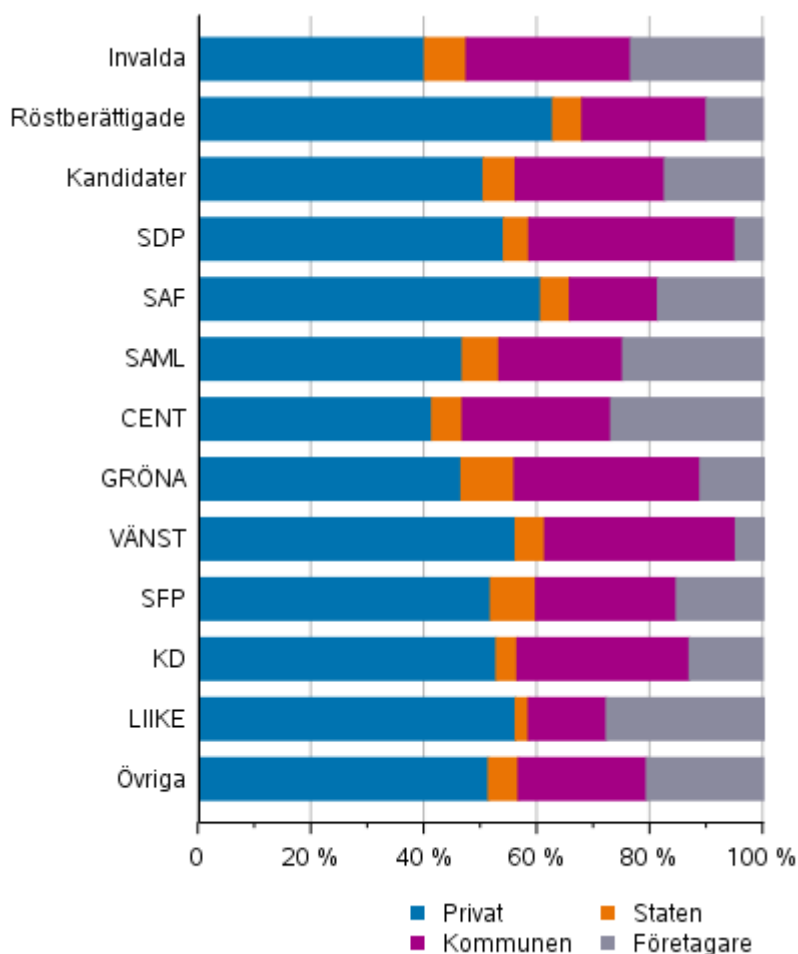
De sysselsatta kan indelas efter yrkesställning i löntagare och företagare. Löntagarna kan ytterligare indelas efter arbetsgivarsektor i löntagare inom den privata sektorn, staten och kommunerna. Hälften av de sysselsatta kandidaterna är löntagare inom den privata sektorn och något under en tredjedel löntagare inom den offentliga sektorn. Omkring 18 procent av kandidaterna är företagare.

Det finns mycket stora partivisa variationer i typen av arbetsgivare. Flest företagare finns det bland de sysselsatta kandidaterna för Rörelse.nu, Centern och Samlingspartiet, medan det bland SDP:s kandidater finns flest löntagare inom kommunsektorn (36,5%). Också bland Vänsterförbundets och Gröna förbundets kandidater arbetar omkring en tredjedel inom kommunsektorn. Av de sysselsatta röstberättigade är tio procent företagare och omkring 22 procent löntagare inom kommunsektorn.

Flest löntagare inom den statliga sektorn finns bland Gröna förbundets (9,4%) och SFP:s (8,0%) kandidater. Av de sysselsatta röstberättigade är omkring fem procent anställda inom statssektorn. (Figur 16)

Av de invalda är 29 procent kommunanställda. Av de sysselsatta ledamöterna arbetar 7,4 procent inom den statliga sektorn, 40 procent inom den privata sektorn och 23 procent som företagare.

Figur 16. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter arbetsgivarsektor i kommunalvalet 2021, %



Mest sysselsätter den offentliga sektorn kandidater i de största kommunerna med över 50 000 invånare. I dessa kommuner arbetar något över en tredjedel av de sysselsatta kandidaterna som löntagare inom kommun- eller statssektorn och av de invalda nästan hälften. I dessa kommuner är särskilt andelen kandidater och invalda sysselsatta inom den statliga sektorn större än i de mindre kommunerna. I små kommuner med mindre än 5 000 invånare, är företagarnas andel av sysselsatta kandidater över en fjärdedel och av de invalda omkring 31 procent. (Tabell 10.)

Tabell 10. Kandidater och de invaldas efter arbetsgivarsektor och kommunstorlek i kommunalvalet 2021, %

| | | Kommunens storleksklass (folkmängd i slutet av år 2020, %) | | | | | | |
|-----------------|------------|--|--------|-------------|---------------|---------------|---------------|----------|
| | | Totalt | -4 999 | 5 000-9 999 | 10 000-19 999 | 20 000-49 999 | 50 000-99 999 | 100 000+ |
| Röstberättigade | Privat | 62,7 | 53,0 | 57,5 | 60,8 | 63,5 | 59,7 | 66,2 |
| | Staten | 5,2 | 2,7 | 3,2 | 3,3 | 4,0 | 5,8 | 6,8 |
| | Kommunen | 22,0 | 25,1 | 24,2 | 23,6 | 22,5 | 25,5 | 19,5 |
| | Företagare | 10,0 | 19,1 | 15,1 | 12,2 | 10,0 | 9,1 | 7,6 |
| Kandidater | Privat | 50,4 | 44,0 | 48,0 | 49,9 | 52,6 | 51,5 | 55,8 |
| | Staten | 5,7 | 3,4 | 4,1 | 4,1 | 5,6 | 7,8 | 9,6 |
| | Kommunen | 26,4 | 26,5 | 27,2 | 27,4 | 26,5 | 27,8 | 23,5 |
| | Företagare | 17,5 | 26,1 | 20,7 | 18,6 | 15,3 | 12,9 | 11,1 |
| Invalda | Privat | 40,0 | 37,2 | 40,7 | 40,7 | 41,9 | 40,5 | 41,8 |
| | Staten | 7,4 | 3,9 | 4,6 | 5,8 | 9,3 | 13,1 | 23,2 |
| | Kommunen | 29,1 | 28,0 | 28,6 | 30,0 | 30,4 | 33,1 | 26,0 |
| | Företagare | 23,5 | 30,9 | 26,1 | 23,5 | 18,4 | 13,3 | 9,0 |

1.7. Familjeställning

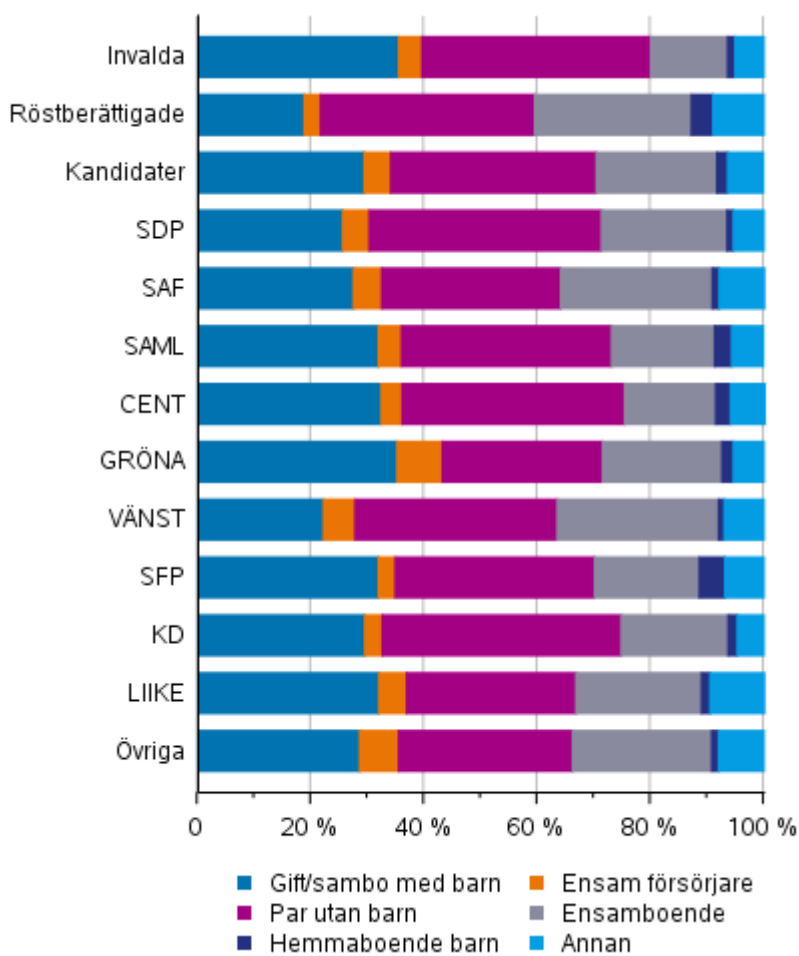
Av de invalda är 40 procent föräldrar i en barnfamilj

Kandidaterna avviker också till sin familjeställning från de röstberättigade: det finns betydligt fler föräldrar i barnfamiljer bland kandidaterna (34 %) än bland de röstberättigade (22 %) och färre ensamboende bland kandidaterna (21 %) än bland de röstberättigade (28 %). Bland kandidaterna finns det också färre hemmaboende unga. Olikheterna i familjeställning förklaras naturligtvis redan av det att kandidaterna och de röstberättigade inte har en likadan åldersstruktur. Hos kandidaterna saknas både den övre och den nedre delen av åldersspannet. Hos en stor del av de röstberättigade har barnen redan flyttat hemifrån, medan en stor del av kandidaterna är i den åldern att barnen fortfarande bor hemma. (Figur 17, Tabell 11)

Gröna förbundets kandidater har flest föräldrar i barnfamiljer, dvs. 43 procent. Bland Vänsterförbundets kandidater finns det för sin del minst av dem som ännu har hemmaboende barn under 18 år. Antalet hemmaboende ungdomar under 25 år är störst bland SFP:s kandidater (4,5 %) och ensamboende för sin del störst bland Vänsterförbundets kandidater (28,5 %).

Av de invalda är nästan 40 procent föräldrar i barnfamiljer, dvs. fler än bland kandidaterna och de röstberättigade i genomsnitt. Däremot finns det betydligt färre ensamboende bland de invalda (13,6 %) än bland de röstberättigade, av vilka över en fjärdedel bor ensamma. Flest föräldrar i barnfamiljer finns bland Gröna förbundets invalda, nästan 52 procent. Den lägsta andelen föräldrar i barnfamiljer, dvs. omkring 33 procent, finns bland Vänsterförbundets invalda.

Figur 17. Röstberättigade, kandidater (partivis) och de invalda efter familjeställning i kommunalvalet 2021, %



Tabell 11. Röstberättigade, kandidater och invalda partivis efter familjeställning i kommunalvalet 2021, %

| | | Gift/sambo med barn | Ensam försörjare | Par utan barn | Ensamboende | Hemmaboende barn | Annan |
|---------------------------------------|---------------------------------------|---------------------|------------------|---------------|-------------|------------------|-------|
| | Röstberättigade | 18,8 | 2,9 | 37,8 | 27,7 | 3,8 | 9,0 |
| Kandidater | Kandidater | 29,4 | 4,7 | 36,3 | 21,3 | 1,9 | 6,3 |
| | Centern i Finland CENT | 32,4 | 3,7 | 39,3 | 16,1 | 2,6 | 6,1 |
| | Samlingspartiet SAML | 31,9 | 4,1 | 37,1 | 18,2 | 3,0 | 5,6 |
| | Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 25,6 | 4,7 | 41,0 | 22,2 | 1,1 | 5,4 |
| | Vänsterförbundet VÄNST | 22,2 | 5,6 | 35,7 | 28,5 | 1,0 | 7,0 |
| | Gröna förbundet GRÖNA | 35,2 | 8,0 | 28,3 | 21,1 | 2,0 | 5,4 |
| | Kristdemokraterna i Finland KD | 29,5 | 3,1 | 42,2 | 18,9 | 1,6 | 4,7 |
| | Svenska folkpartiet i Finland SFP | 31,9 | 3,0 | 35,2 | 18,5 | 4,5 | 6,9 |
| | Sannfinländarna SAF | 27,5 | 5,0 | 31,6 | 26,8 | 1,2 | 8,0 |
| | Rörelse Nu LIIKE | 32,0 | 4,9 | 29,9 | 22,2 | 1,5 | 9,6 |
| | Övriga | 28,6 | 6,9 | 30,7 | 24,6 | 1,2 | 8,0 |
| | Invalda | Invalda | 35,5 | 4,1 | 40,4 | 13,6 | 1,3 |
| Centern i Finland CENT | | 36,9 | 2,8 | 43,0 | 10,8 | 1,6 | 4,9 |
| Samlingspartiet SAML | | 38,3 | 3,4 | 38,9 | 12,6 | 1,8 | 5,0 |
| Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | | 29,2 | 4,9 | 46,7 | 14,0 | 0,7 | 4,6 |
| Vänsterförbundet VÄNST | | 27,6 | 4,9 | 44,1 | 18,3 | 0,8 | 4,3 |
| Gröna förbundet GRÖNA | | 43,9 | 7,9 | 24,9 | 14,5 | 2,5 | 6,2 |
| Kristdemokraterna i Finland KD | | 33,8 | 2,3 | 53,7 | 9,0 | - | 1,3 |
| Svenska folkpartiet i Finland SFP | | 36,5 | 1,9 | 42,1 | 11,2 | 1,9 | 6,3 |
| Sannfinländarna SAF | | 35,8 | 5,5 | 32,7 | 18,7 | 0,6 | 6,7 |
| Rörelse Nu LIIKE | | 40,8 | 4,1 | 34,7 | 14,3 | - | 6,1 |
| Övriga | | 39,2 | 6,4 | 32,8 | 14,9 | 0,7 | 6,1 |

Kandidaterna och de invalda har fler barn än genomsnittet

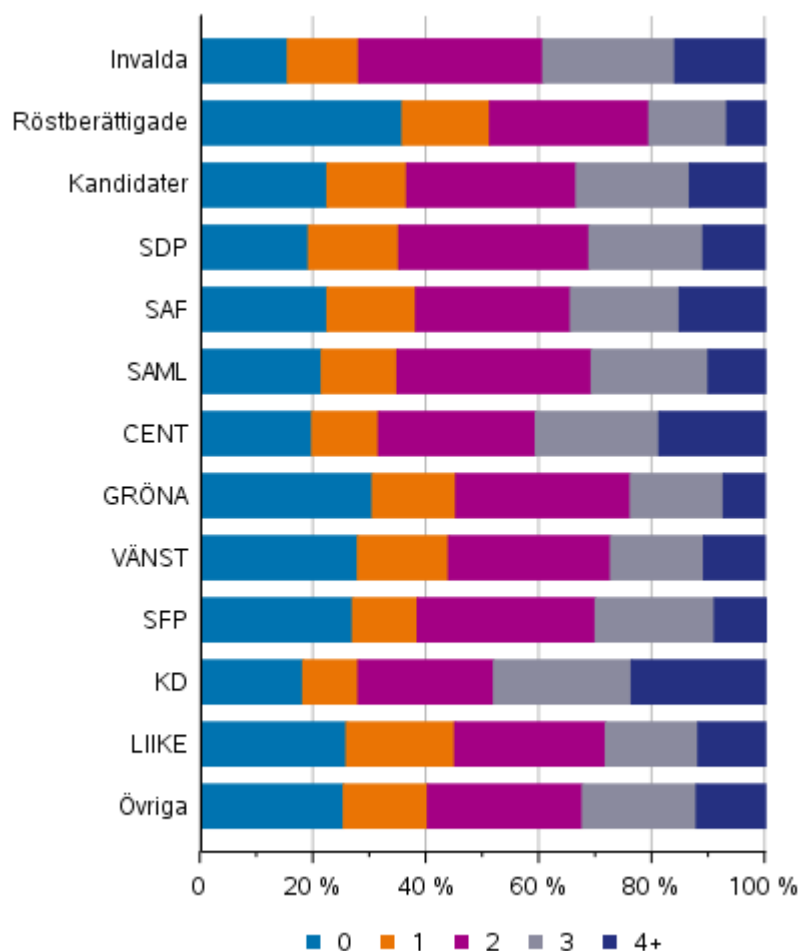
Familjeställningen anger inte hur många som har eller har haft egna barn. I äldre åldersklasser har barnen redan har flyttat hemifrån och t.ex. då familjen splittras kanske barnen bor hos den ena föräldern. Saken kan dock granskas på grundval av uppgifterna om antalet barn i Befolkningsdatasystemet.

Kandidaterna och de invalda har fler barn än genomsnittet. Omkring 78 procent av kandidaterna och omkring 85 procent av de invalda har egna barn. Bland de röstberättigade är motsvarande andel 65 procent. Flest barn finns bland Kristdemokraterna, där 24 procent av kandidaterna har minst fyra barn, och bland

Centern, där 19 procent av kandidaterna har fyra barn eller fler. Stora familjer är ovanliga bland Gröna förbundets kandidater (Figur 18).

Av de röstberättigade har 36 procent aldrig haft eller har ännu inte egna barn och av kandidaterna 22 procent. Bland kandidaterna varierar andelen barnlösa mellan 18 procent för Kristdemokraterna och 30 procent för Gröna förbundet.

Figur 18. Röstberättigade, kandidater (partisvis) och de invalda efter antalet barn i kommunalvalet 2021, %



Kandidaterna har i genomsnitt två barn. Alla röstberättigade har för sin del i genomsnitt 1,5 barn. Flest barn har Kristdemokraternas kandidater, dvs. 2,5 barn och Centerns kandidater, dvs. 2,4 barn. Minst har Gröna förbundets kandidater, 1,6 barn. De röstberättigade männen har något färre barn än de röstberättigade kvinnorna, men bland kandidaterna finns inga skillnader mellan könen. (Tabell 12)

De invalda har i genomsnitt 2,3 barn. Flest barn har Kristdemokraterna, dvs. i genomsnitt 3,1 barn och minst Gröna förbundets invalda, dvs. 1,7 barn.

Tabell 12. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter antalet barn (barn i genomsnitt) i kommunalvalet 2021

| | | Totalt | Män | Kvinnor |
|---------------------------------------|---------------------------------------|---------|-----|---------|
| | Röstberättigade | 1,5 | 1,4 | 1,6 |
| Kandidater | Kandidater | 2,0 | 2,0 | 2,0 |
| | Centern i Finland CENT | 2,4 | 2,4 | 2,4 |
| | Samlingspartiet SAML | 1,9 | 1,9 | 1,9 |
| | Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 1,9 | 1,8 | 2,0 |
| | Vänsterförbundet VÄNST | 1,7 | 1,7 | 1,7 |
| | Gröna förbundet GRÖNA | 1,6 | 1,5 | 1,6 |
| | Kristdemokraterna i Finland KD | 2,5 | 2,5 | 2,4 |
| | Svenska folkpartiet i Finland SFP | 1,8 | 1,8 | 1,7 |
| | Sannfinländarna SAF | 2,0 | 1,9 | 2,2 |
| | Rörelse Nu LIIKE | 1,7 | 1,7 | 1,8 |
| | Övriga | 1,9 | 1,8 | 2,0 |
| | Invalda | Invalda | 2,3 | 2,3 |
| Centern i Finland CENT | | 2,7 | 2,7 | 2,6 |
| Samlingspartiet SAML | | 2,1 | 2,1 | 2,1 |
| Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | | 2,1 | 2,1 | 2,1 |
| Vänsterförbundet VÄNST | | 2,0 | 2,1 | 1,9 |
| Gröna förbundet GRÖNA | | 1,7 | 1,7 | 1,7 |
| Kristdemokraterna i Finland KD | | 3,1 | 3,4 | 2,7 |
| Svenska folkpartiet i Finland SFP | | 2,0 | 2,0 | 2,1 |
| Sannfinländarna SAF | | 2,2 | 2,2 | 2,2 |
| Rörelse Nu LIIKE | | 2,1 | 2,2 | 2,0 |
| Övriga | | 2,4 | 2,5 | 2,3 |

1.8. Inkomstnivå

Kandidaternas och de invaldas inkomstnivå högre än för de röstberättigade

I det följande granskas de röstberättigade och kandidaterna utgående från disponibla penninginkomster. Inkomstuppgifterna är från den senast fastställda beskattningen för år 2019. Med disponibla penninginkomster avses penninginkomster efter skatt, som består av arbets- och kapitalinkomster, naturaförmåner med anknytning till arbete samt inkomstöverföringar.

Kandidaterna och de invalda är högre utbildade än de röstberättigade och av dem är också en större del med i arbetslivet. Det här förklarar delvis varför också deras inkomstnivå är högre än de röstberättigades. Medianen för de röstberättigades disponibla penninginkomst år 2019 var 22 300 euro, kandidaternas 28 400 euro och de invaldas 33 700 euro. Kandidaternas disponibla penninginkomst är i genomsnitt 27 procent högre än de röstberättigades. De disponibla penninginkomsterna är störst i Nyland bland både de röstberättigade (24 900 euro/år), kandidaterna (31 100 euro/år) och de invalda (39 400 euro/år). (Tabell 13)

Den största inkomstskillnaden i euro mellan kandidaterna och de röstberättigade finns i Södra Karelen, där medianen för kandidaternas disponibla penninginkomst är över 8 500 euro högre än de röstberättigades. Också i Satakunta, Södra Savolax, Päijänne-Tavastland och Egentliga Tavastland är kandidaternas medianinkomster över 7 000 euro högre än de röstberättigades. De minsta inkomstskillnaderna finns i Lappland, Mellersta Österbotten och Norra Savolax, under 6 000 euro.

Tabell 13. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas disponibla penninginkomster (euro/år) landskapsvis i kommunalvalet 2021

| | Röstberättigade | | | Kandidater | | | Invalda | | |
|-----------------------|-----------------|--------|---------|------------|--------|---------|---------|--------|---------|
| | Totalt | Män | Kvinnor | Totalt | Män | Kvinnor | Totalt | Män | Kvinnor |
| FASTA FINLAND | 22 300 | 24 200 | 20 800 | 28 400 | 29 000 | 27 700 | 33 700 | 34 900 | 32 100 |
| Nyland | 24 900 | 26 900 | 23 400 | 31 100 | 31 900 | 30 100 | 39 400 | 41 600 | 37 900 |
| Egentliga Finland | 21 900 | 23 800 | 20 400 | 28 600 | 29 800 | 27 500 | 34 200 | 36 200 | 32 400 |
| Satakunta | 21 300 | 23 500 | 19 600 | 28 900 | 29 800 | 28 000 | 33 400 | 35 100 | 31 400 |
| Egentliga Tavastland | 22 200 | 24 200 | 20 600 | 29 400 | 29 600 | 29 000 | 35 300 | 36 100 | 34 100 |
| Birkaland | 21 700 | 23 800 | 20 200 | 27 900 | 29 000 | 26 400 | 33 400 | 35 900 | 31 500 |
| Päijänne-Tavastland | 21 300 | 23 300 | 19 800 | 28 700 | 29 000 | 27 700 | 35 400 | 37 800 | 32 300 |
| Kymmenedalen | 21 200 | 23 600 | 19 300 | 27 700 | 28 500 | 26 500 | 35 000 | 35 400 | 33 700 |
| Södra Karelen | 20 800 | 23 000 | 19 200 | 29 300 | 29 800 | 28 300 | 34 900 | 36 200 | 33 100 |
| Södra Savolax | 20 200 | 21 500 | 19 200 | 27 700 | 27 900 | 27 100 | 31 300 | 31 600 | 30 600 |
| Norra Savolax | 20 900 | 22 400 | 19 700 | 26 800 | 26 900 | 26 400 | 31 800 | 32 900 | 30 600 |
| Norra Karelen | 19 600 | 20 700 | 18 700 | 25 700 | 25 800 | 25 100 | 30 900 | 32 500 | 28 600 |
| Mellersta Finland | 20 800 | 22 700 | 19 400 | 26 800 | 27 200 | 26 500 | 32 100 | 33 400 | 31 000 |
| Södra Österbotten | 21 100 | 22 700 | 19 700 | 28 000 | 28 500 | 27 500 | 33 600 | 34 700 | 31 000 |
| Österbotten | 22 000 | 24 300 | 20 100 | 28 300 | 29 600 | 26 800 | 33 200 | 34 700 | 30 800 |
| Mellersta Österbotten | 21 500 | 23 700 | 19 700 | 27 300 | 28 100 | 26 900 | 31 400 | 31 500 | 31 000 |
| Norra Österbotten | 21 700 | 23 500 | 20 200 | 27 700 | 28 300 | 27 000 | 32 200 | 34 100 | 30 900 |
| Kajanaland | 20 600 | 22 000 | 19 400 | 27 200 | 27 600 | 26 500 | 30 900 | 31 000 | 30 300 |
| Lappland | 21 400 | 22 800 | 20 300 | 27 100 | 27 600 | 26 700 | 31 600 | 33 300 | 29 600 |

Den högsta inkomsten har Samlingspartiets kandidater och invalda

Sett till parti varierar medianen för kandidaternas disponibla penninginkomster från Samlingspartiets 33 900 euro till Vänsterförbundets 25 100 euro. Medianinkomsterna för SFP:s kandidater är 31 500 och för Centerns kandidater 30 000 euro. Jämfört med de röstberättigade har Samlingspartiets kandidater över 11 000 euro mer i disponibla inkomster per år. Vänsterförbundet kandidater har en inkomstnivå som ligger närmast de röstberättigades. Deras disponibla penninginkomster per år är 2 800 euro högre än de röstberättigades. (Tabell 14)

Medianen för de invaldas disponibla penninginkomster är 33 700 euro per år, vilket är över 11 000 euro mer än medianen för de röstberättigades inkomster. De högsta inkomsterna har Samlingspartiets blivande ledamöter. De har i genomsnitt 41 100 euro per år i disponibla inkomster. De lägsta inkomsterna har Vänsterförbundets invalda. Medianen för deras disponibla penninginkomster är omkring 29 300 euro per år.

Tabell 14. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas partivisa disponibla penninginkomster (euro/år) i kommunalvalet 2021

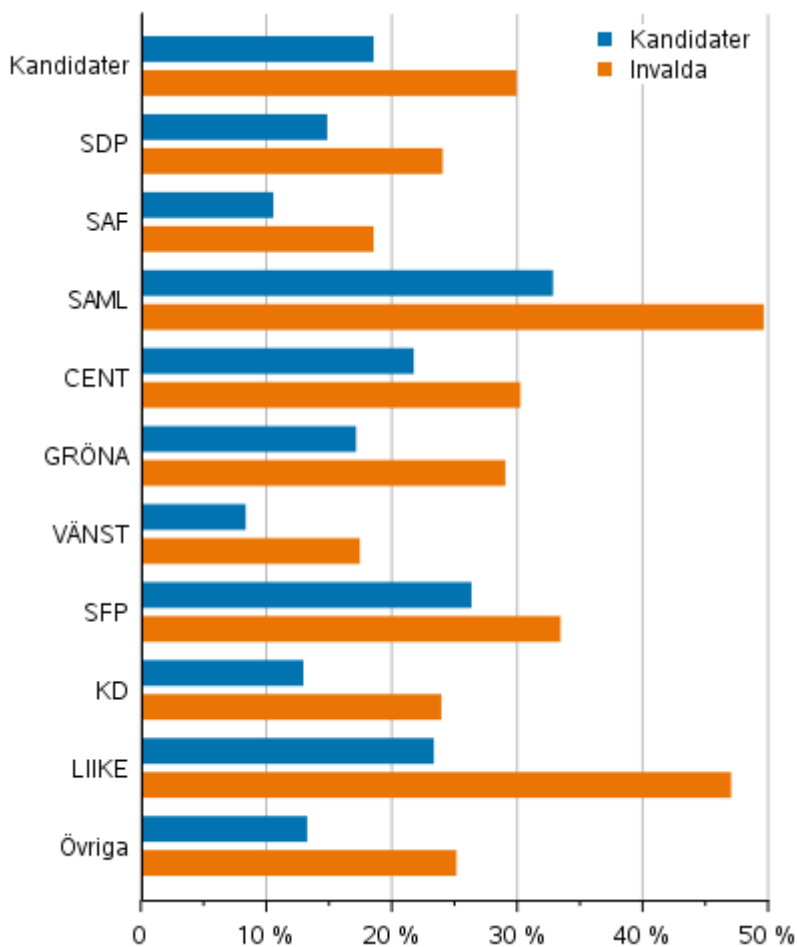
| | | Totalt | Män | Kvinnor |
|---------------------------------------|---------------------------------------|---------|--------|---------|
| | Röstberättigade | 22 300 | 24 200 | 20 800 |
| Kandidater | Kandidater | 28 400 | 29 000 | 27 700 |
| | Centern i Finland CENT | 30 000 | 31 300 | 28 600 |
| | Samlingspartiet SAML | 33 900 | 35 900 | 31 800 |
| | Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | 28 700 | 29 200 | 28 000 |
| | Vänsterförbundet VÄNST | 25 100 | 25 100 | 25 100 |
| | Gröna förbundet GRÖNA | 28 700 | 29 300 | 28 300 |
| | Kristdemokraterna i Finland KD | 25 800 | 26 300 | 25 200 |
| | Svenska folkpartiet i Finland SFP | 31 500 | 33 700 | 29 400 |
| | Sannfinländarna SAF | 25 400 | 25 900 | 23 600 |
| | Rörelse Nu LIIKE | 29 000 | 30 000 | 26 100 |
| | Övriga | 25 200 | 25 700 | 24 500 |
| | Invalda | Invalda | 33 700 | 34 900 |
| Centern i Finland CENT | | 33 800 | 35 600 | 31 600 |
| Samlingspartiet SAML | | 41 100 | 43 900 | 37 700 |
| Finlands Socialdemokratiska Parti SDP | | 32 400 | 33 200 | 31 400 |
| Vänsterförbundet VÄNST | | 29 300 | 29 700 | 29 000 |
| Gröna förbundet GRÖNA | | 34 800 | 36 600 | 34 400 |
| Kristdemokraterna i Finland KD | | 33 100 | 34 500 | 30 000 |
| Svenska folkpartiet i Finland SFP | | 35 400 | 37 200 | 32 600 |
| Sannfinländarna SAF | | 30 200 | 30 700 | 28 600 |
| Rörelse Nu LIIKE | | 39 900 | 40 700 | 37 400 |
| Övriga | | 32 600 | 33 600 | 31 300 |

När den röstberättigade befolkningen sorteras efter inkomst och indelas i tio lika stora delar, erhålls den röstberättigade befolkningens inkomstdeciler. Av dessa har var och en något under 440 000 personer. Hos den tiondel av den röstberättigade befolkningen som har de högsta inkomsterna är den disponibla inkomsten minst 41 400 euro och hos den tiondel som har de lägsta inkomsterna högst 9 400 euro.

Av alla kandidater hör 18 procent till den högsta inkomstdecilen och av alla invalda nästan 30 procent. Samlingspartiets kandidater och invalda hade de högsta inkomsterna i inkomstfördelningen. Av Samlingspartiets manliga och kvinnliga kandidater hör 37 procent respektive 25 procent till den högsta inkomstdecilen. Av SFP:s kandidater hör omkring 32 procent av männen och 19 procent av kvinnorna till den högsta inkomstdecilen. Av Samlingspartiets invalda hör nästan hälften och av SFP:s invalda omkring en tredjedel till den högsta inkomstdecilen. Av de invalda från Rörelse.nu hörde omkring 47 procent till den högsta inkomstdecilen, även om andelen av kandidaterna var under en fjärdedel. (Figur 19)

Både bland de röstberättigade, kandidaterna och bland de invalda finns det färre kvinnor i den högsta inkomstdecilen. Den största skillnaden mellan könen har Rörelse.nu:s, SFP:s, Samlingspartiets och Centerns kandidater. I dessa partier överstiger andelen män i den högsta inkomstdecilen andelen kvinnor med över tio procentenheter. Den minsta skillnaden finns bland Vänsterförbundet kandidater: till den högsta inkomstdecilen hör omkring tre procentenheter fler män än kvinnor. Av de invalda männen hör omkring en tredjedel till den högsta inkomstdecilen, av kvinnorna något under en fjärdedel.

Figur 19. Kandidater och invalda som hörde till den högsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalet 2021, % (disponibla penninginkomster)

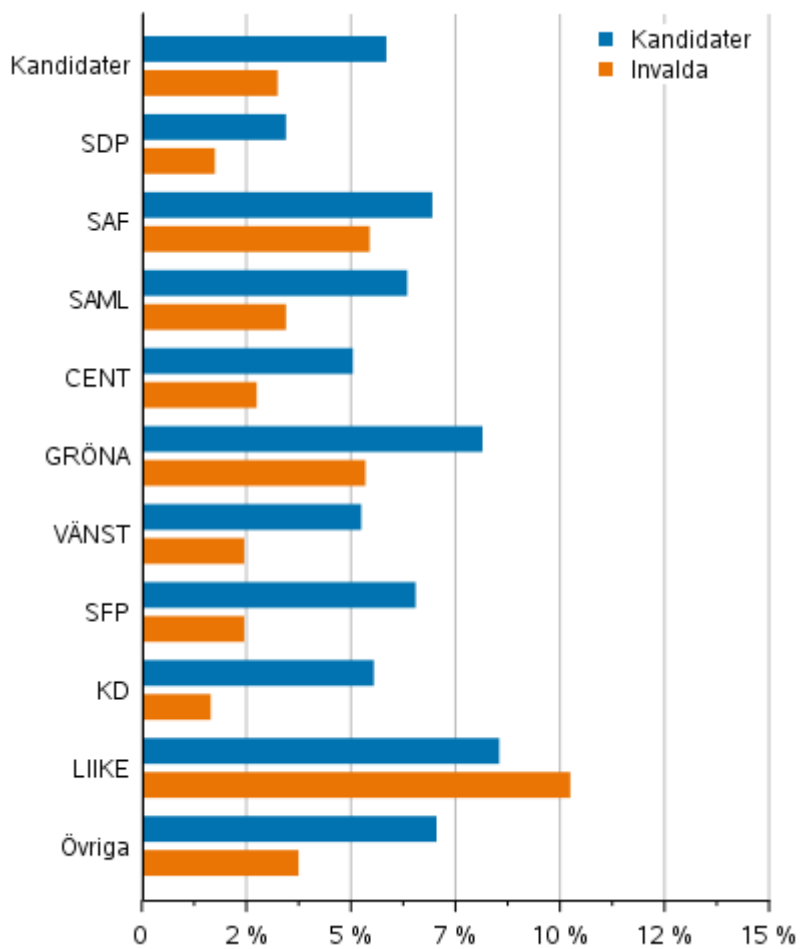


Av kandidaterna hör något under sex procent till den lägsta inkomstdecilen. Sett till parti hör flest kandidater till den lägsta inkomstdecilen av Rörelse.nu-partiets och Gröna förbundets kandidater, dvs. något över åtta procent. SDP har för sin del minst kandidater som hör till den lägsta inkomstklassen, dvs. något över tre procent. (Figur 20)

Också i den lägsta inkomstdecilen är männens andel större än kvinnornas både bland de röstberättigade och bland kandidaterna. En större andel kvinnliga kandidater än manliga hör till den lägsta inkomstdecilen bara hos Vänsterförbundet, SFP och Rörelse.nu. Skillnaderna mellan könen är emellertid inte så stora som mellan andelarna i den högsta inkomstdecilen.

Av de invalda hör bara omkring tre procent till den lägsta inkomstdecilen. Även om en stor del av de invalda från Rörelse.nu hörde till den högsta inkomstdecilen, finns det också fler i den lägsta inkomstdecilen än i genomsnitt bland de invalda eller kandidaterna. Till den lägsta inkomstdecilen hör omkring tio procent av de invalda från Rörelse.nu, dvs. lika många som av de röstberättigade.

Figur 20. Kandidater och invalda som hörde till den längsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalet 2021, % (disponibla penninginkomster)



Kommunalval, kvalitetsbeskrivning

1. Relevans av statistikuppgifterna

1.1 Sammandrag av uppgiftsinnehållet i statistiken

Statistikcentralen producerar officiell statistik över kommunalvalet. Det centrala innehållet i statistiken är: partiernas röstetal och andelar fördelade på röster i förhandsröstningen och under den egentliga valdagen, partiernas fullmäktigeplatser, kandidaternas röstetal och -andelar samt antalet invalda ledamöter efter parti, antalet röstberättigade och väljare efter kön samt antalet väljare efter kön.

På statistiksidan Kommunalval presenteras också analyser av kandidaternas och de invaldas bakgrund samt av väljarna.

Fr.o.m. år 2004 finns uppgifterna också efter röstningsområde i Statistikcentralens statistikdatabas StatFin.

1.2 Centrala begrepp

Allmänt

Vid kommunalval väljs ledamöter till kommunernas fullmäktige. I början av år 2021 fanns det 293 kommuner i Fastlandsfinland (och 16 i landskapet Åland).

Kommunalval förrättas enligt den kommunindelning som träder i kraft i början av valåret (2021) (indelningen i röstningsområden trädde i kraft 1.1.2021, på basis av de beslut om indelning i röstningsområden som kommunerna meddelat Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata före 31.8.2020).

* Om kommunalval förrättas under året före det år då en ändring i kommunindelningen träder i kraft, ska valet förrättas i de kommuner som berörs av ändringen med iakttagande av den nya kommunindelningen.

Fullmäktige beslutar om antalet fullmäktigeledamöter som väljs i kommunen (kommunallagen 410/2015 16 §). Invånarantalet bestäms enligt de uppgifter som finns i befolkningsdatasystemet vid utgången av den 30 november året före valåret.

Lagen om ändring av vallagen (563/2015) trädde i kraft 1.6.2015, då det finska namnet på valet ändrades och tiden för valförrättningen ändrades (Fr.o.m. 2012 från den fjärde söndagen i oktober vart fjärde år). Kommunalval förrättas vart fjärde år den tredje söndagen i april (9.4.2017). Om den tredje söndagen infaller på påskdagen eller söndagen efter påskdagen, är valdagen söndagen före påskdagen (Vallagen 563/2015 144 §). I kommunerna i landskapet Åland förrättas (www.val.ax) valet också vart fjärde år, men vid en annan tidpunkt än i Fasta Finland, nästa gång i oktober 2019 (www.val.ax).

Vallagstiftning

Den första lagen om kommunalval gavs år 1917. Genom en revidering av vallagstiftningen år 1998 samlades alla valbestämmelser under en lag, vallagen (714/1998), som trädde i kraft 8.10.1998. Bestämmelserna om kommunalvalen ingår i nämnda lag och i kommunallagen 410/2015.

Lagen om ändring av vallagen (563/2015) trädde i kraft 1.6.2015, då det finska namnet på valet ändrades och tiden för valförrättningen ändrades från oktober till april. Kommunalval förrättas vart fjärde år den tredje söndagen i april. Om den tredje söndagen infaller på påskdagen eller söndagen efter påskdagen, är valdagen söndagen före påskdagen (Vallagen 563/2015 144 §). I kommunerna i landskapet Åland förrättas val www.val.ax också vart fjärde år (nästa gång i oktober 2023), men vid en annan tidpunkt än i Fastlandsfinland.

Kommunalvalet förrättas enligt gällande vallag (uppdaterad vallag <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980714>), närmare info på Justitieministeriets webbplats www.vaalit.fi och www.finlex.fi, vallag (714/1998). År 2000 var det för första gången möjligt att förhandsrösta utomlands i kommunalval.

Ändring av vallagen (939/2017), där brevröstning för utlandsfinländare och andra som vistas utomlands under valtiden möjliggjordes fastställdes 14.12.2017 och trädde i kraft 1.11.2018. Brevröstningen användes för första gången i riksdagsvalet 2019 och därefter i Europaparlamentsvalet 2019. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av vallagen (RP 101/2017 rd).

Ändringen av vallagen (1223/2018) innehöll vissa ändringar av teknisk natur, bl.a. en ändring av tidtabellen för beslut om indelning i röstningsområden och möjlighet att skicka rösträttsanmälan (meddelandekort) till de röstberättigade i elektronisk form;

Ändringen av vallagen (1132/2019) hade samband med inrättandet av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata 1.1.2020.

Den 6 mars 2021 meddelades att kommunalvalet 2021 flyttas fram på grund av hälsosäkerhetsrisker med anknytning till coronaviruspandemin (COVID-19).

För framflyttningen av kommunalvalet krävdes en ändring av vallagen (RP 33/2021, GrUB 4/2021, RSv 31/2021), lag om senareläggning av 2021 års kommunalval 256/2021 fastställdes 29.3.2021.

Centrala principer vid förrättning av val

Alla val i Finland förrättas enligt följande principer:

- **Valen är direkta.** Väljarna (de röstberättigade) röstar direkt på dem som de vill se invalda.
- **Valen är proportionella.** Vid proportionella val står antalet kandidater som väljs från varje parti (eller annan gruppering) i proportion till antalet röster partiet eller grupperingen får i jämförelse med andra grupperingar (gäller inte presidentval).
- **Valen är hemliga.** Valhemligheten innebär att varken valmyndigheterna eller någon annan får veta vem en väljare röstat på eller om väljaren eventuellt lämnat in en blank röstsedel. Om väljaren överhuvudtaget har utövat sin rösträtt, hör dock inte till valhemligheten.
- **Allmän och lika rösträtt i valen.** Allmän rösträtt innebär att rösträtten är enbart beroende av sådana allmänna krav som varje medborgare i allmänhet uppfyller. Lika rösträtt innebär att varje röstberättigad har lika rätt att påverka valresultatet. Vid allmänna val har alla en röst.
- **Varje väljare skall rösta själv.** Rösträtten får inte utövas via ombud.
- **Röstningen skall ske i närvaro av en valmyndighet.** Ett undantag är brevröstning som inte sker i närvaro av en valmyndighet. När brevröstningen förrättas ska väljaren kalla in två vittnen att närvara som undertecknar en försäkran om att röstningen har skett med bevarande av valhemligheten och med respekt för valfriheten.
- **Det finländska valsystemet är en kombination av personval och partival.** Med en och samma siffra röstar väljarna både på ett parti och en person (gäller inte presidentval).

Rösträtt och valbarhet

Röstberättigad vid kommunalval är:

varje person som senast på valdagen fyllt 18 år och som är

1. finsk medborgare eller medborgare i en annan EU-medlemsstat eller isländska eller norsk medborgare, vars hemkommun kommunen i fråga är (23.4.2021) den 51:a dagen före valdagen; eller
2. medborgare i en annan stat och vars hemkommun kommunen i fråga är (23.4.2021) den 51:a dagen före valdagen och som har haft hemkommun i Finland utan avbrott två år räknat från den 51:a dagen, eller
3. personer som är anställda inom EU eller i en internationell organisation i Finland, och familjemedlemmar till sådana personer, och som är bosatta i kommunen 23.4.2021 den 51:a dagen före valdagen förutsatt att personers uppgifter på begäran har registrerats i befolkningsdatasystemet och skriftligen har meddelat Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata att de önskar utöva sin rösträtt i kommunalvalet senast (22.4.2021) den 52:a dagen före valdagen.

Ändring av vallagen (939/2017), där brevröstning för utlandsfinländare (*obs! inte rösträtt i kommunalvalet*) och andra som vistas utomlands under valtiden möjliggjordes trädde i kraft 1.11.2018. Brevröstningen användes för första gången i riksdagsvalet 2019 och därefter i Europaparlamentsvalet 2019.

Valbarhet och kandidatuppställning

Valbarhet

1. har kommunen som hemkommun
2. har rösträtt i kommunalval i någon kommun och
3. inte står under förmynderskap

Bestämmelser om begränsningar för valbarhet finns i 72 § i kommunallagen.

Valbarheten bestäms i regel enligt samma tidtabell som i personens rösträttskommun, dvs. enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen (i kommunalvalet 2021 fredagen 23.4.2021). Om en person flyttar till en annan kommun efter detta datum blir personen valbar i den nya kommunen.

Det finns ingen lagstadgad tidpunkt för när en kandidats valbarhet fastställs men i praktiken måste uppgiften om kandidatens hemkommun vara klar senast på den 32:a dagen före valdagen (i kommunalvalet 2021 fredagen 14.5.2021 *skärtorsdagen 13.5.2021), då centralvalnämnden behandlar och träffar avgöranden om kompletteringar i kandidatansökningarna. Beslut som gäller kandidatens hemkommun fattas på basis av uppgifterna i befolkningsdatasystemet.

Kandidatuppställning

Vid kommunalvalen kan kandidater ställas upp av

1. partier, som införts i partiregistret
2. röstberättigade som har bildat en valmansförening

Varje parti kan ställa upp högst en och en halv gång så många kandidater i kommunen som antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas. Till exempel om det i en kommun utses 27 fullmäktigeledamöter kan ett parti ha högst 40 kandidater. Partierna kan sluta sig samman till att bilda valförbund. Partier som bildat valförbund får dock ställa upp sammanlagt högst lika många kandidater som det högsta antalet kandidater för ett enskilt parti.

För att bilda en valmansförening som ställer upp en kandidat krävs minst 10 röstberättigade personer i kommunen. I kommuner där invånarantalet vid utgången av november året före valåret är högst 1 500, får en valmansförening bildas av minst tre röstberättigade. I kommuner där antalet invånare är 1 501–2 000, får en valmansförening bildas av minst fem röstberättigade. Valmansföreningarna kan bilda gemensamma listor och varje lista kan ha högst en och en halv gång så många kandidater som antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas.

Partier eller valmansföreningar ska ge in sina kandidatlistor (kandidatansökan) till kommunens centralvalnämnd på den 40:e dagen före valdagen (senast 9.3.2021 före klockan 16, kan kompletteras fram till 4.5.2021). Anmälan om valförbund och gemensamma listor ska lämnas till centralvalnämnden inom samma tidsfrist.

Centralvalnämnden i varje kommun tillkännager senast 1.3.2021 (den 48:e dagen före valdagen) till vem, vilka dagar och vid vilka klockslag samt på vilken plats kandidatansökningar och anmälningar tas emot.

Den kommunala centralvalnämnden kontrollerar kandidatlistorna, speciellt för att säkerställa att kandidaterna är valbara, och fastställer kandidatuppställningen på 31:a dagen före valdagen (14.5.2021).

Centralvalnämnden gör upp en sammanställning av kandidatlistorna i vilken kandidaterna för alla partier, valmansföreningar och gemensamma listor tas upp i utlottad ordning. För varje kandidat antecknas i sammanställningen ordningsnummer (med 2 som första nummer), namn och titel, yrke eller syssla. Sammanställningen av kandidatlistorna finns bl.a. i valbåsen.

Antalet fullmäktigeledamöter varierar enligt antalet invånare i kommunen (enligt uppgift som gäller vid utgången av den 30 november året före valåret).

Kommunlagen 410/2015 16§ ”Om fullmäktige inte fattar något beslut om antalet ledamöter i fullmäktige, ska det i lagen angivna minimiantalet ledamöter väljas. Om fullmäktige fattar beslut om ett större antal ledamöter än minimiantalet eller om ett tidigare beslut ändras, ska justitieministeriet underrättas om detta före utgången av året före valåret Fullmäktiges beslut om antalet ledamöter får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslutet får dock inte börja verkställas, om förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.”

Enligt 16 § i kommunallagen 410/2015 ska dock minst följande antal ledamöterna väljas:

Antalet ledamöter enligt antalet invånare i kommunen

| Antal invånare | Antal ledamöter i fullmäktige minst |
|-------------------|-------------------------------------|
| högst 5 000 | 13 |
| 5 001 - 20 000 | 27 |
| 20 001 - 50 000 | 43 |
| 50 001 - 100 000 | 51 |
| 100 001 - 250 000 | 59 |
| 250 001 - 500 000 | 67 |
| fler än 500 000 | 79 |

Rösträttsregister

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata upprättar den 46:e dagen före valdagen ett register över de röstberättigade (rösträttsregister). I rösträttsregistret införs om varje röstberättigad de uppgifter (bl.a. namn, personbeteckning, valkrets, hemkommun och röstningsställe) som finns i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen. Rösträttsregistret upprättas på basis av de uppgifter som finns i befolkningsdatasystemet 23.4.2021.

Rösträttsregistret är offentligt framlagt i magistraterna fr.o.m. den 41:a dagen före valdagen (dvs. fr.o.m. 3.5.2021). Till alla dem som är upptagna i registret sänds dessutom senast den 24:e dagen före valdagen (20.5.2021) en anmälan om rösträtt (ett meddelandekort), som innehåller bl.a. uppgifter om valdagen, förhandsröstningsperioden, adressen till röstningsstället och kontaktinformationen till valmyndigheten. Ur rösträttsregistret skrivs senare ut vallängder för valdagens röstningsställen. Rättelseyrkanden som gäller rösträttsregistret ska framställas hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata senast den 16:e dagen före valdagen (28.5.2021).

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgör rättelseyrkandena senast 25.5.2021.

Rösträttsregistret vinner laga kraft den 12:e dagen före valdagen, dvs. tisdagen 25.5.2021 klockan 12.

Röstning

Den röstberättigade kan rösta antingen

1. under förhandsröstningstiden eller
2. på valdagen, på söndagen (13.6.2021)

Förhandsröstningen i Finland förrättas (26.5–8.6.2021) på allmänna förhandsröstningsställen, på anstalter och som hemmaröstning under vissa förutsättningar. Allmänna förhandsröstningsställen i Finland är av kommunen bestämda ämbetsverk, postkontor och övriga ställen.

Förhandsröstning i utlandet förrättas (2.6–5.6.2021) i finska beskickningar och deras verksamhetsställen och på finska fartyg (kan inledas redan 25.5.2021).

Allmänna förhandsröstningsställen i utlandet är de finska beskickningar och deras verksamhetsställen som har förordnats genom förordning av statsrådet. Varje röstberättigad får rösta på förhand på de allmänna förhandsröstningsställena i Finland eller utomlands på finska beskickningar. På beskickningarna kan vem som helst som är röstberättigad i kommunalvalet rösta oberoende av i vilket land eller i vilken kommun han eller hon bor. Rösta på beskickningar kan sålunda röstberättigade som t.ex. är på semester eller stationerade i utlandet.

På valdagen kan den röstberättigade rösta enbart på röstningsstället i sitt eget röstningsområde. Väljaren behöver inte ha någon särskild orsak för att kunna rösta på förhand, utan han eller hon kan fritt välja mellan att rösta på förhand och på valdagen.

Valdeltagandet = andelen väljare av röstberättigade

Resultatuträkningen i kommunalvalet

Räkning av förhandsrösterna

Räkningen av förhandsrösterna börjar i regel på den egentliga valdagen, klockan 15. I stora valkretsar kan rösträkningen inledas ännu tidigare, dock tidigast klockan 12. Vid räkningen av förhandsröster strävas det efter att resultatet av förhandsröstningen ska vara klart senast klockan 20, efter detta kan man publicera preliminära uppgifter.

Räkning av rösterna på valdagen

Direkt efter att vallokaler stängs klockan 20 inleder valnämnderna den preliminära räkningen av valdagens röster. Valnämnden öppnar valurnan, räknar röstsedlarna och antecknar varje kandidats röstetal i ett särskilt valprotokoll. Därefter meddelar valnämnden omedelbart den kommunala centralvalnämnden kandidaternas röstetal, dvs. valresultatet, i röstningsområdet i fråga.

Centralvalnämnden inför resultaten i det centraliserade räkningssystemet i justitieministeriets valdatasystem. Slutligen lägger valnämnden röstsedlarna i ett paket, förseglar paketet och skickar det till centralvalnämnden före klockan 9 på måndagen.

Fastställande av valresultatet

Vid fastställandet av valresultatet tillämpas det s.k. d'Hondtska systemet, i vilket man i den första fasen av uträkningen av valresultatet räknar det totala antalet röster för varje enskild grupp i valkretsen, dvs. för

- ett (enskilt) parti som inte tillhör något valförbund
- ett valförbund
- en gemensam lista samt
- en valmansförening som inte tillhör någon gemensam lista

Partier som ingått valförbund behandlas således som en grupp, likaså valmansföreningar som inte tillhör en gemensam lista.

I *den andra fasen* ställs kandidaterna i varje grupp i rangordning på basis av antalet röster de fått.

I *den tredje fasen* tilldelas varje kandidat ett jämförelsetal så att den enligt rangordningen första kandidaten som jämförelsetal får gruppens hela antal röster, den andra kandidaten hälften därav, den tredje en tredjedel, den fjärde en fjärdedel, och så vidare.

Slutligen ställs alla kandidater i en kommun i rangordning på grundval av jämförelsetalen och utifrån denna lista utses till ledamot i fullmäktige lika många kandidater som väljs i kommunen.

Tillkännagivande av det preliminära valresultatet

Det preliminära valresultatet blir klart redan på valdagskvällen. När vallokaler stängs klockan 20 offentliggörs resultatet av förhandsröstningen som överförs till valdatasystemet. Därefter överförs valnämndernas preliminära uträkningar till valdatasystemet allt efter som de blir klara under valdagskvällen. Vanligen är hela det preliminära valresultatet klart senast klockan 23.

Kontrollräkning och fastställande av valresultatet

På måndagen klockan 9 dagen efter valdagen börjar valkrets nämnderna kontrollräkningen av röstsedlarna. Valresultatet ska vara klart följande onsdag 16.6.2021 klockan 18, då valkrets nämnderna fastställer det slutliga valresultatet i valkretsarna.

Mandatperioden för de fullmäktige som väljs år 2021 börjar 1.9.2021 och varar till utgången av maj 2025.

Ändringar i valkretsar och kommuner samt kommunsammanslagningar

Kommunerna har placerats i valkretsar efter gällande valkretsindelning. I början av år 2021 är antalet kommuner i Fastlandsfinland 293 (och på Åland 16).

I statistiken har gällande statistisk kommungruppering använts (Statistikcentralen, kommuner och kommunbaserade indelningar). Kommunalval förrättas enligt den kommunindelning som träder i kraft i början av valåret (2021) (indelningen i röstningsområden trädde i kraft 1.1.2021, på basis av de beslut om indelning i röstningsområden som kommunerna meddelat Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata före 31.8.2020).

Enligt 23 § 1 mom. i kommunstrukturlagen (1698/2009) ska kommunalval som förrättas under året före det år då en ändring av kommunindelningen träder i kraft förrättas med iakttagande av den nya kommunindelningen. Detta gäller alltså de ändringar i kommunindelningen som träder i kraft 1.1.2022. Enligt motiveringarna för regeringens proposition (RP 268/2014 rd) ska statsrådet i dessa fall fatta beslut om ändring av en kommunindelning senast före utgången av året (dvs. år 2020) före valåret.

I början av år 2021 anslöts Honkajoki (099) kommun till Kankaanpää stad (214), valkretsen var oförändrat Satakunta (04). Nurmes (541) och Valtimo (911) sammanslogs till Nurmes (541) i början av år 2020, valkretsen var oförändrat Savolax-Karelen (09).

I början av år 2021 överfördes fem kommuner till ett annat landskap:

Kuhmois (291) överfördes från Mellersta Finland till Birkaland – *valkretsen ändrades från Mellersta Finland (11) till Birkalands valkrets (07)*

Itis (142) från Kymmenedalen till Päijänne-Tavastland – *valkretsen ändrades från Sydöstra Finland (08) till Tavastlands valkrets (06)*

Jorois (171) från Södra Savolax till Norra Savolax – *valkretsen ändrades från Sydöstra Finland (08) till Savolax-Karelens valkrets (09)*

Heinävesi från Södra-Savolax till Norra Savolax – *valkretsen ändrades från Sydöstra Finland (08) till Savolax-Karelens valkrets (09)*

Storkyro från Österbotten till Södra Österbotten

I den statistiska kommungrupperingen indelas kommunerna på basis av tätortsbefolkningsandelen och invånarantalet i den största tätorten i urbana kommuner, tätortskommuner och landsbygdskommuner. Indelningen baserar sig på tätortsavgränsningen som görs en gång om året och på den information om tätortsbefolkningen som fås på basis av den.

Begreppet tätort: En tätort är en förtätning av byggnader med minst 200 invånare. Definitionen av tätort baserar sig på Finlands miljöcentrals (SYKE) definitioner som har gjorts med hjälp av geografisk information, där man använt byggnads- och befolkningsuppgifter i Statistikcentralens 250m x 250m-rutmateriel.

1. Urbana kommuner är de kommuner i vilka minst 90 procent av befolkningen bor i tätorter eller där den största tätortens folkmängd är minst 15 000.
2. Tätortskommuner utgörs av de kommuner i vilka minst 60 procent, men under 90 procent, av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är minst 4 000 men under 15 000.
3. Landsbygdskommuner är de kommuner där mindre än 60 procent av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är under 15 000 samt de kommuner där minst 60 procent, men under 90 procent, av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är under 4 000.

Klassificeringar som använts

Statistikcentralens kommunindelning, valkrets, kommun, röstningsområde, parti (som finns införda i partiregistret), kandidaternas och de invaldas ålder, bosättningsland.

Följande registrerade partier ställde upp kandidater i kommunalvalet 2021 (19/21):

- Finlands Socialdemokratiska Parti (SDP)
- Centern i Finland (CENT)
- Samlingspartiet (SAML)
- Svenska folkpartiet i Finland (SFP)
- Kristdemokraterna i Finland (KD)
- Gröna förbundet (GRÖNA)
- Vänsterförbundet (VÄNST)
- Sannfinländarna (SAF)
- Liberalpartiet - Frihet att välja (LIBE)
- Piratpartiet (Piratp.)
- Djurrättspartiet (EOP)
- Medborgarpartiet (KP)
- Feministiska partiet (Femin.p.)
- Blå framtid (SIN)
- Finska Folket först (SKE)
- Rörelse nu (LIKE)
- Öppna Partiet (AP)
- Finlands Kommunistiska Parti (FKP)
- Kristallpartiet (KRIP)

Insamlingsmetoder och uppgiftskälla

Statistikcentralen får primärmaterial för valen ur Justitieministeriets valdatasystem, vars tekniska utförande sköts av Tieto Abp

1.3 Lagar, förordningar och rekommendationer

Statens statistikväsen ska enligt statistiklagen (280/2004 ändr. 261/2013) sörja för att statistik över samhällsförhållandena och deras utveckling framställs för allmänt bruk. Lagen om Statistikcentralen (24.1.1992/48) visar att uppgiften hör till Statistikcentralen.

2. Metodbeskrivning

Statistiken baserar sig på ett totalmaterial. Statistikens primärmaterial baserar sig på Justitieministeriets valdatasystem, som består av fem delsystem. De är:

1. Basdata- och röstningssystemet med uppgifter om bl.a. valkrets, kommun och röstningsområdesindelningen, valmyndigheterna och röstningstillena (registret över röstningsställen) som innehåller uppgifter om allmänna förhandsröstningsställen och röstningstillena på valdagen;
2. Parti- och kandidatdatasystemet (kandidatregistret), i vilket följande uppgifter om varje kandidat antecknas: namn, kandidatnummer, yrke, hemkommun, parti/valmansförening (som uppställt kandidaten) och personteckning (14.5.2021). Kandidatsystemet innehåller även partiregistret;
3. Rösträttssystemet (rösträttsregistret), till vilket Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata plockar ut uppgifterna om alla röstberättigade den 46:e dagen (23.4.2021) före valdagen. Röstregistret upprättas skilt för varje val. Till rösträttsregistret förs de uppgifter om varje röstberättigad (bl.a. namn, personteckning, valkrets, hemkommun, och röstningsställe), som ingick i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen (23.4.2021) före valdagen. Rösträttsregistret vinner laga kraft klockan 12 den 12:e dagen (25.5.2021) före valdagen. Rösträttsregistret används på alla förhandsröstningsställen och alla som förhandsröstat antecknas i det. Efter förhandsröstningen skrivs vallängderna, som ska finnas på vallokalerna på valdagen, ut ur registret. Rösträttsregistret kan dock också användas på vallokalerna på valdagen istället för vallängderna. Efter valet förstörs uppgifterna i rösträttsregistret.
4. Det centraliserade resultaträkningssystemet, till vilket valkrets nämnderna och kommunala centralnämnder levererar uppgifterna om valresultatet;
5. Resultattjänsten (Statistik- och datatjänstsystemet), med hjälp av vilken uppgifterna om valresultatet och övriga statistikuppgifter förmedlas till massmedierna och Statistikcentralen.

Statistikcentralens valdatasystem består av följande fyra valfiler: områdesfilen, partifilen, kandidatfilen och kandidatregistret.

Bakgrundanalys av kandidater och invalda

I samband med valstatistiken produceras också en bakgrundsanalys av de röstberättigade, partiernas kandidater och de invalda. Individpopulationen av röstberättigade baserar sig på det rösträttsregister (uppgifterna tagna ur befolkningsdatasystemet 23.4.2021), kandidaterna i Justitieministeriets kandidatregister. Personernas bakgrundsuppgifter som sammanslagits i dessa register baserar sig på Statistikcentralens statistikmaterial, bl.a. på befolknings-, familje- och sysselsättningsstatistik samt på examensregistret. Av de röstberättigade ingår bara röstberättigade som är bosatta i Finland.

I analysen har de röstberättigade, kandidaterna och de invalda fullmäktigeledamöterna beskrivits utifrån vissa variabler. Bakgrundsuppgifterna är i allmänhet från år 2018–2020. Nyare uppgifter än detta var inte tillgängliga. Med ålder avses personens ålder på valdagen i hela år.

I det följande beskrivs de bakgrundsvariabler som använts i analysen.

Valkrets

När det gäller kandidaterna är valkretsen i analysen den valkrets där personen kandiderar. När det gäller de röstberättigade baserar sig uppgiften om valkrets på den uppgift om personens bostadskommun som 51 dagar före valdagen uttagits från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata befolkningsdatasystem.

Utländsk bakgrund

Utländsk bakgrund har granskats med hjälp av två variabler, dvs. personens språk eller härkomst. De som klassificerats som personer med utländsk bakgrund efter språk har något annat modersmål än finska, svenska eller samiska. Personer vars båda föräldrar (eller den enda kända föräldern) är födda utomlands klassificeras som personer med utländsk bakgrund på grundval av härkomst. Uppgiften är från år 2020.

Huvudsaklig verksamhet

Begreppet huvudsaklig verksamhet avser arten av personens ekonomiska verksamhet. Befolkningen indelas efter huvudsaklig verksamhet i personer som tillhör arbetskraften och sådana som står utanför arbetskraften. Dessa kan ytterligare indelas i undergrupper. Klassificeringen bygger på uppgifter om personens verksamhet under årets sista vecka. Uppgifterna om den huvudsakliga verksamheten grundar sig på olika register.

Klassificeringen enligt huvudsaklig verksamhet är följande:

- sysselsatta
- arbetslösa
- 0–14 -åringar
- studerande, skolelever
- pensionärer
- beväringar, civiltjänstgörare
- övriga utanför arbetskraften

Uppgiften i analysen beskriver personens verksamhet under sista veckan år 2019.

Familjeställning

I den här analysen har befolkningen indelats enligt familjeställning i följande kategorier

- gift/sambo med barn
- ensamförsörjare
- par utan barn
- ensamboende
- hemmaboende barn
- annan

Till gift/sambo med barn räknas alla äkta makar eller sambor samt personer i registrerat partnerskap, med egna och/eller partners barn som bor hemma. Par utan barn är gifta/sambor samt personer i registrerat

partnerskap som inte har barn. Med hemmaboende barn avses personer som bor tillsammans med sina egna föräldrar/sin egen förälder eller sina adoptivföräldrar/sin adoptivförälder och som har ställningen barn i familjen. Gruppen "Annan" innehåller sådana personer utan familj som bor tillsammans med andra personer (t.ex. en ensam mor/far som bor tillsammans med sitt barns familj), bostadslösa och anstaltsbefolkning. Ensamboende utan familj hör till klassen "Ensamboende".

Uppgiften om familjeställning är från år 2020.

Antal barn

I analysen har antalet biologiska barn och adoptivbarn använts som barnantal för en person. Uppgiften är från år 2020.

Utbildningsnivå

Personer som avlagt examen på grundnivå har högst 9 års utbildning. Sådan utbildning är t.ex. folk-, mellan- och grundskoleexamen.

Personer som avlagt examen på andra stadiet har 12 års utbildning. Sådana utbildningar är t.ex. studentexamina samt 3-åriga yrkesinriktade grundexamina, som också ger allmän behörighet för fortsatta studier vid yrkeshögskolor och universitet.

Yrkes- och specialyrkesexamina är yrkesinriktad tilläggstudier. I denna granskning ingår de i samma klass som examina på andra stadiet.

Utbildning på lägsta högre nivå tar 2–3 år efter mellannivån. Sådana utbildningar är t.ex. tekniker-, merkonom- och sådana sjukskötares examina som avlagts vid läroanstalter före yrkeshögskolereformen.

För högre högskoleexamen krävs 3–4 år av heltidsstudier efter utbildning på andra stadiet. Till lägre högskolenivå räknas t.ex. yrkeshögskoleexamina och lägre högskoleexamina.

För högre högskoleexamen krävs i regel 5–6 år av heltidsstudier efter mellannivån. Till utbildning på högre högskolenivå räknas t.ex. högre yrkeshögskoleexamina, magisterexamina och läkarnas specialiseringsexamina.

För examen på forskarutbildningsnivå krävs självständigt och publiceringsbart forskningsarbete eller avhandling. Examina är vetenskapliga licentiat- eller doktorsexamina.

Uppgifterna om utbildning erhålls ur Statistikcentralens examensregister.

Uppgifterna i analysen är från år 2019.

Disponibla penninginkomster

De disponibla penninginkomsterna omfattar inkomstposter i form av pengar och naturaförmåner med anknytning till anställning. I penninginkomster ingår inte kalkylerade inkomstposter, av vilka den kalkylerade bostadsinkomsten är den viktigaste. Då man från penninginkomsterna (brutto) drar av betalda transfereringar, är den återstående inkomsten disponibel penninginkomst.

Uppgiften är från år 2019.

Medianinkomst

I en rangordning av inkomsttagarna efter inkomstens storlek är medianinkomsten den mittersta observationen. På vardera sidan om den mittersta inkomsttagaren finns lika många inkomsttagare. Medianen är inte lika känslig för extrema observationer som det aritmetiska medeltalet.

Dubbelt medborgarskap

En person kan vara medborgare i flera länder (se medborgarskapslagen 2003/359 och medborgarskapsförordningen 1985/699). Om en person är medborgare i två länder, av vilka det ena är Finland, ingår hen i statistiken som finsk medborgare. Om en utländsk medborgare som bor i Finland har medborgarskap i flera andra länder, ingår hen i statistiken som medborgare i det land som utfärdat det pass med vilket hen kommit till Finland. Medborgarskapet bestäms enligt det land som utfärdat passet. En person kan ha flera eller inget medborgarskap. Innehav av främlingspass godkänns också som medborgarskap.

Skattepliktiga inkomster

Med vissa undantag är alla inkomster som erhålls i pengar eller som förmån med penningvärde skattepliktiga inkomster. Skattepliktiga är inte t.ex. vissa socialbidrag, dagpenningar och ersättningar. Sådana är t.ex. barnbidrag, bostadsbidrag och utkomststöd. Skattepliktiga är inte heller bl.a. stipendier och understöd från offentliga samfund.

Yrke

Yrket har granskats med hjälp av Yrkesklassificeringen 2010, som beskriver samhällets yrkesstruktur.

Uppgiften är från år 2018.

Socioekonomisk ställning

Med socioekonomisk ställning avses en persons ställning i samhället. Definieringen av en persons socioekonomiska ställning grundar sig på uppgifter om personens huvudsakliga verksamhet, yrke, yrkesställning och näringsgren.

Klassificeringen av socioekonomisk ställning är följande:

- Företagare
- Jord- och skogsbruksföretagare
- Företagare, inte jord- och skogsbruk
- Högre tjänstemän
- Lägre tjänsteman
- Arbetare
- Okänd

Uppgiften är från år 2018.

Arbetsgivarsektorn

Klassificeringen av arbetsgivarsektorn beskriver arbetsplatsens ägarförhållande och företagarform. Med hjälp av den kan man bl.a. skilja mellan den offentliga och den privata sektorn.

Klassificeringen är följande:

- Den privata sektorn (inkl. aktiebolag med statlig majoritet)
- Staten
- Kommun
- Annat eller okänd

Uppgiften om arbetsgivarsektor baserar sig på uppgifter om företagens ägartyp och juridiska form i Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister.

Uppgiften är från år 2018.

3. Felfrihet och exakthet

Materialet i valstatistiken baserar sig på Justitieministeriets valdatasystem och på de uppgifter som valmyndigheterna levererat, som kan anses vara tillförlitliga.

4. Tidsenlighet och rättidighet

De fastställda uppgifterna avviker alltid i någon mån från siffrorna i den preliminära statistiken.

Resultaten ändras till alla delar efter att det fastställda resultatet erhållits: efter röstningsområde, kommun, valkrets, parti samt ifråga om antalet röster för alla kandidater och för de invalda, vilket innebär att t.o.m. deras inbördes ordning kan ändras.

5. Tillgänglighet och transparens

Det första materialet, dvs. förhandsuppgifterna, publiceras så snart som möjligt på internet, i StatFin-tjänsten samt på statistiksidan Kommunalval. Valuppgifterna efter kommun och röstningsområde (från och med år 2004) samt antalet röster för de invalda förs in i StatFin-tjänsten.

På statistiksidan Kommunalval finns offentliggöranden, tidsserietabeller och tabeller över det aktuella valet tillgängliga på tre språk (finska, svenska och engelska). Det andra materialet, dvs. de slutliga uppgifterna levereras till Statistikcentralen efter att valresultatet fastställts. De fastställda uppgifterna, som motsvarar den preliminära statistiken, publiceras på internet efter det att valresultatet fastställts och uppdateras i StatFin-tjänstens databaser.

6. Jämförbarhet

I statistiken används den kommunindelning som gäller valåret. Om kommunalval förrättas under året före det år då en ändring i kommunindelningen träder i kraft, ska valet förrättas i de kommuner som berörs av ändringen med iakttagande av den nya kommunindelningen. Den nya statistiska kommungrupperingen (urbana kommuner, tätorts- och landsbygdskommuner) började användas år 2000. Innan dess grupperades kommunerna på följande sätt: städer och övriga kommuner. De ändringar i valkretsar och kommuner som skett mellan valen har beaktats i sådan statistik som har jämförelseuppgifter i förhållande till resultaten från tidigare val.

På statistiksidan Kommunalval presenteras uppgifter om valresultatet som tidsserietabeller fr.o.m. år 1921.

Kommunsammanslagningar i kommunalvalen 1976–2021

| Upplöst kommun | Namnet på den nya eller den utvidgade kommun | Tidpunkt |
|------------------------------------|--|----------|
| 07 Tavastland läns norra vk | 07 Tavastland läns norra vk | |
| 852 Tottijärvi | 536 Nokia | 1.1.1976 |
| 02 Nylands läns vk | 02 Nylands läns vk | |
| 756 Snappertuna | 835 Ekenäs | 1.1.1977 |
| 836 Ekenäs lk | 835 Ekenäs | 1.1.1977 |
| 034 Bromarv, del | 842 Tenola | 1.1.1977 |
| 034 Bromarv, del | 835 Ekenäs | 1.1.1977 |
| 03 Åbo läns södra vk | 03 Åbo läns södra vk | |
| 222 Karjala | 503 Mynämäki | 1.1.1977 |
| 06 Tavastland läns södra vk | 06 Tavastland läns södra vk | |
| 760 Somerniemi | 761 Somero | 1.1.1977 |
| 08 Kymmene läns vk | 08 Kymmene läns vk | |
| 201 Karhula | 285 Kotka | 1.1.1977 |
| 311 Kymmene | 285 Kotka | 1.1.1977 |
| 12 Vasa läns vk | 12 Vasa läns vk | |
| 621 Purmo | 599 Pedersöre lk | 1.1.1977 |
| 990 Esse | 599 Pedersöre lk | 1.1.1977 |
| 203 Karleby | 272 Karleby | 1.1.1977 |
| 14 Uleåborg läns vk | 14 Uleåborg läns vk | |
| 206 Kajana lk | 205 Kajana | 1.1.1977 |
| 02 Nylands läns vk | 02 Nylands läns vk | |
| 540 Nummi | 540 Nummi-Pusula | 1.1.1981 |
| 622 Pusula | 540 Nummi-Pusula | 1.1.1981 |
| 03 Åbo läns södra vk | 03 Åbo läns södra vk | |
| 432 Lokalahti | 895 Nystad | 1.1.1981 |
| 03 Åbo läns norra vk | 03 Åbo läns norra vk | |
| 238 Keikyä | 988 Äetsä | 1.1.1981 |
| 253 Kiika | 988 Äetsä | 1.1.1981 |
| 08 Kymmene läns vk | 08 Kymmene läns vk | |
| 539 Nuijamaa | 405 Villmanstrand | 1.1.1989 |
| 02 Nylands vk | 02 Nylands vk | |
| 842 Tenola | 835 Ekenäs | 1.1.1993 |
| 03 Åbo södra vk | 03 Åbo södra vk | |
| 209 Kaland | 895 Nystad | 1.1.1993 |
| 04 Åbo nprra vk | 04 Åbo nprra vk | |
| 685 Raumo lk | 684 Raumo | 1.1.1993 |
| 13 Mellersta Finlands vk | 13 Mellersta Finlands vk | |
| 274 Konginkangas | 992 Äänekoski | 1.1.1993 |
| 787 Säynätsalo | 179 Jyväskylä | 1.1.1993 |
| 02 Nylands vk | 02 Nylands vk | |
| 427 Lojo | 444 Lojo | 1.1.1997 |
| 428 Lojo kommun | 444 Lojo | 1.1.1997 |
| 612 Borgå | 638 Borgå | 1.1.1997 |
| 613 Borgå lk | 638 Borgå | 1.1.1997 |
| 06 Tavastlands vk | 06 Tavastlands vk | |
| 088 Heinola | 111 Heinola | 1.1.1997 |
| 089 Heinolan lk | 111 Heinola | 1.1.1997 |

| Upplöst kommun | Namnet på den nya eller den utvidgade kommun | Tidpunkt |
|---------------------------------|--|-----------|
| 09 Södra Savolax vk | 09 Södra Savolax vk | |
| 014 Anttola | 491 S:t Michel | 1.1.2001 |
| 492 S:t Michels lk | 491 S:t Michel | 1.1.2001 |
| 13 Mellersta Finlands vk | 13 Mellersta Finlands vk | |
| 299 Kuorevesi | 182 Jämsä | 1.1.2001 |
| 14 Uleåborgs vk | 14 Uleåborgs vk | |
| 841 Temmes | 859 Tyrnävä | 1.1.2001 |
| 08 Kymmene vk | 08 Kymmene vk | |
| 917 Veckelax | 075 Fredrikshamn | 1.1.2003 |
| 14 Uleåborgs vk | 14 Uleåborgs vk | |
| 582 Pattijoki | 678 Brahestad | 1.1.2003 |
| 09 Södra Savolax vk | 09 Södra Savolax vk | |
| 184 Jäppilä | 640 Pieksänmaa | 1.1.2004 |
| 594 Pieksämäki lk | 640 Pieksänmaa | 1.1.2004 |
| 937 Virtasalmi | 640 Pieksänmaa | 1.1.2004 |
| 03 Egentliga Finlands vk | 03 Egentliga Finlands vk | |
| 431 Loimaa kommun | 430 Loimaa | 1.1.2005 |
| 219 Karinainen | 636 Pöytyä | 1.1.2005 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 293 Kullaa | 886 Ulvsby | 1.1.2005 |
| 07 Birkaland vk | 07 Birkaland vk | |
| 730 Sahalahti | 211 Kangasala | 1.1.2005 |
| 08 Kymmene vk | 08 Kymmene vk | |
| 728 Saari | 580 Parikkala | 1.1.2005 |
| 891 Uukuniemi | 580 Parikkala | 1.1.2005 |
| 10 Norra Savolax vk | 10 Norra Savolax vk | |
| 919 Vehmersalmi | 297 Kuopio | 1.1.2005 |
| 212 Kangaslampi | 915 Varkaus | 1.1.2005 |
| 11 Norra KareLens vk | 11 Norra KareLens vk | |
| 251 Kiihtelysvaara | 167 Joensuu | 1.1.2005 |
| 856 Tuupovaara | 167 Joensuu | 1.1.2005 |
| 943 Värtsilä | 848 Tohmajärvi | 1.1.2005 |
| 12 Vasa vk | 12 Vasa vk | |
| 589 Peräseinäjoki | 743 Seinäjoki | 1.1.2005 |
| 15 Lapplands vk | 15 Lapplands vk | |
| 699 Rovaniemi lk | 698 Rovaniemi | 1.1.2006 |
| 13 Egentliga Finlands vk | 13 Egentliga Finlands vk | |
| 490 Mietois | 503 Mynämäki | 1.1.2007 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 266 Kodisjoki | 684 Raumo | 1.1.2007 |
| 07 Birkaland vk | 07 Birkaland vk | |
| 439 Luopioinen | 635 Pälkäne | 1.1.2007 |
| 772 Suodenniemi | 912 Vammala | 1.1.2007 |
| 864 Toijala | 020 Akaa | 1.1.2007 |
| 928 Viiala | 020 Akaa | 1.1.2007 |
| 932 Viljakkala | 980 Ylöjärvi | 1.1.2007 |
| 07 Birkalands vk | 07 Birkalands vk | |
| 443 Längelmäki (del) | 562 Orivesi | 1.1.2007* |

| Upplöst kommun | Namnet på den nya eller den utvidgade kommun | Tidpunkt |
|---|--|-----------|
| 07 Birkalands vk | 13 Mellersta Finlands vk | |
| 443 Längelmäki (del) | 182 Jämsä | 1.1.2007* |
| *I valstatistikens tidsserietabeller och i jämförelsen med valet år 2004 är Längelmäki i sin helhet sammanslagen med Jämsä. | | |
| 09 Södra Savolax vk | 09 Södra Savolax vk | |
| 085 Haukivuori | 491 S:t Michel | 1.1.2007 |
| 640 Pieksänmaa | 593 Pieksämäki | 1.1.2007 |
| 12 Vasa vk | 12 Vasa vk | |
| 944 Vörå | 945 Vörå-Maxmo | 1.1.2007 |
| 479 Maxmo | 945 Vörå-Maxmo | 1.1.2007 |
| 13 Mellersta Finlands vk | 13 Mellersta Finlands vk | |
| 774 Suolahti | 992 Äänekoski | 1.1.2007 |
| 770 Sumiainen | 992 Äänekoski | 1.1.2007 |
| 14 Uleåborgs vk | 14 Uleåborgs vk | |
| 292 Kuivaniemi | 139 li | 1.1.2007 |
| 940 Vuolijoki | 205 Kajana | 1.1.2007 |
| 708 Ruukki | 748 Siikajoki | 1.1.2007 |
| 13 Mellersta Finlands vk | 13 Mellersta Finlands vk | |
| 415 Leivonmäki | 172 Joutsa | 1.1.2008 |
| 02 Nylands vk | 02 Nylands vk | |
| 737 Sammatti | 444 Lojo | 1.1.2009 |
| 220 Karis | 710 Raseborg | 1.1.2009 |
| 606 Pojo | 710 Raseborg | 1.1.2009 |
| 835 Ekenäs | 710 Raseborg | 1.1.2009 |
| 03 Egentliga Finlands vk | 03 Egentliga Finlands vk | |
| 602 Pikis | 202 S:t Karins | 1.1.2009 |
| 006 Alastaro | 430 Loimaa | 1.1.2009 |
| 482 Mellilä | 430 Loimaa | 1.1.2009 |
| 017 Askainen | 481 Masku | 1.1.2009 |
| 419 Lemu | 481 Masku | 1.1.2009 |
| 705 Rymättylä | 529 Nådendal | 1.1.2009 |
| 485 Merimasku | 529 Nådendal | 1.1.2009 |
| 920 Velkua | 529 Nådendal | 1.1.2009 |
| 636 Pöytyä | 636 Pöytyä | 1.1.2009 |
| 979 Yläne | 636 Pöytyä | 1.1.2009 |
| 906 Vahto | 704 Rusko | 1.1.2009 |
| 040 Dragsfjärd | 322 Kimitoön | 1.1.2009 |
| 243 Kimito | 322 Kimitoön | 1.1.2009 |
| 923 Västanfjärd | 322 Kimitoön | 1.1.2009 |
| 101 Houtskär | 445 Västaboland | 1.1.2009 |
| 150 Iniö | 445 Västaboland | 1.1.2009 |
| 279 Korpo | 445 Västaboland | 1.1.2009 |
| 533 Nagu | 445 Västaboland | 1.1.2009 |
| 573 Pargas | 445 Västaboland | 1.1.2009 |
| 073 Halikko | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 252 Kiikala | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 259 Kisko | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 308 Kuusjoki | 734 Salo | 1.1.2009 |

| Upplöst kommun | Namnet på den nya eller den utvidgade kommun | Tidpunkt |
|----------------------------|--|----------|
| 501 Muurla | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 586 Bjärnä | | 1.1.2009 |
| 587 Pertteli | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 734 Salo | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 776 Suomusjärvi | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 784 Finby | 734 Salo | 1.1.2009 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 262 Kiukainen | 050 Eura | 1.1.2009 |
| 913 Vampula | 102 Huittinen | 1.1.2009 |
| 406 Lappi | 684 Raumo | 1.1.2009 |
| 06 Tavastlands vk | 06 Tavastlands vk | |
| 083 Hauho | 109 Tavastehus | 1.1.2009 |
| 210 Kalvola | 109 Tavastehus | 1.1.2009 |
| 401 Lammi | 109 Tavastehus | 1.1.2009 |
| 692 Renko | 109 Tavastehus | 1.1.2009 |
| 855 Tuulos | 109 Tavastehus | 1.1.2009 |
| 07 Birkalands vk | 07 Birkalands vk | |
| 506 Mänttä | 508 Mänttä-Vilppula | 1.1.2009 |
| 933 Vilppula | 508 Mänttä-Vilppula | 1.1.2009 |
| 493 Mouhijärvi | 790 Sastamala | 1.1.2009 |
| 912 Vammala | 790 Sastamala | 1.1.2009 |
| 988 Äetsä | 790 Sastamala | 1.1.2009 |
| 303 Kuru | 980 Ylöjärvi | 1.1.2009 |
| 08 Kymmene vk | 08 Kymmene vk | |
| 044 Elimäki | 286 Kouvola | 1.1.2009 |
| 163 Jaala | 286 Kouvola | 1.1.2009 |
| 286 Kouvola | 286 Kouvola | 1.1.2009 |
| 306 Kuusankoski | 286 Kouvola | 1.1.2009 |
| 754 Anjalankoski | 286 Kouvola | 1.1.2009 |
| 909 Valkeala | 286 Kouvola | 1.1.2009 |
| 173 Joutseno | 405 Villmanstrand | 1.1.2009 |
| 09 Södra Savolax vk | 09 Södra Savolax vk | |
| 741 Savonranta | 740 Nyslott | 1.1.2009 |
| 11 Norra Karelen vk | 11 Norra Karelen vk | |
| 045 Eno | 167 Joensuu | 1.1.2009 |
| 632 Pyhäselkä | 167 Joensuu | 1.1.2009 |
| 12 Vasa vk | 12 Vasa vk | |
| 414 Lehtimäki | 005 Alajärvi | 1.1.2009 |
| 004 Alahärmä | 233 Kauhava | 1.1.2009 |
| 233 Kauhava | 233 Kauhava | 1.1.2009 |
| 281 Korttesjärvi | 233 Kauhava | 1.1.2009 |
| 971 Ylihärmä | 233 Kauhava | 1.1.2009 |
| 315 Kelviä | 272 Karleby | 1.1.2009 |
| 429 Lohteå | 272 Karleby | 1.1.2009 |
| 885 Ullava | 272 Karleby | 1.1.2009 |
| 175 Jurva | 301 Kurikka | 1.1.2009 |
| 544 Nurmo | 743 Seinäjoki | 1.1.2009 |
| 743 Seinäjoki | 743 Seinäjoki | 1.1.2009 |

| Upplöst kommun | Namnet på den nya eller den utvidgade kommun | Tidpunkt |
|---------------------------------|--|----------|
| 975 Ylistaro | 743 Seinäjoki | 1.1.2009 |
| 13 Mellersta Finlands vk | 13 Mellersta Finlands vk | |
| 182 Jämsä | 182 Jämsä | 1.1.2009 |
| 183 Jämsänkoski | 182 Jämsä | 1.1.2009 |
| 179 Jyväskylä | 179 Jyväskylä | 1.1.2009 |
| 180 Jyväskylä lk | 179 Jyväskylä | 1.1.2009 |
| 277 Korpilahti | 179 Jyväskylä | 1.1.2009 |
| 633 Pylkönmäki | 729 Saarijärvi | 1.1.2009 |
| 14 Uleåborgs vk | 14 Uleåborgs vk | |
| 247 Kestilä | 791 Siikalatva | 1.1.2009 |
| 603 Piippola | 791 Siikalatva | 1.1.2009 |
| 617 Pulkkila | 791 Siikalatva | 1.1.2009 |
| 682 Rantsila | 791 Siikalatva | 1.1.2009 |
| 973 Ylikiiminki | 564 Uleåborg | 1.1.2009 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 609 Björneborg | 609 Björneborg | 1.1.2010 |
| 537 Normark | 609 Björneborg | 1.1.2010 |
| 14 Uleåborg vk | 14 Uleåborg vk | |
| 208 Kalajoki | 208 Kalajoki | 1.1.2010 |
| 12 Vasa vk | 14 Uleåborg vk | |
| 095 Himanka | 208 Kalajoki | 1.1.2010 |
| 08 Kymmene vk | 08 Kymmene vk | |
| 405 Villmanstrand | 405 Villmanstrand | 1.1.2010 |
| 978 Ylämaa | 405 Villmanstrand | 1.1.2010 |
| 02 Nylands vk | 02 Nylands vk | |
| 434 Lovisa | 434 Lovisa | 1.1.2010 |
| 424 Liljendal | 434 Lovisa | 1.1.2010 |
| 585 Pernå | 434 Lovisa | 1.1.2010 |
| 701 Strömfors | 434 Lovisa | 1.1.2010 |
| 06 Tavastlands vk | 06 Tavastlands vk | |
| 015 Artsjö | 560 Orimattila | 1.1.2011 |
| 560 Orimattila | 560 Orimattila | 1.1.2011 |
| 10 Norra Savolax vk | 10 Norra Savolax vk | |
| 227 Karttula | 297 Kuopio | 1.1.2011 |
| 297 Kuopio | 297 Kuopio | 1.1.2011 |
| 916 Varpaisjärvi | 402 Lapinlahti | 1.1.2011 |
| 402 Lapinlahti | 402 Lapinlahti | 1.1.2011 |
| 07 Birkaland vk | 07 Birkaland vk | |
| 289 Kuhmalahdi | 211 Kangasala | 1.1.2011 |
| 211 Kangasala | 211 Kangasala | 1.1.2011 |
| 310 Kylmäkoski | 020 Akaa | 1.1.2011 |
| 020 Akaa | 020 Akaa | 1.1.2011 |
| 12 Vasa vk | 12 Vasa vk | |
| 945 Vörå-Maxmo | 946 Vörå | 1.1.2011 |
| 559 Oravais | 946 Vörå | 1.1.2011 |
| 03 Egentliga Finland vk | 03 Egentliga Finland vk | |
| 445 Västaboland | 445 Pargas | 1.1.2012 |
| 12 Vasa vk | 12 Vasa vk | |

| Upplöst kommun | Namnet på den nya eller den utvidgade kommun | Tidpunkt |
|---------------------------------|--|----------|
| 863 Töysä | 010 Alavus | 1.1.2013 |
| 942 Lillkyro | 905 Vasa | 1.1.2013 |
| 02 Nyland vk | 02 Nyland vk | |
| 223 Karislojo | 444 Lojo | 1.1.2013 |
| 540 Nummi-Pusula | 444 Lojo | 1.1.2013 |
| 09 Södra-Savolax vk | 09 Södra-Savolax vk | |
| 246 Kerimäki | 740 Nyslott | 1.1.2013 |
| 618 Punkaharju | 740 Nyslott | 1.1.2013 |
| 14 Uleåborg vk | 14 Uleåborg vk | |
| 084 Haukipudas | 564 Uleåborg | 1.1.2013 |
| | 564 Uleåborg | 1.1.2013 |
| 564 Uleåborg | 564 Uleåborg | 1.1.2013 |
| 567 Oulunsalo | 564 Uleåborg | 1.1.2013 |
| 972 Yli-ii | 564 Uleåborg | 1.1.2013 |
| 11 Norra Karelen vk | 11 Norra Karelen vk | |
| 248 Kesälahti | 260 Kitee | 1.1.2013 |
| 10 Norra Savolax vk | 10 Norra Savolax vk | |
| 534 Nilsjä | 297 Kuopio | 1.1.2013 |
| 09 Södra Savolax vk | 09 Södra Savolax vk | |
| 696 Ristiina | 491 S:t Michel | 1.1.2013 |
| 08 Kymmene vk | 09 Södra Savolax vk | |
| 775 Suomenniemi | 491 S:t Michel | 1.1.2013 |
| 14 Uleåborg vk | 14 Uleåborg vk | |
| 926 Vihanti | 678 Brahestad | 1.1.2013 |
| 04 Satakunta vk | 07 Birkaland vk | |
| 254 Kiikoinen | 790 Sastamala | 1.1.2013 |
| 10 Norra Savolax vk | 09 Savolax- Karelens vk | |
| 297 Kuopio | 297 Kuopio | 1.1.2015 |
| 476 Maaninka | 297 Kuopio | 1.1.2015 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 609 Björneborg | 609 Björneborg | 1.1.2015 |
| 413 Lavia | 609 Björneborg | 1.1.2015 |
| 03 Egentliga Finlands vk | 03 Egentliga Finlands vk | |
| 423 Lieto | 423 Lieto | 1.1.2015 |
| 838 Tarvasjoki | 423 Lieto | 1.1.2015 |
| 10 Vasa vk | 10 Vasa vk | |
| 164 Jalasjärvi | 301 Kurikka | 1.1.2016 |
| 06 Tavastlands vk | 06 Tavastlands vk | |
| 283 Hämeenkoski | 098 Hollola | 1.1.2016 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 319 Kjulo | 783 Säkyli | 1.1.2016 |
| 06 Tavastlands vk | 06 Tavastlands vk | |
| 532 Nastola | 398 Lahtis | 1.1.2016 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 442 Luvia | 051 Euraäminne | 1.1.2017 |
| 09 Savolax-Karelens vk | 09 Savolax-Karelens vk | |
| 174 Juankoski | 297 Kuopio | 1.1.2017 |
| 09 Savolax-Karelens vk | 09 Savolax-Karelens vk | |

| Upplöst kommun | Namnet på den nya eller den utvidgade kommun | Tidpunkt |
|---------------------------------|--|----------|
| 911 Valtimo | 541 Nurmes | 1.1.2020 |
| 08 Sydöstra Finlands vk | 09 Savolax-Karelens vk | |
| 090 Heinävesi | 090 Heinävesi | 1.1.2021 |
| 04 Satakunta vk | 04 Satakunta vk | |
| 099 Honkajoki | 214 Kankaanpää | 1.1.2021 |
| 08 Sydöstra Finlands vk | 06 Tavastlands vk | |
| 142 Iitti | 142 Iitti | 1.1.2021 |
| 08 Sydöstra Finlands vk | 09 Savolax-Karelens vk | |
| 171 Joroinen | 171 Joroinen | 1.1.2021 |
| 11 Mellersta Finlands vk | 07 Birkalands vk | |
| 291 Kuhmoinen | 291 Kuhmoinen | 1.1.2021 |

Kommuner som bytt valkrets och valkretsarnas namnändringar i kommunalvalen 1976-2021

| Valkrets före ändringen | Ny valkrets | Tidpunkt |
|--|-------------------------------------|-------------------|
| 06 Tavastlands läns södra vk | 03 Åbo läns södra vk | 1990 |
| 761 Somero | 761 Somero | |
| 06 Tavastlands läns södra vk | 06 Tavastlands läns norra vk | 1990 |
| 310 Kylmäkoski | 310 Kylmäkoski | |
| 864 Toijala | 864 Toijala | |
| 908 Valkeakoski | 908 Valkeakoski | |
| 928 Viiala | 928 Viiala | |
| 04 Åbo läns norra vk | 06 Tavastlands läns norra vk | 1993 |
| 108 Tavastkyro | 108 Tavastkyro | |
| 143 Ikalis | 143 Ikalis | |
| 250 Kihniö | 250 Kihniö | |
| 493 Mouhijärvi | 493 Mouhijärvi | |
| 581 Parkano | 581 Parkano | |
| 932 Viljakkala | 932 Viljakkala | |
| 02 Nylands vk | 06 Tavastlands vk | 1998 |
| 015 Artsjö | 015 Artsjö | |
| 560 Orimattila | 560 Orimattila | |
| 03 Egentliga Finlands vk | 04 Satakunta vk | 1998 |
| 266 Kodisjoki | 266 Kodisjoki | |
| 04 Satakunta vk | 07 Birkalands vk | 1998 |
| 772 Suodenniemi | 772 Suodenniemi | |
| 912 Vammala | 912 Vammala | |
| 988 Äetsä | 988 Äetsä | |
| 06 Tavastlands läns vk | 07 Birkalands vk | 1998 |
| 887 Urjala | 887 Urjala | |
| 09 S:t Michels vk | 06 Tavastlands vk | 1998 |
| 081 Hartola | 081 Hartola | |
| 111 Heinola | 111 Heinola | |
| 781 Sysmä | 781 Sysmä | |
| 09 Södra Savolax vk | 10 Norra Savolax vk | 2002 |
| 212 Kangaslampi | 212 Kangaslampi | |
| 04 Satakunta vk | 07 Birkaland vk | 2005 |
| 619 Punkalaidun | 619 Punkalaidun | |
| Ändringen av vallagen (271/2013) 1.9.2013 tillämpas för första gången i riksdagsvalet 2015 (19.4.2015), Kymmene (08) och Södra Savolax (09) valkretsar sammanslogs till en ny valkrets Sydöstra Finlands valkrets (ny 08) samt Norra Savolax (10) och Norra Karelens (11) valkretsar till en ny valkrets Savolax-Karelens valkrets (ny 09). Valkretsarnas nummer ändras löpande. | | |
| 08 Kymmene vk | 08 Sydöstra Finlands vk | 1.9.2013/1.1.2015 |
| 075 Fredrikshamn | 075 Fredrikshamn | |
| 142 Iitti | 142 Iitti | |
| 153 Imatra | 153 Imatra | |
| 285 Kotka | 285 Kotka | |
| 286 Kouvola | 286 Kouvola | |
| 405 Villmanstrand | 405 Villmanstrand | |
| 416 Lemi | 416 Lemi | |
| 441 Luumäki | 441 Luumäki | |
| 489 Miehikkälä | 489 Miehikkälä | |
| 580 Parikkala | 580 Parikkala | |

| Valkrets före ändringen | Ny valkrets | Tidpunkt |
|-----------------------------|--------------------------------|-------------------|
| 624 Pyttis | 624 Pyttis | |
| 689 Rautjärvi | 689 Rautjärvi | |
| 700 Ruokolahti | 700 Ruokolahti | |
| 739 Savitaipale | 739 Savitaipale | |
| 831 Taipalsaari | 831 Taipalsaari | |
| 935 Virolahti | 935 Virolahti | |
| 09 Södra Savolax vk | 08 Sydöstra Finlands vk | 1.9.2013/1.1.2015 |
| 046 Enonkoski | 046 Enonkoski | |
| 090 Heinävesi | 090 Heinävesi | |
| 097 Hirvensalmi | 097 Hirvensalmi | |
| 171 Jorois | 171 Jorois | |
| 178 Juva | 178 Juva | |
| 213 Kangasniemi | 213 Kangasniemi | |
| 491 S:t Michel | 491 S:t Michel | |
| 507 Mäntyharju | 507 Mäntyharju | |
| 588 Pertunmaa | 588 Pertunmaa | |
| 593 Pieksämäki | 593 Pieksämäki | |
| 623 Puumala | 623 Puumala | |
| 681 Rantasalmi | 681 Rantasalmi | |
| 740 Nyslott | 740 Nyslott | |
| 768 Sulkava | 768 Sulkava | |
| 10 Norra Savolax vk | 09 Savolax-Karelens vk | 1.9.2013/1.1.2015 |
| 140 Idensalmi | 140 Idensalmi | |
| 174 Juankoski | 174 Juankoski | |
| 204 Kaavi | 204 Kaavi | |
| 239 Keitele | 239 Keitele | |
| 263 Kiuruvesi | 263 Kiuruvesi | |
| 297 Kuopio | 297 Kuopio | 1.1.2015 |
| 402 Lapinlahti | 402 Lapinlahti | |
| 420 Leppävirta | 420 Leppävirta | |
| 476 Maaninka | 297 Kuopio | 1.1.2015 |
| 595 Pielavesi | 595 Pielavesi | |
| 686 Rautalampi | 686 Rautalampi | |
| 687 Rautavaara | 687 Rautavaara | |
| 749 Siilinjärvi | 749 Siilinjärvi | |
| 762 Sonkajärvi | 762 Sonkajärvi | |
| 778 Suonenjoki | 778 Suonenjoki | |
| 844 Tervo | 844 Tervo | |
| 857 Tuusniemi | 857 Tuusniemi | |
| 915 Varkaus | 915 Varkaus | |
| 921 Vesanto | 921 Vesanto | |
| 925 Vieremä | 925 Vieremä | |
| 11 Norra Karelens vk | 09 Savolax-Karelens vk | 1.9.2013/1.1.2015 |
| 146 Ilomants | 146 Ilomants | |
| 167 Joensuu | 167 Joensuu | |
| 176 Juuka | 176 Juuka | |
| 260 Kitee | 260 Kitee | |
| 276 Kontiolahti | 276 Kontiolahti | |
| 309 Outokumpu | 309 Outokumpu | |

| Valkrets före ändringen | Ny valkrets | Tidpunkt |
|---------------------------------|-------------------------------|----------|
| 422 Lieksa | 422 Lieksa | |
| 426 Liperi | 426 Liperi | |
| 541 Nurmes | 541 Nurmes | |
| 607 Polvijärvi | 607 Polvijärvi | |
| 707 Rääkkylä | 707 Rääkkylä | |
| 848 Tohmajärvi | 848 Tohmajärvi | |
| 911 Valtimo | 911 Valtimo | |
| 08 Sydöstra Finlands vk | 09 Savolax-Karelens vk | |
| 090 Heinävesi | 090 Heinävesi | 1.1.2021 |
| 08 Sydöstra Finlands vk | 06 Tavastlands vk | |
| 142 Iitti | 142 Iitti | 1.1.2021 |
| 08 Sydöstra Finlands vk | 09 Savolax-Karelens vk | |
| 171 Jorois | 171 Jorois | 1.1.2021 |
| 11 Mellersta Finlands vk | 07 Birkaland vk | |
| 291 Kuhmoinen | 291 Kuhmoinen | 1.1.2021 |

Ändringar i valkretsarnas namn och/eller nummer i kommunalvalen 1976-2021

| Ändrad valkrets | Valkretsens nya namn | Tidpunkt |
|-------------------------------|--------------------------|-----------|
| 01 Helsingfors stads vk | 01 Helsingfors vk | 1997 |
| 02 Nylands läns vk | 02 Nylands vk | 1997 |
| 03 Åbo läns södra vk | 03 Egentliga Finlands vk | 1997 |
| 04 Åbo läns norra vk | 04 Satakunta vk | 1997 |
| 06 Tavastlands läns södra vk | 06 Tavastlands vk | 1997 |
| 07 Tavastlands läns norra vk | 07 Birkalands vk | 1997 |
| 08 Kymmene läns vk | 08 Kymmene vk | 1997 |
| 09 S:t Michels läns vk | 09 S:t Michels vk | 1997 |
| 10 Norra Karelens läns vk | 11 Norra Karelens vk | 1997 |
| 11 Kuopio läns vk. | 10 Kuopio vk | 1997 |
| 12 Mellersta Finlands läns vk | 13 Mellersta Finlands vk | 1997 |
| 13 Vasa läns vk | 12 Vasa vk | 1997 |
| 14 Uleåborgs läns vk | 14 Uleåborgs vk | 1997 |
| 15 Lapplands läns vk | 15 Lapplands vk | 1997 |
| 09 S:t Michels vk | 09 Södra Savolax vk. | 2002 |
| 10 Kuopio vk | 10 Norra Savolax vk | 2002 |
| 08 Kymmene vk | 08 Sydöstra Finlands vk | 2013/2015 |
| 09 Södra Savolax vk | 08 Sydöstra Finlands vk | 2013/2015 |
| 10 Norra Savolax vk | 09 Savolax-Karelens vk | 2013/2015 |
| 11 Norra Karelens vk | 09 Savolax-Karelens vk | 2013/2015 |
| 12 Vasa vk | 10 Vasa vk | 2013/2015 |
| 13 Mellersta Finlands vk | 11 Mellersta Finlands vk | 2013/2015 |
| 14 Uleåborgs vk | 12 Uleåborgs vk | 2013/2015 |
| 15 Lapplands vk | 13 Lapplands vk | 2013/2015 |

7. Tydlighet och konsistens/enhetlighet samt dokumentering

Justitieministeriet publicerar omfattande allmän information om de olika valen, det landsomfattande kandidatregistret och uppgifter om valresultatet på sina webbsidor (www.vaalit.fi). Justitieministeriets statistik över förhandsröstande avviker från Statistikcentralens statistik över förhandsröstande, eftersom uppgifterna fastställs utgående från olika grunder:

- Justitieministeriet räknar antalet förhandsröstande av antalet röstberättigade
- Statistikcentralen räknar antalet förhandsröstande av alla väljare

De indelningar som använts i statistiken finns på Statistikcentralens webbplats.

Förfrågningar

Sami Fredriksson 029 551 2696

Kaija Ruotsalainen 029 551 3599

Jaana Asikainen 029 551 3506

Ansvarig avdelningschef:

Hannele Orjala

vaalit@stat.fi

http://tilastokeskus.fi/til/kvaa/index_sv.html

Källa: Kommunalvalet 2021, bakgrundsanalys av kandidater och de invalda, Statistikcentralen